

1. Hørings svar fra lokaludvalg og beboerforeninger

Oversigt over hørings svar i kategorien:

Nummer	Kategori	Organisation
9	Lokaludvalg	Østerbro Lokaludvalg
10	Lokaludvalg	Valby Lokaludvalg
12	Lokaludvalg	Nørrebro Lokaludvalg
17	Lokaludvalg	Amager Vest Lokaludvalg
18	Lokaludvalg	Indre By lokaludvalg
19	Lokaludvalg	Christianshavn Lokaludvalg
20	Lokaludvalg	Amager Øst Lokaludvalg
29	Beboerforening	Stræderne og Strøgets Beboerforening
30	Lokaludvalg	Indre By lokaludvalg
32	Beboerforening/ andelsboligforening	Andelsboligforeningen Gothersgade / Ny Østergade
33	Beboerforening	Stræderne og Strøgets Beboerforening
39	Beboerforening	Nørre Kvarters Beboerforening
47	Beboerforening/ andelsboligforening	A/B Dankt Peder. Skt. Pederstræde
242	Beboerforening	Grønnegade Kvarters Beboerforening
253	Beboerforening	Grønnegade Kvarters Beboerforening
355	Beboerforening	Boligforeningen A/B Valkendorfs­gade 11
371	Beboerforening	Københavns BeboerNetværk (KBN)
421	Beboerforening	Beboerforeningen for Indre Nørrebro
550	Lokaludvalg	Amager Øst Lokaludvalg
551	Lokaludvalg	Brønshøj-Husum Lokaludvalg

Svar til: 2021-0145883 af: Marie Lolk

APPLICATION DATE

17. juni 2021

SVARNUMMER

9

INDSENDT AF

Marie Lolk

VIRKSOMHED / ORGANISATION

Sekretariatet for Østerbro Lokaludvalg

BY

København Ø

POSTNR.

2100

ADRESSE

Svendborggade 5, 4.

HØRINGSSVAR

Se vedhæftede

MATERIALE:

hoeringsvar vedr. restaurations- og nattelivsplan 2021 oesterbro lokaludvalg.pdf

**Sekretariatet for Østerbro Lokaludvalg
Økonomiforvaltningen**

Bygge-, Parkerings- og Miljømyndighed Teknik- og Miljøforvaltningen

Høringsvar vedr. Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Østerbro Lokaludvalg bakker op om udkastet til Restaurations- og Nattelivsplan 2021. Det gælder især tiltagene "Markant udvidelse af natteværter" (Initiativ nr. 2) og "Mulighed for at indføre loft på natbevillinger på udvalgte gadestrækninger" (Initiativ nr. 29).

Lokaludvalget bakker delvist op om initiativ nr. 5, "Begrænsning af detailhandlens salg af alkohol", men mener at byen og nattelivet bør rumme muligheder for alle uanset økonomisk formåen, og at det derfor er vigtigt at skabe strukturerede og kontrollerbare rammer og muligheder for natteliv på tværs af byen, hvilket f.eks. også vil kunne styrke indsatsen mod vold og narkotika.

Store dele af de problemer der adresseres i Nattelivsplanen vedrører Indre By og berører kun Østerbro i begrænset grad. På Østerbro har vi kun et meget begrænset natteliv, og det er vores opfattelse, at fraværet af muligheder for natteliv i nærmiljøet fører til ophold og støj i parker og på havne. Dette medfører også problemer med affald. Store dele af problematikkerne på Østerbro handler således også om manglende muligheder for at komme af med affald i parker og på havne. Vi foreslår, at renovationen i specifikke områder med meget ophold udvides, så der bliver ryddet op i døgndrift.

Generelt er det Lokaludvalgets holdning, at hele byen - i større og mindre grad og på forskellig vis - skal have et tiltrækkende natteliv og vi håber at der kommer fokus på at udbrede mulighederne for et levende byliv til de bydele, der pt. ikke rummer rammerne for et natteliv.

Venlig hilsen

8. juni 2021

Sagsnummer
2021-0155606

Dokumentnummer
2021-0155606-3

Sekretariatet for Østerbro
Lokaludvalg
Svendborggade 5, 4. sal
2100 København Ø

EAN-nummer
5798009800275

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Allan Marouf', enclosed within a hand-drawn oval shape.

Allan Marouf
Formand for Østerbro Lokaludvalg

Svar til: 2021-0145883 af: Valby Lokaludvalg

APPLICATION DATE

18. juni 2021

SVARNUMMER

10

INDSENDT AF

Valby Lokaludvalg

BY

Valby

POSTNR.

2500

ADRESSE

Valgårdsvej 4-8

HØRINGSSVAR

Se vedhæftede hørings svar fra Valby Lokaludvalg.

MATERIALE:

hoeringssvar restaurations- og nattelivsplan 2021.pdf

Sekretariatet for Valby Lokaludvalg
Økonomiforvaltningen

Høringssvar Restaurations- og Nattelivsplan 2021

I Valby Lokaludvalg er vi glade for muligheden for at indgive høringssvar om Restaurations- og Nattelivsplanen. Vi finder, at planen adresserer væsentlige problemstillinger for især Indre By og dele af Nørrebro. Problemstillinger, der også kan være eller vil blive aktuelle for andre bydele, i takt med at byen vokser.

Vi finder generelt, at der er rigtig mange gode takter i det udsendte høringmateriale, men vi har noteret os nogle bekymringspunkter, som vi vil folde ud nedenfor.

Vi hæfter os positivt ved, at der i Fælles kommuniké fra 'Advisory Board for Natteliv' er mange anbefalinger, der har opbakning fra et stort flertal af interessenter, som vil kunne give legitimitet til de forandringer, der er en følge af planen.

Konkret finder vi, at forslaget om et overordnet mål om at gå fra "et drukkåret til et kulturbåret natteliv" angiver en helt rigtig retning.

Bekymringspunkter i forhold til udkastet til Restaurations- og Nattelivsplanen

I afsnittet om "Vision for Københavns natteliv: respektér din nabo" er vi bekymrede for, om der er blevet lyttet tilstrækkeligt til beboerne de berørte områder. I det oprindelige udkast var der hensigter om at "nattelivet generelt skal være tidligere og bedre fordelt i byen". Det afsnit er fjernet fra det endelige udkast, hvilket vi finder bekymrende. Det samme er forslaget om alkoholfrie zoner og forslaget om "et stærkt samarbejde mellem alle relevante aktører". Vi betragter beboerne i de berørte områder som relevante aktører.

18. juni 2021

Sagsnummer
2018-0148246

Dokumentnummer
2018-0148246-61

Sekretariatet for Valby
Lokaludvalg
Valgårdsvvej 8
2500 Valby

EAN-nummer
5798009800275

I det nuværende udkast foreslås et partnerskab mellem nattelivets aktører, men det fremgår ikke tydeligt, om beboerne vil være en ligeværdig part i dette partnerskab, kun at man kan inddrage borgerpanelundersøgelser. Vi skal derfor konkret foreslå, at lokaludvalget i den berørte bydel får fast plads i dette samarbejde som repræsentant for beboerne.

I afsnittet om "Færre miljøgener i nattelivet" finder vi det bekymrende, at forslag om at skærpe reglerne for krav til musikanlæg, udendørs servering og musikarrangementer på byens gader og pladser, og forslag om begrænsning af udeserveringsarealer, er gjort mindre tydelige i nærværende udkast.

For os er det vigtigt, at beboerne i videst mulige omfang sikres værn mod unødigt støj. Vi skal derfor foreslå, at der arbejdes konkret med at gøre Middelalderbyen mere støjfri ved at forbyde partybusser i området, og ved at udstikke regler for anvendelse af musikanlæg (soundbokse) samt arealkrav til udeservering.

I afsnittet om "Restaurantionsplan" finder vi det bekymrende, at visse konkrete forslag i det oprindelige udkast er blevet udvandet i høringsudkastet. Det gælder afsnit om nattilladelser, afsnittet om nattilladelser på nætter før hverdage, afsnittet om mere restriktive alkoholbevillinger samt zonebeskrivelserne. I nærværende udkast er vi bekymrede for, at beboerne i de berørte områder ikke høres tilstrækkeligt. Vi skal derfor foreslå at planen igen gøres mere konkret i forhold de nævnte punkter.

Endelig kan vi være bekymrede for, om der afsættes tilstrækkelige midler til at implementere planen. En del af de foreslåede tiltag ville skulle nyfinansieres. Vi skal derfor opfordre til at der sikres økonomi gennem de kommende budgetforhandlinger.

Med venlig hilsen

Michael Fjeldsøe, formand Valby Lokaludvalg

Lene Buerup Andersen, formand for Kultur- og Fritidsudvalget i Valby Lokaludvalg

Svar til: 2021-0145883 af: Nørrebro Lokaludvalg

APPLICATION DATE

23. juni 2021

SVARNUMMER

12

INDSENDT AF

Nørrebro Lokaludvalg

VIRKSOMHED / ORGANISATION

Nørrebro Lokaludvalg

BY

København N

POSTNR.

2200

ADRESSE

Nørrebrogade 208

HØRINGSSVAR

Se vedhæftede

MATERIALE:

hoeringsvar fra noerrebro lokaludvalg vedr. hoering af restaurations- og nattelivsplan 2021.pdf

**Sekretariatet for Nørrebro Lokaludvalg
Økonomiforvaltningen**

Nørrebro Lokaludvalg - Høringssvar fra Nørrebro Lokaludvalg vedr. høring af Restaurations- og Nattelivsplan 2021

23. juni 2021

Sagsnummer
2021-0172666

Dokumentnummer
2021-0172666-1

Borgerrepræsentationen har besluttet at sende restaurations- og nattelivsplanen i endnu en høring efter en ekstra behandling i borgerrepræsentationen.

Den oprindelige plan var udarbejdet efter en grundig behandling i Advisory Board for Natteliv, hvor repræsentanter for de forskellige parter i nattelivet deltog.

Der er mange, og modsatrettede, holdninger i Nørrebro Lokaludvalg, til nattelivsplanen. Lokaludvalget har derfor besluttet ikke at udtale sig om planen.

Ud over at høringen er vendt i Lokaludvalget og den arbejdsgruppe under Nørrebro Lokaludvalg der beskæftiger sig med byrum, har vi også hørt Beboerforeningen for Indre Nørrebro og repræsentanter for de erhvervsdrivende i Jægersborggade, Stefansgade, Blågårdsgade, Ravnsborggade, Rantzausgade og Elmegade. Derudover så har vi delt høringen på vores facebook og bedt om input, og opfordret dem der havde en holdning til Restaurations- og Nattelivsplan 2021 til også selv at skrive et høringssvar.

Venlig hilsen
Andreas Juhl-Rhode
Administrativ medarbejder

Sekretariatet for Nørrebro
Lokaludvalg
Nørrebrogade 208
2200 København N

EAN-nummer
5798009800275

Svar til: 2021-0145883 af: Amager Vest Lokaludvalg

APPLICATION DATE

1. juli 2021

SVARNUMMER

17

INDSENDT AF

Amager Vest Lokaludvalg

VIRKSOMHED / ORGANISATION

Amager Vest Lokaludvalg

BY

KBH S

POSTNR.

2300

ADRESSE

Sundholmsvej 8

HØRINGSSVAR

I Amager Vest Lokaludvalg er vi glade for muligheden for at give hørings svar om Restaurations- og Nattelivsplanen.

Generelt finder lokaludvalget, at nattelivsplanen er fornuftig og konstruktiv med mange gode ideer. Vi er samtidig bevidste om, at løsningsforslagene skal prioriteres i forhold til finansiering.

Amager Vest Lokaludvalg har følgende bemærkninger i forhold til udkastet til Restaurations- og Nattelivsplanen:

1. Private områder med offentlig adgang

I Amager Vest har Islands Brygge de senere år fået karakter af feststed uden tilstrækkelig regulering og håndhævelse af de regler, der gælder. Nattelivsplanen vedrører desværre ikke private områder med offentlig adgang og giver derfor ikke nogen løsning på de problemer, naboerne oplever.

1. Hasarderet kørsel på gader og på vandet

I planen mangler lokaludvalget fokus på udfordringerne med hasarderet kørsel med både biler og motorcykler, samt med vild sejlads i havneløbet. Dette er ikke blot et aften- og natproblem, det sker også i dagtimerne.

2. Støj

Lokaludvalget bifalder, at Restaurations- og Nattelivsplan 2021 har "Respektér din nabo" som vision for Københavns natteliv. Planen fremhæver, at støj i stigende grad er blevet bredt

anerkendt, som en kilde til forurening og sundhedsproblemer, og Københavns Kommune vil derfor mindske de gener, der opstår, når byen skal rumme såvel fest og kultur samt borgernes hverdagsliv.

Planen har fokus på det organiserede natteliv, som følger af tilstedeværelsen af udskænkingssteder, men planen angiver også, at en del af generne fra nattelivet stammer fra den ikke-organiserede fest, som følger med mobile lydanlæg.

Det fremgår af planen, at Københavns Kommune vil arbejde for at begrænse gener og øge trygheden ved blandt andet at udarbejde skærpede ordensregler. Dette vil ske i samarbejde med naboer til særligt havnearealer og parker samt politiet.

Lokaludvalget deltager i Dialogforum Islands Brygge, og vil anerkende, at der nu er lavet skærpede ordensregler for dele af de støjplagede områder på Islands Brygge, selv om reglerne ikke blev så skærpede som ønsket af naboerne til havnearealerne og lokaludvalget.

Lokaludvalget er enige i, at en kampagne for adfærdsændring skal gå hånd i hånd med øvrige adfærdsregulerende tiltag. Lokaludvalget bifalder planen om, at der skal være en større tilstedeværelse af myndighedspersoner, det være sig natteværter (også til søs), støjvagter og ordenskorps. Desuden ønsker vi at støtte op om frivillige gruppe som Natteravnene.

1. **Affald**

Udover støjproblemer, så er det også udfordringer med affald. Kommunen må gerne være ambitiøs angående affaldshåndtering: Desto bedre affaldshåndtering og jo flere affaldsfaciliteter, og synlighed af disse, desto færre udgifter på affaldsindsamling og rengøring på morgentimerne.

1. **Udeservering**

Lokaludvalgets holdning til udeserveringer er liberal. Vi vurderer, at en udeservering med opsyn kan være med til at dæmpe støj, da den vil bidrage til at holde øvrige aktiviteter lidt mindre løsslupne.

1. **Detailhandelens salg af alkohol**

Muligheden at købe alkohol hele døgnet er en udfordring. Lokaludvalget ser gerne en restriktion: Hvis muligt, så detailhandelens alkoholsalg stoppes kl. 24.

1. **Toiletforhold**

Lokaludvalget finder forslaget om øget fokus på toiletforhold meget positivt.

Borgerinddragelse via Facebook

Lokaludvalget har givet borgerne i Amager Vest mulighed for at kommentere udkastet til Nattelivs- og Restaurationsplanen via Facebook.

De borgere, der har valgt at kommentere enten med tekst eller likes, giver udtryk for at

1) Udeliv hører med til en storby, men at der også skal vises respekt for lokale beboere.

2) Hvis der skal festes igennem, højt og sent, vil det være mere naturligt at gøre det på andre, mere afsides lokationer, hvor det i mindre grad generer omgivelserne.

Venlig hilsen

André Just Vedgren

Formand for Amager Vest Lokaludvalg

MATERIALE:

2021-0159629-6 hoeringssvar amager vest lokaludvalg restaurations- og nattelivsplan 2021.pdf

Sekretariatet for Amager Vest Lokaludvalg
Økonomiforvaltningen

Københavns Kommune / Kultur- og fritidsforvaltningen og Teknik- og Miljøforvaltningen

Høringssvar fra Amager Vest Lokaludvalg vedr. Restaurations- og Nattelivsplan 2021

1. juli 2021

Sagsnummer
2021-0159629

Dokumentnummer
2021-0159629-6

I Amager Vest Lokaludvalg er vi glade for muligheden for at give høringssvar om Restaurations- og Nattelivsplan 2021.

Generelt finder lokaludvalget, at planen er fornuftig og konstruktiv med mange gode ideer. Vi er samtidig bevidste om, at løsningsforslagene skal prioriteres i forhold til finansiering.

Amager Vest Lokaludvalg har følgende bemærkninger i forhold til udkastet til Restaurations- og Nattelivsplanen:

1. Private områder med offentlig adgang

I Amager Vest har Islands Brygge de senere år fået karakter af feststed uden tilstrækkelig regulering og håndhævelse af de regler, der gælder. Nattelivsplanen vedrører desværre ikke private områder med offentlig adgang og giver derfor ikke nogen løsning på de problemer, naboerne oplever.

2. Hasarderet kørsel på gader og på vandet

I planen mangler lokaludvalget fokus på udfordringerne med hasarderet kørsel med både biler og motorcykler, samt med vild sejlads i havneløbet. Dette er ikke blot et aften- og natproblem, det sker også i dagtimerne.

3. Støj

Lokaludvalget bifalder, at Restaurations- og

Sekretariatet for Amager Vest
Lokaludvalg
Sundholmsvej 8
2300 København S

EAN-nummer
5798009800275

Nattelivsplan 2021 har "Respektér din nabo" som vision for Københavns natteliv. Planen fremhæver, at støj i stigende grad er blevet bredt anerkendt, som en kilde til forurening og sundhedsproblemer, og Københavns Kommune vil derfor mindske de gener, der opstår, når byen skal rumme såvel fest og kultur samt borgernes hverdagsliv.

Planen har fokus på det organiserede natteliv, som følger af tilstedeværelsen af udskænkingssteder, men planen angiver også, at en del af generne fra nattelivet stammer fra den ikke-organiserede fest, som følger med mobile lydanlæg.

Det fremgår af planen, at Københavns Kommune vil arbejde for at begrænse gener og øge trykningen ved blandt andet at udarbejde skærpede ordensregler. Dette vil ske i samarbejde med naboer til særligt havnearealer og parker samt politiet.

Lokaludvalget deltager i Dialogforum Islands

Brygge, og vil anerkende, at der nu er lavet skærpede ordensregler for dele af de støjplagede områder på Islands Brygge, selv om reglerne ikke blev så skærpede som ønsket af naboerne til havnearealerne og lokaludvalget.

Lokaludvalget er enige i, at en kampagne for adfærdsændring skal gå hånd i hånd med øvrige adfærdsregulerende tiltag.

Lokaludvalget bifalder planen om, at der skal være en større tilstedeværelse af myndighedspersoner, det være sig natteværter (også til søs), støjvagter og ordenskorps. Desuden ønsker vi at støtte op om frivillige gruppe som Natteravnene.

4. Affald

Udover støjproblemer, så er det også udfordringer med affald. Kommunen må gerne være ambitiøs angående affaldshåndtering: Desto bedre affaldshåndtering og jo flere affaldsfaciliteter, og synlighed af disse, desto færre udgifter på affaldsindsamling og rengøring på morgentimerne.

5. Udeservering

Lokaludvalgets holdning til udeserveringer er liberal. Vi vurderer, at en udeservering med opsyn kan være med til at dæmpe støj, da den vil bidrage til at holde øvrige aktiviteter lidt mindre løsslupne.

6. Detailhandelens salg af alkohol

Muligheden at købe alkohol hele døgnet er en udfordring. Lokaludvalget ser gerne en restriktion: Hvis muligt, så detailhandelens alkoholsalg stoppes kl. 24.

7. Toiletforhold

Lokaludvalget finder forslaget om øget fokus på toiletforhold meget positivt.

Borgerinddragelse via Facebook

Lokaludvalget har givet borgerne i Amager Vest mulighed for at kommentere udkastet til Nattelivs- og Restaurationsplanen via Facebook.

De borgere, der har valgt at kommentere enten med tekst eller likes, giver udtryk for at

1) Udeliv hører med til en storby, men at der også skal vises respekt for lokale beboere.

2) Hvis der skal festes igennem, højt og sent, vil det være mere naturligt at gøre det på andre, mere afsides lokationer, hvor det i mindre grad generer omgivelserne.

Venlig hilsen

André Just Vedgren
Formand for Amager Vest Lokaludvalg

Svar til: 2021-0145883 af: Indre By Lokaludvalg

APPLICATION DATE

2. juli 2021

SVARNUMMER

18

INDSENDT AF

Indre By Lokaludvalg

VIRKSOMHED / ORGANISATION

Indre By Lokaludvalg

BY

Indre By

POSTNR.

1550

ADRESSE

Rådhuspladsen 1

HØRINGSSVAR

Se det vedhæftede hørings svar fra Indre By Lokaludvalg.

Hørings svaret vil senere blive suppleret med noter fra lokaludvalgets borgermøde den 30. juni 2021 om forslaget til restaurations- og nattelivsplanen.

MATERIALE:

indre by lokaludvalg om det endelige udkast til restaurations- og nattelivsplan docx.pdf

Kultur- og Fritidsforvaltningen
Teknik- og Miljøforvaltningen

Indre By Lokaludvalg har i sit møde den 10. juni 2021 besluttet dette høringssvar om det endelige udkast til restaurations- og nattelivsplan, som er i offentlig høring i perioden 2. juni-27. juli 2021.

Den offentlige høring

Indledningsvis vil lokaludvalget udtrykke skuffelse over, at Kultur- og Fritidsudvalget og Teknik- og Miljøudvalget ikke fandt det vigtigt at sikre lokaludvalgene tilstrækkelig tid til reel borgerinddragelse, men besluttede at lade perioden for den offentlige høring falde oveni lokaludvalgene og borgernes sommerferie.

Til støtte for os, der har fulgt sagen tæt, burde man have nævnt hvor i høringsmaterialet, der er ændret som følge af beslutningerne i Kultur- og Fritidsudvalget den 27. maj 2021 og i Teknik- og Miljøudvalget den 31. maj 2021.

2. juli 2021 J.nr. 2021-0153852

Vi skal alle kunne være her

Rammerne for restaurations- og nattelivet skal være sådan,

- at levevilkårene for beboerne i nattelivsområderne vægtes højt
- at nattelivet bliver trygt, sikkert og en god oplevelse for nattelivets gæster
- at nattelivsbranchen har en forretning, der økonomisk løber rundt.
- at visionen om København som Europas bedste værtskab efterleves i både ord og handling.

Vi skal alle kunne være her.

I den offentlige debat om restaurations- og nattelivsplanen har det været fremme, at nattelivet er en del af ”den levende by”, som man ønsker, at København skal være. For os at se handler det mere om at

få rettet op på udviklingen, så det bliver en levende by for alle og ikke kun for enkelte grupper.

Derfor har vi som højeste prioritet, at varslingszonen i Middelalderbyen udvides, så den omfatter hele Indre By.

Advisory Boards anbefalinger skal gennemføres

Anbefalingerne fra Advisory Board viser, at forvaltningen, politiet, nattelivsbranchen og borgerne er enige om en lang række forhold, som bør omsættes til politiske beslutninger hurtigst muligt. Det gælder:

- **Værtskab:**
Lokaludvalget støtter, at der udvikles en overordnet vision for nattelivet om København som Europas bedste værtskab, der kan omsættes til beslutninger, som sætter ovennævnte rammer for et natte- og restaurationsliv i København.

Vi ser frem til, at det bliver konkretiseret, hvad der menes med "Europas bedste værtskab".

- **Tilstedeværelse af myndigheder:**
Lokaludvalget er for forslaget fra Advisory Board, om at der skal flere natteværter og støjvagter i nattelivet. Det kræver økonomi, men det er den pris, som kommunen må betale, hvis det politiske flertal vil have et natteliv i det omfang, som forslaget til restaurations- og nattelivsplan er udtryk for.

Lokaludvalget foreslår, at ressourcerne i politiet og i kommunen til håndhævelse af love og regler matcher behovet forstået på den måde, at håndhævelsen skal ske hurtigt, effektivt og konsekvent.

- **Kulturændring:**
Dette er den vigtigste anbefaling fra Advisory Board og nok også den sværeste at gennemføre. Lokaludvalget mener, at kampagner, information, oplysning og nudging er en vej frem, men det skal ske til stadighed.

Det er lokaludvalgets oplevelse, at hovedparten af de nattelivsgæster, der giver problemer for os beboere i Indre By, kommer fra Københavns omegn og fjernere egne af Sjælland, så derfor skal indsatsen for kulturændringen også

rettes mod borgerne i omegnskommunerne og i kommunerne på Sjælland.

Kulturændringen kan også komme ved, at politiet konsekvent håndhæver love og regler; ikke mindst Ordensbekendtgørelsen.

Derudover bør der være et sundhedsaspekt i forsøget på at skabe en kulturændring. I det hele taget bør Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og landets sundhedsmyndigheder involveres i arbejdet med at skabe en kulturændring i nattelivet, så det i mindre grad er båret af druk.

- Serveringsstedernes rammer:
Lokaludvalget er for forslaget fra Advisory Board om uddannelse af personalet i nattelivet til at forebygge og håndtere uhensigtsmæssig adfærd.
- Alternativt natteliv:
Lokaludvalget er for forslaget fra Advisory Board om, at der skal udvikles alternativer til det nuværende natteliv i Indre By; et natteliv, som ikke præget af druk og heller ikke er baseret på kortsigtede økonomiske overvejelser og beslutninger fra restauratørers side.
- Festzoner:
Set fra Indre By er Refshaleøen umiddelbart det bedste bud på en festzone.

En etablering af en egentlig zone for nattelivet væk fra beboelsesområder kan ske ved en "flytning" af bevillinger fra Indre By til festzonen. Det skal undersøges, hvordan restauratører og nattelivsgæster kan motiveres til at støtte op om ideen. Et løfte fra kommunens side om sikker og nem offentlig transport til og fra festzonen må være en væsentlig motiveringsfaktor.

En "flytning" af bevillinger fra Indre By skal følges op med politiske beslutninger, der sikrer, at stederne, hvor bevillinger flyttes fra, ikke overtages af nye restaurationer med bevillinger.

Når det er sagt, så mener vi, at det er forkert at sende "aben" videre til andre bydele. Godt nok er der bydele i København,

som efterspørger mere liv, men det er næppe denne form for liv, som vi i Indre By udsættes for, de ønsker. Som anført flere steder i dette hørings svar, er det festkulturen og behovet for en "fest" på det niveau, vi oplever i Indre By, der grundlæggende skal ændres på.

- **Regulering af detailhandel:**

Advisory Board foreslår en henvendelse til Folketinget om dette. Lokaludvalget støtter initiativet. Indtil lovgivningen er på plads, bør kommunen til stadighed forsøge at indgå frivillige aftaler med detailhandlen om en begrænsning af salg af alkohol. Døgnsalg af alkohol er ikke en naturlov. Der har indtil for få år siden været ganske mange restriktioner på detailhandlens salg af alkohol.

- **Én klageindgang:**

Lokaludvalget støtter forslaget fra Advisory Board om én klageindgang til kommunen, men forslaget bør tillige omfatte politiet. Dvs. én klageindgang til kommunen og politiet og dermed ét sted, hvor klagerne registreres. Enheden, der får denne opgave, vil være central for et samarbejde mellem nattelivets parter og for formidling af informationen, som skal bruges til sagsfremstillingen, der ligger til grund for Bevillingsnævnets afgørelser om ansøgninger om bevillinger.

Enheden skal være klar til at modtage klager i de tidsrum på døgnet, hvor restaurationer har tilladelse til at servere alkohol. I praksis betyder det i øjeblikket, at enheden vil skulle holde åbent døgnet rundt, eftersom restaurationer med kl. 5-tilladelser, kan holde døgnåbent.

- **Renhold:**

Renhold efter nattelivet skal ske under hensyntagen til Indre Bys beboere.

Lokaludvalget støtter forslaget fra Advisory Board om at se på, om der kan bruges støjsvage køretøjer til renovation, tømning af affaldskurve og gadefejning.

Udskiftning af vognparken kræver økonomi, men det er en pris, som kommunen må betale, hvis den vil have et natteliv i et omfang, som der i den offentlige debat er udtrykt politisk ønske om.

Tiltaget kan kombineres med en anden tilgang til, hvornår renovation, tømning af affaldskurve og gadefejning skal foregå. Vi savner gode grunde til, at det fortsat skal ske tidligt om morgenen.

At hele Indre By er en dispensationszone for renhold, stammer fra dengang, der var heftig trafik med af- og pålæsning kl. 7. Det er nu snarere efter kl. 9, så tiden er løbet fra, at renovation, tømning af affaldskurve og gadefejning skal ske før kl. 7.

- Opholdsfri zoner:
Lokaludvalget støtter forslaget fra Advisory Board om opholdsforbudszoner, og deltager gerne i arbejdet med kriterier for udpegning af sådanne områder.

Politiet skal afsætte de nødvendige ressourcer til at håndhæve alkohol/opholdsfri zoner. Bestemmelserne for sådanne zoner skal håndhæves hurtigt, effektivt og konsekvent.

- Byrum og mindre trafik i Indre By:
Lokaludvalget støtter forslaget fra Advisory Board om lukning for trafik i Indre By, hvis det har den ønskede effekt: At holde muskelbiler, partybusser og narkohandel væk.

Lokaludvalget foreslår, at der i nogle af de hårdest ramte gader, fx. Gothersgade mellem Kongens Nytorv og Kronprinsessegade, skiltes med forbud mod tung trafik i bestemte tidsrum, så partybusser hindres i at køre der.

Restaurationsliv

I lokaludvalget har vi talt om, at man bør skelne mellem ”natteliv” og ”restaurationsliv”. Vi ser nattelivet som det liv om aftenen og natten, der er rettet mod et yngre publikum og som er baseret på høj musik, dans, druk og stofindtagelse. Det er i det store hele nattelivet, som giver problemer for os i Indre By.

Restaurationslivet er det liv, som om aftenen og først på natten er rettet mod det modne publikum og som er baseret på mad og drikke af en vis kvalitet, oplevelse og morskab, og dette publikum er velkomment. Restaurationslivet giver ikke de store problemer for os i Indre By.

I den offentlige debat er det blevet sagt, at restriktioner på nattelivet rammer tilbuddene til det modne publikum. Derfor bør man i restaurations- og nattelivsplanen arbejde med en skelnen mellem "natteliv" og "restaurationsliv".

Regulering er nødvendig

Lokaludvalget har intet ønske om at lukke for nattelivet i Indre By. Vi ønsker en levende by; det er derfor vi bor her.

Men nattelivet skal reguleres, så det kan gå hånd i hånd med hverdagslivet, der leves i bydelen. Etableringen af varslingszonen i Middelalderbyen var et skridt i den rigtige retning. Det er et tiltag, som under ingen omstændigheder skal svækkes. Tværtimod skal varslingszonen udvides, så den dækker hele Indre By.

Der skal i det hele taget træffes politiske beslutninger, som sikrer, at de offentlige rum i Middelalderbyen og tilstødende områder er for alle, og ikke domineres af restauratører og festdeltagere. De nødvendige beslutninger kan enten ske med restaurations- og nattelivsplanen eller i en anden sammenhæng:

- Bekæmpelse af grænseoverskridende adfærd, diskrimination, vold og narkotika:
Samarbejde, forebyggelse, certificering og uddannelse er gode initiativer, men det må have en konsekvens, hvis en restauration ikke lever op til forventningerne.

Området er svært at regulere, men kommunen har i hvert fald én reguleringsmulighed: Nattelivssteder, som ikke aktivt medvirker til at bekæmpe grænseoverskridende adfærd, diskrimination, vold og narkotika indenfor og omkring stedet, skal ikke modtage kulturstøtte fra kommunen. For spillesteder og lignende, der drives af kommunen eller i et partnerskab med kommunen, bør der være en lignende sanktion.

- Certificering af serveringssteder:
En certificering af serveringssteder kan ske offentligt med en smiley-ordning, der dels orienterer om hvad serveringsstedet har tilladelse til samt om dets koncept, og dels orienterer om hvordan stedet lever op til tilladelserne og til indsatser i forhold til bekæmpelse af vold, narkotika, grænseoverskridende adfærd og diskrimination. Ordningen kan både

gøres offentlig på internettet og med et opslag på serveringsstedet, sådan som det i dag sker med smiley-ordningen på spisesteder.

- Udeserveringsarealer:

Det er meget vigtigt at fastholde, at udeservering slutter, når tilladelsen til udeservering slutter. Udeservering er servering ude, ligegyldigt om man står op på fortovet eller sidder ned på en stol. I dag gælder Teknik- og Miljøforvaltningens retningslinjer kun møblementet, men ikke selve indtagelsen af drikkevarer udendørs.

I første udkast til restaurations- og nattelivsplan skrev man, at Teknik- og Miljøforvaltningen som udgangspunkt ikke kan sige nej til udeservering. Lokaludvalget ønsker den bemærkning uddybet. Hvor er hjemlen, dvs. lov eller politisk beslutning i Folketinget eller Borgerrepræsentationen, der gør, at forvaltningen skal sige ja til udeservering?

Udgangspunktet må være, at fodgængerareal, pladser, torve osv. ikke rummer udeservering, men at restaurationer kan få en tilladelse, hvis forholdene er til det. Og her skal man huske, at forholdene kan ændre sig over tid.

Derudover må der kunne arbejdes med andre kriterier end "mættethed i forhold til udeservering", fx hensynet til naboer, omkringliggende butikker, udeserveringens indpasning i bymiljøet mv.

I første udkast til restaurations- og nattelivsplan omtaltes partshøring i forbindelse med afslag på ansøgninger om udeserveringer. Det bør klart fremgå, hvem der høres ved en partshøring.

Lokaludvalget foreslår, at der også er partshøring, når forvaltningen agter at tillade en udeservering.

- Nattilladelser:

Lokaludvalget foreslår, at udgangspunktet i Indre By er, at i nætterne før fredag, lørdag og søndag samt helligdage har restauranterne nattilladelse til kl. 2.

De øvrige nætter har de nattilladelse til kl. 24.

De få steder, hvor det ikke generer omkringboende eller

andre butikker, kan der gives nattilladelser til kl. 5. Men de skal så lukke kl. 5 og ikke fortsætte døgnet rundt, som restaurationer med kl. 5-tilladelse kan gøre i dag.

Vi kan se, at nattelivet udvikler sig i Nansensgade-kvarteret og i Adelgade/Borgergade-kvarteret samt på Gammelholm, hvilket sandsynligvis er en følge af etableringen af varslingszonen i Middelalderbyen. Det er altafgørende, at nattelivet ikke får lov til at sprede sig yderligere i kvartererne rundt om Middelalderbyen.

- Opmærksomhed på problembevillinger:
Lokaludvalget mener, at manglende forretningsmæssige kvalifikationer, herunder manglende indtjening og skattebetaling år efter år, skal have den konsekvens, at restaurationen og/eller restauratøren ikke kan få en bevilling.

Sanktioner skal ske efter bogen, men hensynet til restaurationens og restauratørens økonomi, hensynet til arbejdspladser mv. skal ikke have vægt ved afgørelser om bevillinger, når der er tale om usunde forretninger.

- Skærpet tilsyn med serveringssteder med mange klager:
Lokaludvalget ser gerne et skærpet tilsyn med serveringssteder med mange klager, og at der sanktioneres hurtigt, effektivt og konsekvent over for restauratører, der ikke kan finde ud af at overholde lovgivningen og vilkårene for deres bevilling.

Lokaludvalget beder om at få oplyst, om ”Three strikes and you are out”-modellen er lovlig. I givet fald bør den skrives ind i restaurations- og nattelivsplanen.

Lokaludvalget ser også gerne, at der føres et bedre tilsyn med restaurations konceptændringer, eftersom en ændring i konceptet medfører krav om fornyelse af en bevilling.

- Restauratørernes forretningsmodel:
I den offentlige debat har det været fremme, at restauratører har lagt deres forretning an på, at der ikke sker ændringer ved overtagelse og fornyelse af bevillinger.

Lokaludvalget mener, at forretningsmodellen er et levn fra fortiden. Bevillinger bør nulstilles ved salg. Branchen har

ikke krav på at kunne sælge deres restauration med garanti for, at den næste ejer får samme bevilling. Restauratørerne må udvikle en forretningsmodel, der er baseret på, at de som udgangspunkt har en bevilling for fx 8 år ad gangen.

- **Private klubber:**
Lokaludvalget er opmærksom på, at en mere restriktiv regulering af restaurationerne kan føre til oprettelsen af private klubber. Det må derfor undersøges, hvordan man med anden lovgivning og kommunale beslutninger kan regulere private klubber, så vilkårene for private klubber og almindelige restaurationer bliver ens.
- **Havnearealet:**
Lokaludvalget foreslår, at der fremover ikke gives bevillinger til restaurationer på fastliggende både.
- **Styrkelse af støjvagten:**
Støjvagten skal være tilgængelig for borgerne i de tidsrum, restauratører har tilladelse til at servere alkohol. Det vil sige, at hvis der er givet kl. 5-bevillinger, skal støjvagten kunne kontaktes frem til kl. 5.
- **Skærpede ordensregler:**
Lokaludvalget mener, at der er behov for skærpede ordensregler, der giver politiet større mulighed for at regulere musikafspilning i det offentlige rum. Det er afgørende, at politiet har tilstrækkelige ressourcer til at håndhæve Ordensbekendtgørelsen.
- **Serveringsstedernes brug af offentligt areal:**
Lokaludvalget er forbeholdent over for tanken om, at offentlige arealer privatiseres i aften- og nattetimerne ved, at restauratørerne tildeles ”opmarcheringsbåse” for deres gæster.

Dels vil borgere, der ikke er gæster i nattelivet, skulle gå på gaden, hvis forslaget gennemføres. Dels er det vores erfaring, at nattelivsgæsterne i køerne foran natklubber mv. er meget støjende.

Lokaludvalget mener, at der skal strammes op, så nattelivet i

mindre grad end nu optager offentligt areal. Nattelivet skal foregå inde i nattelivsstederne. Hvis der er kø foran en natklub, er det et signal om, at der ikke er plads til flere inde i natklubben, hvorfor natklubbens personale bør sende dem, der står i kø, videre.

Man kan også gøre det forbudt at tage drikkevarer fra restaurationsstederne med ud på gaden.

Kommunen og politiets betjening af nattelivet

Nedenfor kommenteres forslag i første udkast til restaurations- og nattelivet om forskellige tiltag til betjening af nattelivet, som det var tanken, at kommunen eller politiet skulle stå for.

- Øget toiletkapacitet:
Umiddelbart virker det som en god idé med mobile toiletter til betjening af nattelivet, men lokaludvalget tager alligevel forbehold, fordi
  - toiletterne blåstempler, at beboelsesområder kan anvendes til fest i gaden
  - toiletterne skæmmes bybilledet
  - toiletterne ikke bruges så meget, som det kunne ønskes, bl.a. fordi kvinder ikke tør gå derind, og fordi mange ikke ved, hvor toiletterne er, når de skal bruge dem. Så er det nemmere og hurtigere at pisse i gaden eller i en gård.

- Ordenskorps:
Lokaludvalget er for forslaget om et ordenskorps, men ser samtidig frem til, at politiet indsætter politikadetter til at regulere forholdene i nattelivsgaderne i Indre By.

Uanset om det er politibetjente, politikadetter eller et ordenskorps, som fremover skal regulere forholdene i nattelivsgaderne, så skal Ordensbekendtgørelsen håndhæves hurtigt, effektivt og konsekvent; dvs. at der med bøder skal skrives ind over for fx råben og skrigen, opkast og urinerings på såvel offentligt areal som privat ejendom.

Kulturændring

Der er behov for en adfærds- og kulturændring i nattelivet, hvilket bl.a. kan skabes med kampagner. Lokaludvalget og beboerforeningerne i Indre By har lokalkendskab og erfaring med adfærden i nattelivet. Vi bidrager gerne med viden, der kan bruges som grundlag for udvikling af kampagner og for fysiske ændringer i byrummet, der kan regulere adfærden.

- **Kampagne mod vold og narkotika i nattelivet:**
Lokaludvalget er for en kampagne mod vold og narkotika. Man skal samarbejde med uddannelsesinstitutionerne i Københavns Kommune og i omegnskommunerne om kampagnen. Desuden bør indsatsen strække sig over flere år.
- **Kampagne for adfærdsændring:**
Det er lokaludvalgets oplevelse, at hovedparten af nattelivets gæster, der giver problemer i Indre By, kommer fra Københavns omegn og fjernere egne af Sjælland, så derfor skal indsatsen for en adfærdsændring også rettes mod borgerne i omegnskommunerne og i kommunerne på Sjælland.

Adfærdsændringen kan også komme ved, at politiet konsekvent håndhæver love og regler; ikke mindst Ordensbekendtgørelsen.

- **Sundhed:**
Derudover bør der være et sundhedsaspekt i forsøget på at skabe en kulturændring. I det hele taget bør Sundheds- og Omsorgsforvaltningen og landets sundhedsmyndigheder involveres i arbejdet med at skabe en kulturændring i nattelivet, så det i mindre grad er båret af druk og stoffer.

Der er tale om en stor og vedvarende opgave, som skal på kommunens driftsbudget med et beløb, der matcher opgaven.

Samarbejde

Kommunen bør inddrage andre i løsningen af opgaverne, som restaurations- og nattelivsplanen kommer ind på, for dermed at styrke ejerskabet til den. Fx:

- Kontinuerlige støjmålinger i gadebilledet:
Miljøpunkt Indre By & Christianshavn kan supplere med støjmålinger, der foretages i boliger.
- Selvjustits med hensyn til tilsyn med udeserveringer:
Restaurationsbranchen bør supplere kommunens tilsyn med selvjustits; altså at restauratørerne, deres bestyrere og ansatte hjælper hinanden med at overholde reglerne. Det er godt naboskab, godt værtskab og hensynsfuldt overfor restauranternes naboer og gæster.
- Tømning af affaldskurve og reduktion af henkastet affald:
Restaurationsbranchen bør hjælpe kommunen med at tømme affaldskurve for take away-affald i gader, hvor der er en koncentration af take away-steder, som betjener nattelivet. Det er godt naboskab, godt værtskab og hensynsfuldt overfor nattelivets naboer og gæster.
- Kampagne for adfærdsændring:
Lokaludvalget og beboerforeningerne i Indre By har som nævnt lokalkendskab og erfaring med adfærden i nattelivet. Vi bidrager gerne med viden, der kan bruges som grundlag for udvikling af kampagner og for fysiske ændringer i byrummet, som kan regulere adfærden.

Derudover ser vi gerne, at Sundheds- og Omsorgsforvaltningen inddrages i kampagnen, så den får et sundhedsaspekt.

- Partnerskabsmodel for nattelivet:
Lokaludvalget er for en formaliseret dialog mellem nattelivets interessenter. Lokaludvalget ser frem til et reelt samarbejde om konkretiseringen af et godt naboskab og et godt værtskab, der går hånd i hånd med hverdagslivet i Indre By.

I papiret "Partnerskabsmodel for nattelivet" nævner man flere gange, at beboerne skal repræsenteres, men det står ikke klart, hvem man mener med "beboerne", og hvordan man vil finde frem til personer, der kan repræsentere "beboerne".

Lokaludvalget foreslår derfor, at lokaludvalgene bliver repræsenteret i partnerskabet, uanset om man beslutter sig for en udvalgsmodel eller en organisationsmodel.

Lokaludvalget foretrækker, at man går videre med modellen "a2) §17 stk. 4-udvalg."

Lokaludvalget beder om, at man overvejer, hvordan ejendomsmæglere, der handler restaurationer, kan inddrages i samarbejdet. Lokaludvalget har set salgsmateriale for restaurationer, hvor der reklameres med "5-bevilling haves" eller "stor udeservering".

- Klageapp:
Lokaludvalget foreslår, at forvaltningen hurtigst muligt kontakter Miljøpunkt Indre By & Christianshavn, der allerede har udviklet en klageapp.
- Lokalsamfundet:
Endelig bør restauratørerne samarbejde med lokalområdet, som deres forretning ligger i. Ejerne skal forankre deres restauration i lokalområdet og indgå i lokalsamfundet.

Nattelivets værdi

Lokaludvalget er enig i, at nattelivet har værdi, bl.a. fordi det skaber jobs og bidrager til kommunens og landets økonomi.

Det står dog ikke klart, hvor stor betydning nattelivet i København har for beskæftigelsen i byen og for byens økonomi. Det står heller ikke klart, hvilke omkostninger der er for København ved nattelivet. Det bør analyseres og indgå som grundlag for såvel kommende nattelivs- og restaurationsplaner som kommende kommuneplaner.

Lokaludvalget foreslår derfor, at Økonomiforvaltningen og Sundheds- og Omsorgsforvaltningen samt Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen høres om restaurations- og nattelivsplanen med henblik på at få svar på

- branchens økonomiske betydning for København
- branchens betydning for jobskabelse (gerne med oplysning om i hvilken grad jobskabelsen er til glæde for udenlandske statsborgere)
- hvordan de ansatte i branchen aflønnes
- hvor stort gennemtrækket blandt ansatte i branchen er
- de afledte folkesundhedsmæssige effekter af nattelivet.

Svarene kan bruges til at udarbejde en cost/benefit-analyse for nattelivet. Alternativt kan en cost/benefit-analyse udarbejdes i samarbejde med en fond som et forskningsprojekt.

Lokaludvalget beder om, at det af kommunens budget og regnskab fremgår, hvilke udgifter kommunen har i forbindelse med nattelivet fx. til renholdelse.

§ 12 i Restaurationsloven

Det skal slås fast, at ingen i Indre By Lokaludvalg er imod, at der skal være nattelivssteder, restauranter og cafeer i Indre By, men der er modstand mod beruseres opførsel kl. 24-5. Da er der råt i bydelen, og folk opfører sig uansvarligt.

§ 12 i Restaurationsloven beskriver meget godt den balance, vi efterlyser. Den rummer mange af de værktøjer, som vi mener, at Københavns Kommune skal bruge, så vi får et sundt, spændende og levende restaurations- og natteliv i Indre By. Paragraffen er citeret nedenfor.

Rettelse

Så en rettelse:

Det fremgår af forordet til udkastet til restaurations- og nattelivsplanen, at der i Advisory Board sad en repræsentant for Indre By Lokaludvalg. Det er forkert. Jeg repræsenterede alle lokaludvalgene i kommunen.

Bemærkning fra et lokaludvalgsmedlem

Nedenfor har jeg gengivet en protokolbemærkning fra medlem af Indre By Lokaludvalg Maja Tini Jensen til referatet af lokaludvalgets behandling af denne sag i lokaludvalgets møde den 10. juni 2021.

Med venlig hilsen

Bent Lohmann,
formand

Protokolbemærkning

Protokolbemærkning fra Maja Tini Jensen: "Vi i KBH - Commerce & Culture er ikke medunderskriver på høringssvaret, da der er flere punkter vi er uenige i."

Bilag: § 12 i Restaurationsloven

"Bevillingsmyndigheden skal ved afgørelsen af, om alkoholbevilling vil kunne gives, iagttage samfundsmæssige, ædruelighedsmæssige, ordensmæssige og dermed sammenhængende hensyn. Der kan herved navnlig lægges vægt på,

1. om der af bevillingsansøgeren, medlemmer af direktion eller bestyrelse eller andre, der kan øve en bestemmende indflydelse på virksomhedens drift, er udvist en sådan adfærd, at der er grund til at antage, at virksomheden ikke vil blive drevet på forsvarlig måde,
2. bevillingsansøgerens forretningsmæssige kvalifikationer, herunder om det må antages, at ansøgeren vil være egnet til at drive restaurationsvirksomhed på betryggende måde,
3. bevillingsansøgerens økonomiske forhold og finansieringsplan, driftsbudget samt likviditetsbudget for virksomheden, herunder om det må anses for godtgjort, at virksomheden vil blive drevet for ansøgerens egen regning og risiko,
4. størrelse, indretning og karakter i øvrigt af serveringsstedet,
5. serveringsstedets beliggenhed, hvorved der kan anlægges byplanmæssige betragtninger, således at der kan vises tilbageholdenhed med at give tilladelse til nyoprettede restaurationsvirksomheder i egentlige boligkvarterer eller nær skoler eller andre institutioner, der søges af unge,
6. om der som følge af en for stærk lokal koncentration af restaurationsvirksomhed kan frygtes uforsvarlig drift eller andre ædrueligheds- eller ordensmæssige problemer, og
7. om der foreligger andre konkrete ædruelighedsmæssige og dermed sammenhængende sociale og politimæssige forhold, der gør det betænkeligt, at alkoholbevilling gives."

Svar til: 2021-0145883 af: Christianshavns Lokaludvalg

APPLICATION DATE

2. juli 2021

SVARNUMMER

19

INDSENDT AF

Christianshavns Lokaludvalg

VIRKSOMHED / ORGANISATION

Christianshavns Lokaludvalg

BY

Christianshavn

POSTNR.

1550

ADRESSE

Rådhuspladsen 1

HØRINGSSVAR

Se det vedhæftede hørings svar fra Christianshavns Lokaludvalg.

MATERIALE:

christianshavns lokaludvalg om det endelige udkast til restaurations- og nattelivsplan.pdf

Kultur- og Fritidsforvaltningen
Teknik- og Miljøforvaltningen

Synspunkter på revideret udkast, Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Københavns Kommune har den 1. juni 2021 sendt et udkast til kommunens Restaurations- og Nattelivsplan 2021 i høring. Høringen sker efter, at udkastet er behandlet i Kultur- og Fritidsudvalget (KFU) og Teknik- og Miljøudvalget og efter, at KFU sendte et tidligere udkast tilbage til forvaltningen til omarbejdelse.

Christianshavns Lokaludvalg ønsker at fremføre følgende synspunkter på det reviderede udkast:

1. **Overordnet: Store udfordringer efterlades uhåndterede.**

Udkastet indeholder gode elementer, men overordnet er dokumentet og det bagvedliggende forløb i de to udvalg et udslag af et dysfunktionelt politisk samarbejde på Rådhuset. Byens borgere, ikke mindst i Indre By og på Christianshavn, er taberne.

Firkantede politiske markeringer prioriteres, ensidig hensyntagen til erhvervet dominerer, og de store udfordringer, som nattelivet skaber for byen, efterlades stort set uhåndterede.

Borgerrepræsentationen må komme videre med at løse de reelle problemer senest straks fra 2022.

Høringsmaterialet omfatter initiativer, som kan medvirke til at skabe et bedre natteliv i København. Lokaludvalget ønsker at understrege betydningen af, at der skal finansiering til de tiltag, som foreslås.

2. juli 2021
J.nr. 2021-016012

2. **Masser af fest, men respekt for beboere og andre brugere af byen.**

Vi er enige i, at København skal være en attraktiv og levende by for både københavnere og turister. Det kræver et restaurations- og natteliv af høj kvalitet. Det støtter vi.

Vi deler samtidig den opfattelse, som udtrykkes først i dokumentet, at restaurations- og nattelivet skal udfoldes med respekt for naboen, uanset om naboen er gruppen ved næste bord, den man deler dansegulv med, eller beboeren, der søger at sove ovenover.

3. Festen i gaden og i værtshuse, mv., havde taget overhånd især i Indre By og på dele af Christianshavn.

Inden corona havde festen i de senere år taget overhånd, især i det meste af Indre By og på dele af Christianshavn. Både ”i gaden” og i de direkte omgivelser af mange værtshuse.

Der er behov for initiativer for at vende denne udvikling. Planen anerkender ikke denne realitet.

4. En hurtig genopblomstring, men på en bedre måde.

Vi ønsker en hurtig genopblomstring af restaurations- og nattelivet efter corona – vi savner det.

Men vi appellerer til, at kommunen tager virksomhedsejerne på ordet, og sørger for, at den dialog, som man nu i så udstrakt grad vil basere sig på, fører til reelle forbedringer.

Vi er bekymrede, for i modsætning til i den danske model på arbejdsmarkedet er der få overvejelser om sanktioner ved misligholdelse.

5. Fornuftige forslag om bekæmpelse af støj, svineri, vold, osv., men vigtige elementer mangler.

En række af de 35 forslag, som var oplyst i den oprindelige plan, omhandlede øgede krav til restauratørerne og en øget indsats fra kommunen for at nedbringe ulemper i form af støj, vold, affald, narkotika og bræk og urin i porte og på gader.

Vi er enige i de tilbageværende af disse forslag og ønsker, at de gennemføres hurtigst muligt. Men vi er stærkt kritisk over for, at *forslag 15* om skærpelse af støjregler, *forslag 19* om indskrænkelse af udeserveringsregler og *forslag 33* om, at værtshuse med 05-bevilling ikke kan være døgnåbne, foreslås opgivet.

6. Festen i gaden – og havnen - kræver bedre ordensregler, håndhævelse og dialog om festkultur.

”Festen i gaden” er blandt de mest belastende dele af nattelivet for naboer og øvrige brugere af byen. Vi fremhæver behovet for styrkede ordensregler og deres håndhævelse (f.eks. omkring brug af musikanlæg i det åbne) (bl.a. forslag 6, 14), men også for dialogen om gensidig respekt og bedre festkultur.

Lokaludvalget foreslår, at Københavns Kommune sætter fokus på alkoholkulturen i nattelivet ved inddragelse af Statens Institut for Folkesundhed og Sundhedsstyrelsen samt Kræftens Bekæmpelse, der har erfaring med kampagner på sundhedsområdet.

Vi ønsker også mere fokus i planen på udfordringerne med ”festen i havnen”. Bl.a. er der problemer med soundboks-anlæg på både i havnen.

7. Vigtigt at få aften-/natsalg af alkohol i detailsalg forbudt i festområder.

Enkelte forslag kræver lovgivning. Det gælder f.eks. *forslag 4*. Her foreslås lovgivningen ændret, så kommunen får hjemmel til at begrænse salget af alkohol fra detailforretninger i nabolaget af områder med ”fest i gaden”.

Vi støtter varmt, at der går videre med dette forslag, og vi er tilfredse med, at dette forslag opretholdes i det reviderede udkast.

Vi beklager omvendt, at *forslag 7* om alkoholfri/opholdsfri zoner er udgået i det reviderede udkast.

8. Opgivelsen af zoneopdeling svækker mulighederne for bedre regulering.

I det oprindelige udkast udrulledes et nyt system for klassificering af udskænkingssteder efter deres belastning af omgivelserne og en zoneopdeling af byen efter det enkelte områdes udfordringer og muligheder på nattelivsfronten.

Vi hilste dette sæt af forslag velkommen og er omvendt stærkt kritiske over for, at det nu stort set opgives, bl.a. med følgende negative effekter:

1) Med opgivelsen af en stor rød zone opgives den beskyttelse af

Indre By uden for Middelalderbyen, Christianshavn, Indre Nørrebro og Indre Vesterbro, der lå i at lade disse områder blive omfattet af samme restriktive bevillingspraksis som Middelalderbyen og enkelte gader på Nørrebro.

2) Blå zone (Kødbyen, Metropolzonen, osv.) vil omvendt i praksis miste rollen som lokaliteter, hvortil støjende virksomheder henvises – alt spredes.

3) Tilsvarende synes forslagene om at udnytte zone- og virksomhedsklassificeringen til en vis planlægning af nattelivsudviklingen også i den øvrige by at fortabe sig. Vi får ikke det bidrag til udviklingen af byens yderkvarterer som turistmål, som alle ellers syntes at være enige om (de oprindelige forslag 31-35).

9. Kommunen må optage forhandlinger med regeringen om at få skabt hjemmel i restaurationsloven til at begrænse antallet af nattilladelser.

Forslaget om en fuldstændig afvikling af nattilladelser i hele rød zone (især forslag 30 og 31) var for vidtgående. På den anden side er grænsen nået for det instrument, som har været anvendt i de sidste 5-10 år i Indre By og på Indre Nørrebro, og som nu foreslås videreført: Stop for nye natbevillinger.

Erhvervet påpeger med rette, at stop for nye virksomheder og koncepter medfører, at tingene stagnerer, og i øvrigt er et stop utilstrækkeligt, hvis der – som vi ser det - er behov for en egentlig begrænsning, f.eks. i antallet af 05-nattilladelser.

Det, der er behov for, er en dimensionering med et begrænset antal af de forskellige typer af nattilladelser i de enkelte dele af rød zone.

Vi er enige i, som det oprindelige forslag 31 lagde op til, at det indebærer, at tidsbegrænsningen (op til 8 år) for nattilladelser må håndhæves, så tilladelserne ikke i realiteten gives tidsubegrænset.

Men der skal mere til, bl.a. lovrammer for fordelingen af et begrænset antal tilladelser, f.eks. via en udbudsmodel. Vi appellerer kraftigt til, at Københavns Kommune optager forhandlinger med regeringen om en ændring af restaurationsloven med dette formål. Vi deltager gerne i et arbejde med forvaltningen for at udvikle en acceptabel model. Borgerrepræsentationen gør ikke sit arbejde, hvis den ikke

kommer videre med denne udfordring.

10. Beskyt Christianshavn.

Lokaludvalget finder det positivt, at der i øjeblikket ikke er kl. 5-bevillinger i Christianshavns Lokaludvalgs område, men vi mener, at der er behov for en gardering imod udviklingen, som ses i Indre By.

Vi ser frem til, at Københavns Kommune beskytter Christianshavn imod denne udvikling med de værktøjer, som kommunen har til rådighed.

Med venlig hilsen

Poul Cohrt,
formand

Svar til: 2021-0145883 af: Amager Øst Lokaludvalg

APPLICATION DATE

2. juli 2021

SVARNUMMER

20

INDSENDT AF

Amager Øst Lokaludvalg

VIRKSOMHED / ORGANISATION

Amager Øst Lokaludvalg

BY

København S

POSTNR.

2300

ADRESSE

Jemtelandsgade 3

HØRINGSSVAR

Se vedhæftet hørings svar vedtaget den 24. juni 2021

MATERIALE:

amager oest lokaludvalgs hoeringssvar til restaurations og nattelivsplan 2021.pdf

**Sekretariatet for Amager Øst Lokaludvalg
Økonomiforvaltningen**

TMF Center for Miljøbeskyttelse

Høringssvar vedr. Udkast til Restaurations- og nattelivsplan 2021

Amager Øst Lokaludvalg takker for muligheden for høring.
Høringssvaret er vedtaget på lokaludvalgsmødet den 24. juni 2021.

Vi mener fortsat, at der skal satses på området omkring Amager Bio som et lokalt centrum for byliv, på grund af de to spillesteder samt teater og børnekulturhus, samt at man fortsat skal overveje Kløverparken som mulig placering af en festzone.

Vi håber I har lyst til at inddrage os som led i jeres videre proces.

Venlig hilsen

Susanne Møller
Formand for Amager Øst Lokaludvalg

25. juni 2021

Sagsnummer
2021-0080592

Dokumentnummer
2021-0080592-8

Sekretariatet for Amager Øst
Lokaludvalg
Jemtelandsgade 3
2300 København S

www.aeolu.kk.dk

Svar til: 2021-0145883 af: Jens Christian Tjell

APPLICATION DATE

8. juli 2021

SVARNUMMER

29

INDSENDT AF

Jens Christian Tjell

VIRKSOMHED / ORGANISATION

Stræderne og Strøggets Beboerforening

BY

København K

POSTNR.

1466

ADRESSE

Rådhusstræde 7

HØRINGSSVAR

Høringssvar til Restaurations- og Nattelivsplan 2021.07.05

Indgivet af medlem af bestyrelsen for Stræderne og Strøggets Beboerforening (SSBF), Jens Chr. Tjell.

De midlertidige problemer under Coronatiden for erhvervslivet bør ikke lede til panikreaktioner, som udkastet til Restaurations- og Nattelivsplan 2021 er udtryk for, især i forhold til første udkast.

Det nuværende forslag til Restaurations- og Nattelivsplan 2021 kan kommenteres på meget forskellig vis, hvilket høringssvarene fra lokaludvalgene klart dokumenterer. Svar nr. 18 fra IBLU (Indre By Lokaludvalg) er ret udførligt og forbilledligt koncist, og bør få stor vægt ved forvaltningens resumé af høringssvarene. IBLUs høringssvar udtrykker klart hvilke problemer nattelivet giver, og hvilke håndtag/værktøj der kan/skal udvikles for at kommunen lovligt kan regulere, så levevilkårene for beboerne igen bliver rimelige, uden at true den fornuftige del af erhvervet.

Uddybende kommentarer til IBLUs høringssvar, nr. 18

Der er helt uden tvivl meget store ulemper for beboerne og meget få fordele. Om disse ulemper på nogen måde opvejes af forekomsten af nattelivets omsætning og indtjening er højst usandsynligt. For at fremskaffe håndfast dokumentation, bør det undersøges hvilke økonomiske fordele og ulemper der er ved et udbredt natteliv efter kl.24. Her bør både økonomi, skatteforhold, forekomst og omkostninger ved vold, og sundhedsforhold indgå. Det antydes f.eks. i høringssvar nr. 3 samt i andre individuelle svar, at der er langt større ulemper og ret få fordele, end det almindeligvis antages.

Den nys udsendte rapport "Natteliv og vold"- Undersøgelse af voldskriminaliteten under nedlukningen af nattelivet pga. corona; Det Kriminalpræventive Råd, af A. Ejrnæs et al. RUC, 2021, bør være pligtlæsning for ansvarlige politikere, der har ansvaret for reguleringsværktøjet. Og meget gerne forud for vedtagelse af Restaurations- og Nattelivsplan 2021.

Det er dermed (endnu en gang) klart dokumenteret at den Indre By, og specielt Middelalderbyen, er, og nødvendigvis vil være særligt belastede, med de helt ude af proportioner høje koncentrationer af barer med natbevillinger til den årlige morgen. Opfordringen herfra er derfor dels at antallet af bevillinger i hele kommunen reduceres over tid, og at der udtyndes i de mest belastede områder. Desuden at der ikke automatisk følger nat-bevillinger med ved overtagelse, hvorved bevillingsnævnet har mulighed for langsomt fremadskridende reduktion i antallet af bevillinger i belastede områder af kommunen.

En betydelig udtynding af bevillinger vil lede til bedre økonomi for de "lovlydige" bevillingshavere, og reducere presset for servering af billig alkohol, samt salg og forekomst af euforiserende stoffer.

For på kort sigt at opnå forbedrede livsvilkår for beboerne i Indre By bør det overvejes om der kan/skal gives økonomisk kompensation til bevillingshavere, der ved mildt pres vælger enten helt at opgive bevillingen, eller at flytte til andre steder. Det kan være ud af kommunen, eller endda til andre byer/kommuner på Sjælland.

Endelig skal det snarest undersøges hvordan andre europæiske storbyer har håndteret lignede problemer. I forhold til Nordeuropæiske byer og til UK, forekommer det, at København har en meget afvigende aggressiv nattelivs- og drukkultur.

MATERIALE:

hoeringssvar juli 21.pdf

Høringssvar til Restaurations- og Nattelivsplan 2021.07.05

Indgivet af medlem af bestyrelsen for Stræderne og Strøgets Beboerforening (SSBF), Jens Chr. Tjell.

De midlertidige problemer under Coronatiden for erhvervslivet bør ikke lede til panikreaktioner, som udkastet til Restaurations- og Nattelivsplan 2021 er udtryk for, især i forhold til første udkast.

Det nuværende forslag til Restaurations- og Nattelivsplan 2021 kan kommenteres på meget forskellig vis, hvilket høringssvarene fra lokaludvalgene klart dokumenterer. Svar nr. 18 fra IBLU (Indre By Lokaludvalg) er ret udførligt og forbilledligt koncist, og bør få stor vægt ved forvaltningens resumé af høringssvarene. IBLUs høringssvar udtrykker klart hvilke problemer nattelivet giver, og hvilke håndtag/værktøj der kan/skal udvikles for at kommunen lovligt kan regulere, så levevilkårene for beboerne igen bliver rimelige, uden at true den fornuftige del af erhvervet.

Uddybende kommentarer til IBLUs høringssvar, nr. 18

Der er helt uden tvivl meget store ulemper for beboerne og meget få fordele. Om disse ulemper på nogen måde opvejes af forekomsten af nattelivets omsætning og indtjening er højst usandsynligt. For at fremskaffe håndfast dokumentation, bør det undersøges hvilke økonomiske fordele og ulemper der er ved et udbredt natteliv efter kl.24. Her bør både økonomi, skatteforhold, forekomst og omkostninger ved vold, og sundhedsforhold indgå. Det antydes f.eks. i høringssvar nr. 3 samt i andre individuelle svar, at der er langt større ulemper og ret få fordele, end det almindeligvis antages.

Den nys udsendte rapport "Natteliv og vold"- Undersøgelse af voldskriminaliteten under nedlukningen af nattelivet pga. corona; Det Kriminalpræventive Råd, af A. Ejrnæs et al. RUC, 2021, bør være pligtlæsning for ansvarlige politikere, der har ansvaret for reguleringsværktøjet. Og meget gerne forud for vedtagelse af Restaurations- og Nattelivsplan 2021.

Det er dermed (endnu en gang) klart dokumenteret at den Indre By, og specielt Middelalderbyen, er, og nødvendigvis vil være særligt belastede, med de helt ude af proportioner høje koncentrationer af barer med natbevillinger til den årle morgen. Opfordringen herfra er derfor dels at antallet af bevillinger i hele kommunen reduceres over tid, og at der udtyndes i de mest belastede områder. Desuden at der ikke automatisk følger nat-bevillinger med ved overtagelse, hvorved bevillingsnævnet har mulighed for langsomt fremadskridende reduktion i antallet af bevillinger i belastede områder af kommunen.

En betydelig udtynding af bevillinger vil lede til bedre økonomi for de "lovlydige" bevillingshavere, og reducere presset for servering af billig alkohol, samt salg og forekomst af euforiserende stoffer.

For på kort sigt at opnå forbedrede livsvilkår for beboerne i Indre By bør det overvejes om der kan/skal gives økonomisk kompensation til bevillingshavere, der ved mildt pres vælger enten helt at opgive bevillingen, eller at flytte til andre steder. Det kan være ud af kommunen, eller endda til andre byer/kommuner på Sjælland.

Endelig skal det snarest undersøges hvordan andre europæiske storbyer har håndteret lignede problemer. I forhold til Nordeuropæiske byer og til UK, forekommer det, at København har en meget afvigende aggressiv nattelivs- og drukkultur.

Svar til: 2021-0145883 af: Indre By Lokaludvalg

APPLICATION DATE

9. juli 2021

SVARNUMMER

30

INDSENDT AF

Indre By Lokaludvalg

VIRKSOMHED / ORGANISATION

Indre By Lokaludvalg

BY

Indre By

POSTNR.

1550

ADRESSE

Rådhuspladsen 1

HØRINGSSVAR

Det vedhæftede høringssvar fra Indre By Lokaludvalg inkl. to bilag er et supplement til høringssvar nr. 18 fra lokaludvalget.

MATERIALE:

supplerende høringssvar fra indre by lokaludvalg om forslaget til restaurations- og nattelivsplan.pdf
bilag 1 input fra lokaludvalgets borgermøde den 30. juni 2021.pdf
bilag 2 oplæg fra en borger på borgermødet den 30. juni 2021.pdf

Kultur- og Fritidsforvaltningen
Teknik- og Miljøforvaltningen

Jeg beder om, at dette høringssvar ses som et supplement til lokaludvalgets høringssvar, der blev lagt på Bliv Hørt-portal den 2. juli 2021 (høringssvar nr. 18), og at det indgår i den videre proces for forslaget til restaurations- og nattelivsplanen.

Indre By Lokaludvalg var den 30. juni 2021 vært for et borgermøde om forslaget til restaurations- og nattelivsplanen. Ca. 50 borgere deltog.

I panelet sad:

- Karina Bergmann, Det Konservative Folkeparti
- Cecilie Winther Kristensen, Dansk Folkeparti
- Karina Vestergård Madsen, Enhedslisten
- Franciska Rosenkilde, Alternativet
- Trine Madsen, Socialdemokratiet
- Tommy Laursen, politiinspektør i Københavns Politi.

I bilag 1 til dette supplerende høringssvar er en gengivelse af, hvad borgerne sagde på lokaludvalgets borgermøde den 30. juni 2021 om forslaget til restaurations- og nattelivsplanen.

Bemærk, at de deltagende politikeres indlæg i debatten på borgermødet ikke er gengivet.

Bemærk også, at flere af de politikere, der deltog i borgermødet, gav udtryk for, at de deltog for at få input til den politiske behandling af forslaget til restaurations- og nattelivsplan.

9. juli 2021 J.nr. 2021-0153852

Jeg noterede undervejs i mødet,

- at Cecilie Winther Kristensen, Dansk Folkeparti, bl.a. gav udtryk for,
  - at det vil være i orden at foretage en cost benefit-undersøgelse af, hvad nattelivet betyder for Københavns økonomi
  - at man i en prøveperiode kan indføre en anden lukketid for nattelivets barer mv.

- at Franciska Rosenkilde, Alternativet, bl.a. gav udtryk for,
  - at det vil være i orden at foretage en cost benefit-undersøgelse af, hvad nattelivet betyder for Københavns økonomi og herunder at se på sundhedsaspektet
  - at man skal passe på med, at nattelivet rykker til nye områder af byen.
- at Karina Bergmann, Det Konservative Folkeparti, bl.a. gav udtryk for,
  - at der skal være færre kl. 05-bevillinger og en mere restriktiv bevillingspraksis.

Jeg noterede desuden, at politiinspektør Tommy Laursen, Københavns Politi, gav udtryk for,

- at dele af politiets input ikke er kommet med i forslaget til restaurations- og nattelivsplanen, som nu er i offentlig høring
- at der er et højt antal voldssager i nattelivet mellem kl. 2 og kl. 5
- at borgernes støjklager til politiet har 2. prioritet, når politiet samtidig får melding om voldssager
- at politiet er opmærksom på, at biler, som cruiser rundt i nattelivsgaderne, kan kædes sammen med vold og narkotika i nattelivet
- at der skal være et incitament for de erhvervsdrivende til at deltage i partnerskabet, som omtales i høringsmaterialet.

I bilag 2 til dette supplerende høringssvar ses et oplæg, som en borger holdt på borgermødet den 30. juni 2021 og som han efterfølgende har sendt til lokaludvalget.

Med venlig hilsen

Bent Lohmann,
formand

Bilag 1 til det supplerende høringssvar fra Indre By Lokaludvalg:

Input fra borgerne på Indre By Lokaludvalgs borgermøde den 30. juni 2021

Ca. 50 borgere deltog i mødet. Her er en tematiseret gengivelse af borgernes input til politikerne, der deltog i mødet.

Har vi det rigtige natteliv?

- Da tingene udviklede sig andre steder, fx på Islands Brygge, på de offentlige områder under corona-nedlukningen, gav det et ramaskrig. Men de forhold er almindelige i Indre By.
- Nattelivsområderne oplevede ingen problemer under corona-nedlukningen.
- Vi skal ikke tilbage til tilstanden før corona-nedlukningen.
- Vil de unge have det natteliv, som restauratørerne tilbyder? Det bør undersøges.
- Barerne mv. skal ses sig selv som en del af et lokalsamfund. Som det er nu, tager de ikke del i lokalsamfundet.
- Restaurantlivet fungerer. Men man skal gøre noget ved de sene bevillinger.
- Fejringerne under fodbold-EM har ikke været ubehagelig. Der har været selvjustits.
- Barerne mv. reklamerer i medier på Sjælland for deres virksomhed.
- Det er naivt at tro, at man kan opdrage de unge til en anden adfærd. Deres forældre drikker også.

Indtægter og udgifter ved nattelivet

- Hvad giver nattelivet til København?

- Hvad bidrager nattelivsvirksomheden Rekom med til byen, når den så vidt vides opererer fra et skattely og ikke har en overenskomst med sine ansatte?
- Der skal være en balance mellem byens indtægter og udgifter ved nattelivet. Derfor bør der udarbejdes en cost benefit-analyse, som viser dette, herunder hvad nattelivsbranchen og branchens ansatte betaler i skat i Københavns Kommune.
- En cost benefit-analyse bør også vise omkostningerne ved alkoholkulturen i nattelivet.

Hvad skal Middelalderbyen være?

- Middelalderbyen ville være en krigszone uden beboelse. Af sikkerhedsgrunde bør Middelalderbyen være en blanding af beboelse og erhverv, herunder barer.
- Omegnskommunerne vil gerne have et natteliv, så der bør arbejdes for at få det flyttet derud.
- Nattelivet bør flyttes til der, hvor de vil have det.
- Lejligheder i Indre By sælges til velhavere, som er ligeglade med nattelivet, fordi de ikke bor her fast.
- Renholdelsesfolkene i gaderne gør deres arbejde godt.

Bevillingspraksis skal ændres

- Natbevillinger er problemet.
- Der står intet i forslaget til restaurations- og nattelivsplanen om, at der skal være færre bevillinger, men der er for mange barer mv. på et for lille område. Bevillingspraksis skal strammes op.
- Der skal være færre bevillinger og der skal ikke være automatik i fornyelse af bevillingerne.
- En undersøgelse har vist, at antallet af voldssager hænger sammen med nattelivets åbningstider. Volden sker især i de tidlige morgentimer.
- At medlemmerne af Bevillingsnævnet hæfter personligt, hvis det træffer en beslutning, som sidenhen bliver underkendt af en anden instans, er ikke rimeligt.
- Systemet med, at afslag på ansøgning om bevillinger kan ankes, er også problematisk.

- Lighedsgrundsætningen, som Bevillingsnævnets praksis baseres på, fortolkes for vidtstrakt. Det er et København-fænomen. Bevillingsnævnet og forvaltningen må finde en vej ud af denne praksis.
- Selv når reglerne overholdes, giver det problemer for beboerne.
- Der bør være en ens lukketid for alle barer mv.
- Nattelivet breder sig i Vendersgade og i Nørre Farimagsgade.
- Når en ansøgning om bevilling behandles, tages der ikke hensyn til, om bygningen er egnet til det. I Vendersgade er der givet bevilling til en bar i et lydhus til gene for beboerne. Hvorfor har nattelivsbranchen mere ret end beboerne?

Håndhævelse af regler

- Hvordan skal restaurations- og nattelivsplanen overholdes? Den er for ukonkret.
- Der skal være et incitament til at opføre sig ordentligt.
- Hvorfor kører politiet forbi folk, der begår åbenlyse ulovligheder? Politiet skal håndhæve reglerne og ikke blive siddende i deres biler.
- Der er for meget trafik af muskelbiler i Knabrostræde.
- Hvem ringer man til, hvis man er generet af udendørs musik fra fx en DJ?

Støjvagter, natteværter og ordenskorps

- Støjvagterne skal være tilgængelige, når barerne mv. holder åbent.
- Natteværterne gør ingen forskel.
- Natteværterne ændrer intet. I Amsterdam har man 25 natteværter i et nattelivsområde og det har hjulpet.
- Ideen om et ordenskorps er for så vidt i orden, men det er symptombehandling.

Det fremtidige samarbejde

- Hvordan kan kommunen forvente, at nattelivskæder, som ikke er hjemmehørende i Danmark, vil samarbejde?
- Samarbejdsforum gav intet.

Høringsprocessen

- Hvordan inddrages borgernes høringssvar i den politiske proces? Vil de ændre på noget?
- Politikerne skal lytte til borgerne, ikke til erhvervslivet.
- Hvem skal man stemme på, hvis man vil have en mere restriktiv tilgang til nattelivet?

Vedtag det første udkast til restaurations- og nattelivsplan

- Forslagene fra beboerne og politiet, som var med i det første udkast til restaurations- og nattelivsplanen, er ikke taget med i forslaget til restaurations- og nattelivsplanen, der er sendt i offentlig høring.
- Det første udkast til restaurations- og nattelivsplan var godt, syntes både politiet og beboerne.
- Med forslaget til restaurations- og nattelivsplanen, der er i offentlig høring, padles der baglæns. Der var gode ideer i det første udkast til restaurations- og nattelivsplan.
- Der er i en tidligere restaurations- og nattelivsplan blevet lovet, at antallet af kl. 5-bevillinger ville blive nedbragt, men det er ikke sket, så hvorfor skal man tro på indholdet i restaurations- og nattelivsplanen nu?
- Rekom og andre nattelivsvirksomheder må indrette sig efter de krav, der stilles om fx tidligere lukketid.

Boltens Gård

- Boltens Gård er en druggård. Der er ingen samtale pga. musikken.
- Der er 32 lejemaal ved siden af Boltens Gård. De kan ikke nå at danne en beboerforening, fordi der er en stor beboeromsætning.

- I baggården er der en natklub med plads til 200 personer.
- I Boltens Gård er der et foodmarket, men der er sat bænke op udenfor, hvis brugere er højlydte.
- Smalle gader og gårde giver resonans. Hvor er politiet og arbejdstilsynet?
- Forholdene i Boltens Gård bør undersøges og opleves ved selvsyn af politikerne.

Bilag 2 til det supplerende høringssvar fra Indre By Lokaludvalg:

Oplæg fra en borger på borgermødet

På borgermødet den 30. juni 2021 holdt en borger et oplæg, som han efterfølgende har sendt til lokaludvalget:

Hovedproblemet er støj om natten.

Der uddeles alt **for mange natbevillinger** (0-5 bevillinger). Bevillingsantallet bør bringes ned.

Det største problem for så vidt angår **de bestående bevillinger** er ikke så meget de støjgrænser, der er fastsat, men vanskelighederne ved at fastslå overtrædelser (mandskabsmangel, støjmålinger over tid) og håndhævelse af reglerne (etablering af sager, besværlig dokumentation for gener, ubetydelige sanktioner i forhold til profit).

Det næststørste problem er manglende renholdelse af de udsatte områder

Hvorfor kan Københavns kommune ikke etablere en bedre oprydning, og ikke mindst tidligere påbegyndt oprydning? (Det kan lade sig gøre i andre store byer – og i modsætning til bekæmpelse af støj, er det primært et spørgsmål om penge og administration)

Der er behov for et bedre beslutningsgrundlag for kommunens langsigtede nattelivspolitik.

1. Der bør gennemføres en **snæver økonomisk cost-benefit-analyse** af Københavns kommunes indtægter og udgifter ved det omfattende natteliv?
2. Hvilke indtægter skaber nattelivet for kommunen? (Skatteindtægter fra virksomheder, ejere og ansatte, andre indtægter)
3. Hvilke udgifter medfører nattelivet (administration, kontrol, vedligeholdelse af områder, renholdelse, affaldsdisponering)

1. Der bør desuden tilvejebringes **en bredere analyse** af fordele og ulemper ved det udbredte natteliv?
2. Hvilke fordele indebærer nattelivet ("more fun" for hvem? (hvor kommer deltagerne fra) – betydning for turistkategorier)
3. Hvilke ulemper indebærer nattelivet? (For deltagerne – ikke mindst risiko for alkoholisme/ unges alkoholvaner, for beboerne i området, for det offentlige velfærdssystem og politi i bred forstand)
4. For beboerne (støjgener, affaldsgener, utryghed etc)

Med det nuværende beslutningsgrundlag er konklusionen klar for mig og mange medbeboere i Indre By: Begræns antallet af natbevillinger betydeligt, da bevillingerne ikke genererer overskud for kommunen snævert økonomisk og medfører betydelige omkostninger for samfundet og miljøgener, ikke mindst for beboerne i indre by. Sørg for effektiv overholdelse af støjreglerne mv og brug flere midler til en tidligere og mere effektiv renholdelse af de udsatte områder.

**Svar til: 2021-0145883 af: Anne Frimodt- Møller for
Andelsboligforeningen Gothersgade / Ny Østergade**

APPLICATION DATE

9. juli 2021

SVARNUMMER

32

INDSENDT AF

Anne Frimodt- Møller for Andelsboligforeningen Gothersgade / Ny Østergade

BY

København K

POSTNR.

1123

ADRESSE

Gothersgade 43, 4.

HØRINGSSVAR

Se vedlagte høringsvar fra en Andelsboligforening - midt i festen

MATERIALE:

ab gothersgade ny oestergade.pdf

Andelsboligforeningens bestyrelse i Gothersgade 43 / Ny Østergade 34 har besluttet at sende dette hørings svar om det endelige udkast til restaurations- og nattelivsplan, som er i offentlig høring i perioden 2. juni-27. juli 2021.

Som beboer i et af de mere festlige områder af indre by, har vi besluttet at indsende dette høringssvar i håbet om, at vi beboere vil blive hørt ifm restaurations- og nattelivsplanen. Vi elsker at bo i Indre By og i en levende by, men det har de sidste mange år taget overhånd.

Der er mange fine forslag i nattelivsplanen, som vi ser som gode symptombehandlende initiativer, men vi savner fokus på det reelle problem: bevillingerne. Vi bakker derfor op om Indre By Lokalråds forslag om at antallet af kl. 5 bevillinger skal revideres:

Lokaludvalget foreslår, at udgangspunktet i Indre By er, at i nætterne før fredag, lørdag og søndag samt helligdage har restauranterne nattilladelse til kl. 2. De øvrige nætter har de nattilladelse til kl. 24. Herudover mener vi at bevillinger bør nulstilles ved salg af klubber. Branchen har ikke krav på at kunne sælge deres restauration med garanti for, at den næste ejer får samme bevilling. Restauratørerne må udvikle en forretningsmodel, der er baseret på, at de som udgangspunkt har en bevilling for fx 8 år ad gangen. At have ondt af restauratører her er efter vores overbevisning ikke gangbar. Herudover bør gentagne overtrædelser af regler for en natklubejer afstedkomme, at bevilling bliver frataget. Endelig bør I være opmærksomme på, at en kl. 5 bevilling i mange tilfælde er ensbetydende med mulighed for døgnåbent – ikke ønskværdigt som nabo.

De ting vi gerne vil pointere omkring symptombehandlende initiativer er:

Efter mange natlige opringninger til politi, støjnehed mm fra os beboere her i andelsboligforeningen Gothersgade/ Ny Østergade sætter vi stor pris på forslaget i planen om, at der etableres én indgang til myndighederne ved klager. Har flere gange følt os kastet rundt i systemet – midt om natten.

Forslaget i Restaurations- og nattelivsplanen, om at stoppe for biltrafik i festgaderne i perioderne fra kl. 22-02 i weekenderne kan vi også kun bakke op om. Vi tror på, at det vil reducere støjen fra partybusser og muskelbiler. Dog er det vigtigt, at der er tale om begrænsede tidsperioder, så det ikke går ud over trafik for de handelsdrivende og beboere i deres daglige rutiner.

Endelig har brancheforeningen Dansk Live stillet et forslag om at kommunen etablerer en pulje, der kan ansøges af klubberne til brug ved bedre lydisolering af deres klubber. Selvom der er sat krav om lydniveau på afspilning indenfor i klubberne, så ligger disse klubber ofte i indre by i gamle bygninger, hvor lyden forplanter sig opad på snørklede måder – op i beboelseslejligheder helt op til 5. sal. Så dette vil være et godt supplement til planen, som vi her i Gothersgade/Ny Østergade ville sætte pris på.

Svar til: 2021-0145883 af: Stræderne og Strøgets Beboerforening

APPLICATION DATE

9. juli 2021

SVARNUMMER

33

INDSENDT AF

Stræderne og Strøgets Beboerforening

VIRKSOMHED / ORGANISATION

v. Lotte Juul Nielsen, Formand

BY

Kbh K

POSTNR.

1208

ADRESSE

Kompagnistræde 37

HØRINGSSVAR

Se vedhæftede

MATERIALE:

ssbf hoeringssvar til rest.plan .pdf

Hørings svar til Restaurations- og Nattelivsplan 2021

Fra Stræderne og Strøgets Beboerforening (SSBF)

Rapporten "Natteliv og vold", Undersøgelse af voldskriminaliteten under nedlukningen af nattelivet pga. corona, Det Kriminalpræventive Råd, af A. Ejrnæs et al. RUC, 2021, dokumenterer klart, at Indre By, og specielt Middelalderbyen, er særligt belastet med de helt ude af proportioner høje koncentrationer af barer med natbevillinger.

Vi mener derfor, at antallet af natbevillinger skal nedbringes:

- at der indføres stop for ny natbevillinger i hverdage.
- at zonen for stop for natbevillinger udvides til hele indre by.
- at bevillinger IKKE skal kunne overføres ved salg (men evt kunne gives i et andet område af kommunen eller til andre byer/kommuner på Sjælland).

Hvis nattelivet lukkede kl 24 ville en lang række problemer være løst for beboere. Desuden ville volden i nattelivet blive nedbragt betydeligt (dokumenteret af adskillige rapporter under corona nedlukningen). Vi mener derfor:

- at barer skal lukke kl 24 i hverdage og kl 02 i weekender.

Beboerne er desuden stærkt generet af støj fra udeserveringer og vi mener derfor,

- at udeserveringer i hverdage skal slutte kl 22.00.
- at støj ved udeserveringer er barens ansvar.

Vi anbefaler desuden,

- at kommunen indfører et Ordenskorpsset med beføjelser til fx at udskrive bøder og til generel aflastning af politiet.
- at Støjvagten tildeles flere ressourcer, og at de i takt hermed får flere beføjelser.
- at der indføres EEN klageindgang – dvs. fælles indgang til politi, støjvagt, osv. De er ekstremt besværligt for beboere at klage over ulovlige forhold.

Vi vil opfordre forvaltningerne og politikerne til snarest at undersøge, hvordan andre europæiske storbyer har håndteret lignede problemer. I forhold til byer i Nordeuropa og Storbritannien har København en meget afvigende nattelivs- og drukkultur.

De midlertidige økonomiske udfordringer for erhvervslivet under corona nedlukningen bør ikke lede til panikreaktioner, som vi mener, at det stærkt svækkede udkastet til Restaurations- og Nattelivsplan 2021 er udtryk for (set i forhold til første udkast).

Svar til: 2021-0145883 af: Nørre Kvarters Beboerforening

APPLICATION DATE

14. juli 2021

SVARNUMMER

39

INDSENDT AF

Nørre Kvarters Beboerforening

VIRKSOMHED / ORGANISATION

BY

København

POSTNR.

1453

ADRESSE

Skt. Peders Stræde 28

HØRINGSSVAR

Høringssvar fra Nørre Kvarters Beboerforening angående Københavns Kommunes udsendte "Nattelivs- og Restaurationsplan 2021".

Der er to grunde til at vi har valgt en lidt utraditionel indgang til dette høringssvar om nattelivet.

For det første er der erfaringerne med alle de andre høringssvar vi tidligere har indsendt til netop Nattelivsplaner. Omhyggelige, grundige, velargumenterede, og alle med det samme resultat: de har ingen effekt haft på kommunens ineffektive forsøg på at reducere nattelivets gener for byens beboere. Så hvorfor spille tiden på detaljer.

I stedet tilslutter vi os fuldstændigt Indre Bys Lokaludvalgs detaljerede og gennemarbejdede høringssvar (nr. 18).

For det andet har vi fået nye erfaringer i forbindelse med coronanedlukningen, som jo kan betragtes som et stort, ufrivilligt eksperiment i omgangsformer, blandt andet i nattelivet, noget som ellers aldrig ville kunne blive undersøgt på samme restriktive, laboratorielignende facon.

Og da dette fuld-skala eksperiment tilsyneladende ikke har påvirket kommunens behandling af nattelivet og de gener de påfører mange af byens beboere og andre borgere, vil vi beboere i Nørre Kvarter hermed og derfor delagtiggøre kommune og forvaltning i vores egne direkte, evidensbaserede iagttagelser.

Heldigvis står vi ikke alene med disse observationer, også Politiet leverer (igennem Det Kriminalpræventive Råd) i en helt ny rapport en sjældent klar dokumentation af sammenhængen mellem på den ene side vold i nattelivet og på den anden side antallet (koncentrationen) af natbevillinger i et område som f.eks. Nørre Kvarter samt de sene åbningstider. Rapporten er vedhæftet her.

Denne sammenhæng og konklusion svarer fuldstændig til beboernes årelange iagttagelser af både vold og anden asocial adfærd (støj, hærværk, tis & bræk, salg & indtagelse af stoffer) relateret til nattelivet.

Og efter afprøvningen i "coronalaboratoriet" er vores erfaringer utvetydigt bekræftet: et natteliv (aftenliv) før midnat medfører få gener for os beboere og aftenlivets andre gæster. Tværtimod er vi glade for den livlighed der er i kvarteret fra folk der spiser, drikker og morer sig uden at det udarter til den asociale, hærgende adfærd som der ellers følger med de mange hele-natten-og-morgenen-åbne værtshuse, som i mange år før corona har forhindret os i at leve et normalt liv i vort eget kvarter.

Desuden har vi med glæde konstateret at det slet ikke har været så svært at ændre folks gå-i-byen-adfærd. I vores kvarter, som ellers går for at være af den "festlige" slags, har det nemlig vist sig at byens gæster meget hurtigt, under den delvise åbning af udskækningsstederne, vænnede sig til gå tidligere ud for at more sig. Og pusherne/de kriminelle forsvandt fra vores gader, da de ikke bryder sig meget om offentlig eksponering sammen med mange "almindelige" mennesker, som vi jo opfatter som byens egne, gratis natteværter. Det samme gjaldt indtagelsen af euforiserende stoffer i det offentlige rum.

En anden mærkbar adfærdsændring har været at der ingen fest i gaden har været om natten, når barerne i kvarteret har holdt lukket. Og det skønt folk har haft adgang til at købe alkohol i detailhandlen.

Disse sammenhænge har vi, uden held, forsøgt at forklare over for kommunen i over 10 år, så vi vil nu benytte disse benhårde facts fra "coronalaboratoriet" til at anmode myndighederne om at sætte ind hvor det virkelig batter: **nedsat åbningstider og antallet af natbevillinger i beboelseskvarterer.**

Desværre var det blandt andet dette der blev taget ud af den oprindelige nattelivsplan, som blev anset for alt for vidtgående og derfor blev sendt tilbage til forvaltningen for derefter at komme revideret tilbage på branchens anbefaling.

Vi mener derfor at kommunen nu skal bruge denne uventede "corona-anledning" til at diskutere hvordan man bedst og hurtigst muligt får nedbragt nattelivets generelle åbningstider til et socialt og sundhedsmæssigt acceptabelt niveau, "et balanceret natteliv". Det kan ikke være rigtigt at nattebranchens lobbyister har mere at skulle have sagt over for politikerne end byens beboere.

Hvis kommunen seriøst og myndigt virkelig gav sig til at forhandle med branchen, ville det nok overraskende vise sig at denne ikke, som ellers altid antaget, ville have så meget imod at lukke tidligere, så længe det gælder for alle. De ville jo alligevel tjene penge også selv om kunderne går tidligere i byen, som det er tilfældet i mange andre storbyer.

Det er i denne forbindelse værd at bemærke at de store aktører i det københavnske natteliv inden for barbranchen også med succes driver barer i lande med meget kortere åbningstider.

Den økonomiske sidegevinst for kommunen (lig med os borgere) ville uden tvivl vise sig at være betydelig ved at gennemføre vores forslag, samtidig med at man ville få en mere attraktiv by ud af det.

Mon ikke både beboere og turister og byens andre brugere ville foretrække en vedligeholdt, tryk by hvor der også bor rigtige mennesker i stedet for et løssluppet druk- og narkomiljø der kører friløb til langt ud på morgenen, selv på hverdage. Vi har endda hørt fra barejere i vores kvarter at de korte åbningstider har været af det gode: behageligere kunder og bedre forhold for de ansatte.

Når vi gennemgår kommunens "Katalog over initiativer i Restaurations- og Nattelivsplan 2021" ser vi mange gengangere fra tidligere Planer som desværre ikke er blevet håndhævet eller har ført til en bedre "balance". Enten fordi det ikke har kunnet lade sig gøre eller fordi viljen til at gøre det har manglet i kommunen og i branchen. Og det er svært at tro på at det denne gang bliver anderledes.

Bare for at nævne en enkelt ting, bliver den udmærkede §12 i Restaurationsloven, som er tænkt som et redskab til at skabe en balance mellem barliv og beboelse, aldrig brugt ved tildeling af bevillinger i Bevillingsnævnet. Antallet af natbevillinger i beboelseskvarterer i Indre By dokumenterer tydeligt dette.

Vi er desuden bekymrede for udformningen af et partnerskab mellem kommunen og nattelivsbranchen og frygter at dette kun vil føre til yderligere "ubalance i nattelivet" i barejernes favør (og da særligt hvis det ikke oprettes i kommunalt regi). Vores fornemmelse er at der allerede eksisterer en tæt forbindelse mellem kommunen og branchen som ikke er i beboernes favør, og som bunder i den grundopfattelse, at nattelivet skaber mange jobs og økonomiske fordele for Kommunen. At nattelivet også koster Kommunen mange penge til oprydning, natteværter og kontrol, samt at man risikerer at miste skatteborgere, som vælger at flytte pga. generne, tages der ofte ikke højde for.

De fleste initiativer nævnt i kataloget kræver desuden yderligere finansiering, ud over det nattelivet jo i forvejen belaster kommunekassen med.

I kataloget indtager de såkaldte Natteværter en central rolle som mirakelmagere i et kaotisk og voldeligt natteliv, men det er for os svært at se hvordan de uden beføjelser skal kunne løfte denne opgave. Hvis de skulle kunne gøre en forskel, skulle der være så mange af dem i alle nattens timer hver dag at det ikke økonomisk ville kunne gennemføres inden for et realistisk budget.

I betragtning af 10 års fejlslagen kommunal nattelivspolitik, som kun har ført til forværrede forhold for byens beboere, tror vi desværre ikke på at de på papiret gode initiativer fører til tilstrækkelige og nødvendige forandringer. I bedste fald er det lappeløsninger, og i værste fald er det whitewashing af nattelivet med beboerne som gidsler.

Vores gennemgribende forslag er at kommunen satser på at finde veje til at nedbringe antallet af natåbne barer i beboelseskvarterer og begrænse de generelle åbningstider. **Vi foreslår klokken 24 i hverdagene og klokken 2 i weekenden.** Det vil være til at leve med - og begynd gerne med hverdagene!

Som påvist under corona vil dette forslag overflødiggøre mange af katalogets initiativer og udgifterne hertil.

Vi tror faktisk at dette forslag ville kunne danne grundlag for et trygt, muntert og sundere natteliv hvor byens beboere kan leve et liv i et godt lokalmiljø som andet end statister i byens kulisser: en ægte win-win situation for alle parter, som også vælgerne ville vide at belønne politikerne for.

MATERIALE:

nattelivsvold final-20-05-21.pdf

Natteliv og vold

En geografisk analyse af udviklingen i
nattelivsrelateret vold under coronapandemien

Forfattere: Anders Ejrnæs, Rune H. Scherg,
Adam Cold & Jan K. Staunstrup

Forfattere: Anders Ejrnæs, Rune H. Scherg, Adam Cold og Jan K. Staunstrup

Forskningsprojektet (GEONATVOLD) som denne rapport udgår fra er støttet økonomisk af Det Kriminalpræventive Råd.

I forbindelse med forskningsprojektet blev der nedsat en følgegruppe bestående af Anne-Julie Boesen Pedersen, Justitsministeriets Forskningskontor; Maria Bislev, Rigspolitiet, Nationalt Forebyggelsescenter; Kirsten Munch Andersen, HORESTA; Jeppe Møller-Herskind, Danmarks Restauranter & Cafeer; Jonas Mannov, Det Kriminalpræventive Råd; Camilla Christensen, Sikker By, Københavns Kommune; Jakob Ilum, Kultur- og Fritidsforvaltningen, Københavns kommune og Britta Kyvsgaard.

Tak til følgegruppen for værdifulde kommentarer undervejs i projektet. Desuden tak til Det Kriminalpræventive Råd for økonomisk støtte til forskningsprojektet og tak til Rigspolitiet for adgang til data. Derudover en særlig tak til Helle Aagaard Andersen fra Rigspolitiet for vejledning i forhold til *Danish Crime Harm Index*. En tak også til specialestuderende ved RUC, Karsten Skjellerup, som med sin API har været behjælpelig med at hente virksomhedsdata fra CVR-registret.

Forsidefoto: Mikkel Bille

Maj 2021

Roskilde Universitet

ISBN: 978-87-7349-211-6

Indhold

Sammenfatning	2
Indledning	5
Hvad ved vi om natteliv og vold?	7
Undersøgelsens fokus	11
Teoretisk ramme og hypoteser	11
Metode og data	13
Historik over restriktioner.....	14
Begrebsafklaring: Definition af vold, udskænkingsområder og nattelivsområder	16
Analysemetoder.....	18
Resultater	21
Del I: Udviklingen i volden under coronapandemien	21
Den samlede voldsudvikling under coronapandemien	21
Voldsudviklingen i nattelivs- udskænkings-, og ikke-udskænkingsområder.....	24
Del II: Analyse af mulige forskydningseffekter.....	29
Forskydning af kriminalitet	31
Del III: Hot spot analyse af voldskriminaliteten i de fire største byer	33
Samlet om udvikling i den geografiske koncentration af voldskriminalitet i de fire byer.....	43
Konklusion og diskussion	45
Diskussion og implikationer for praksis	46
Referencer	48
Bilag	54
Bilag A: Definition af udskænkingsområde og udskænkingssteder	54
Bilag B: Definition af nattelivsområder	55
Bilag C: Specificering af mulige forskydningsområder	56
Bilag D: Geokodningstaksonomi.....	58
Bilag E: Robusthedsanalyser.....	59
Bilag F: Nattelivsområder og hot spots for voldskriminalitet i de fire største byer i perioden 18. marts til 30. oktober i henholdsvis 2019 og 2020.....	61

Sammenfatning

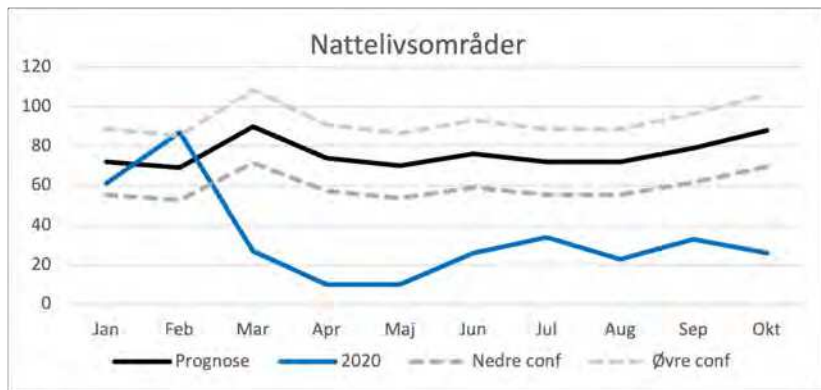
Vold er en af de mest alvorlige og utryghedsskabende former for kriminalitet. Mange internationale undersøgelser viser, at der er en klar sammenhæng mellem nattelivsaktivitet (målt ved koncentration af udskækningssteder og omfanget af deres åbningstid) og forekomsten af kriminalitet – især volds-kriminalitet. Coronapandemien og de deraf indførte begrænsninger på udskækningsstederne har skabt helt særlige forudsætninger for et såkaldt naturligt eksperiment, som muliggør, at man i en dansk sammenhæng bedre end hidtil kan undersøge sammenhængen mellem nattelivsaktivitet og forekomsten af vold.

Undersøgelsen bygger på anmeldelsesdata fra Rigspolitiet og virksomhedsdata fra CVR-registeret sammenholdt med bevillingsdata fra Rigspolitiet.

Undersøgelsen viser, at der er en meget høj koncentration af vold i nattelivsområder – dvs. områder som er karakteriseret af en høj koncentration af udskækningssteder. I forhold til deres geografiske størrelse bidrager nattelivsområderne til en meget stor del af den samlede forekomst af vold.

Ser vi på udviklingen i voldskriminalitet under coronapandemien, fremgår det af undersøgelsen, at antallet af voldsanmeldelser falder under coronapandemien. Faldet i voldsanmeldelser afhænger dog af, hvor stor en koncentration af udskækningssteder, der er i området. Undersøgelsen viser, at omfanget af politianmeldt voldskriminalitet især faldt markant i nattelivsområderne. I den første periode af nedlukningen fra 18. marts til 17. maj faldt antallet af voldsanmeldelser i nattelivsområder med ca. 90 procent sammenlignet med voldskriminaliteten i samme periode i foregående år. Voldskriminaliteten var også lavere i perioder, hvor nattelivet var delvist åbnet op, men hvor der stadig var restriktioner for bl.a. åbningstiderne. I perioden fra 18. maj til 18. august, hvor udskækningsstederne måtte have åbent til kl. 24 var antallet af voldsanmeldelser således ca. 66 procent lavere end man kunne forvente.

Udviklingen i voldsanmeldelser i nattelivsområder i tidsperioden 1. jan. – 30. okt. 2020 sammenlignet med en prognose

Tabelnote: jf. Figur 4

Til sammenligning afviger voldskriminaliteten i områder uden udskænkingssteder ikke markant fra, hvad man kunne forvente. Det samlede fald i anmeldt voldskriminalitet under coronapandemien kan således især lokaliseres til de såkaldte nattelivsområder. Undersøgelsen viser også, at faldet i voldsanmeldelser under coronapandemien er mest markant i nattetimerne.

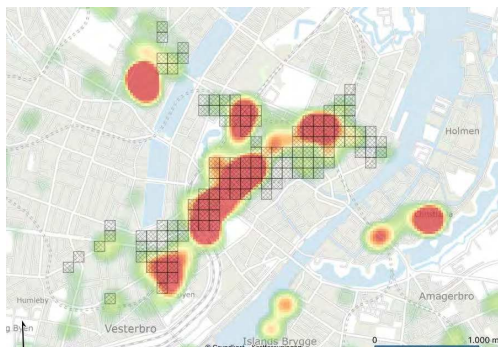
Undersøgelsen viser således en klar sammenhæng mellem niveauet af restriktioner på udskækningsstederne, som fx indskrænkning af åbningstiderne, og faldet i voldskriminalitet.

Undersøgelsen har i de fire største byer i Danmark dvs. København/Frederiksberg, Århus, Aalborg og Odense belyst om, der kan spores såkaldte forskydningseffekter. Undersøgelser finder dog ingen indikationer på, at voldskriminaliteten har flyttet sig fra nattelivsområderne til andre områder i de fire byer. Analysen peger imidlertid på, at en negativ konsekvens af restriktioner på udskækningsstederne har været en betydelig stigning i støjgener i form af flere anmeldelser vedr. ”musik til ulempe”.

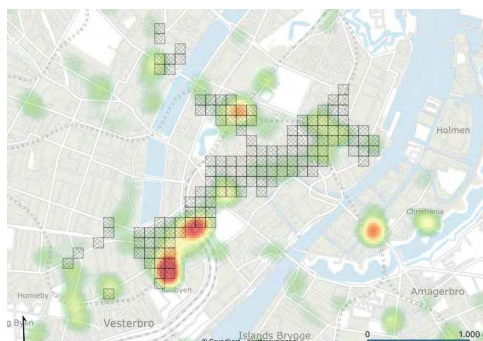
Ændringerne i forekomsten af vold som er sket under coronapandemien kan illustreres via en række hot spot-kort over de fire største byer i Danmark. Nedenfor vises resultaterne fra disse analyser på kort over København/Frederiksberg og Århus. Hot spot-analysen viser meget tydeligt, at faldet i voldskriminalitet under coronapandemien primært finder sted i nattelivsområderne.

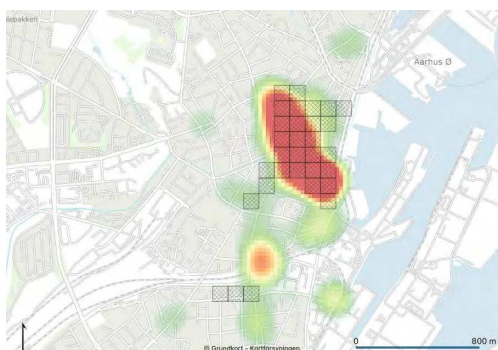
København/Frederiksberg: 2019

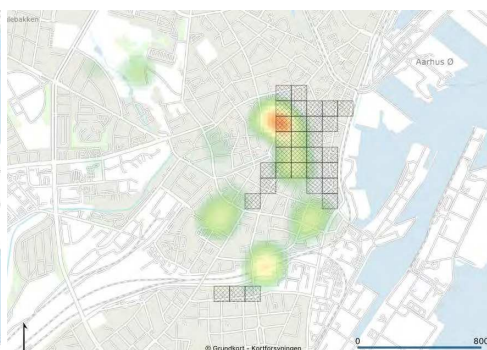
København/Frederiksberg: 2020

Århus: 2019

Århus: 2020

Figurnote: jf. bilag F. Nattelivsområderne er på hot spot-kortene de skraverede områder = .

Samlet indikerer analyserne, at den vold, vi ser i nattelivsområderne, har en situationel karakter, dvs. at den opstår, som et resultat af de situationer som et meget aktivt natteliv skaber.

Implikationer for praksis

Denne undersøgelse peger på, at der er et væsentligt kriminalpræventivt potentiale i at målrette den forebyggende indsats mod de områder, hvor der er en særlig høj koncentration af udkænkingssteder, idet der er en klar sammenhæng mellem steder med meget nattelivsaktivitet og forekomsten af vold.

Indledning

Voldskriminaliteten ser ud til at have været svagt stigende de senere år (Pedersen et al., 2020) og er således blevet et mere fremtrædende samfundsproblem. Om end vold ud fra de tilgængelige undersøgelser stadig er relativt sjældent forekommende, har det for de personer, der udsættes for vold betydelige konsekvenser (Andrade et al., 2020; Flood & Frugård, 2019; Scherg & Ejrnæs, 2020).

Volden har mange ansigter. Der er vold i nære relationer, vold på arbejdspladsen, slagsmålsvold i forbindelse med demonstrationer eller fodboldskampe, hadrelateret vold og vold i nattelivet m.m. Volden har derfor også mange forskellige årsager, der kan være relateret til forskellige strukturelle, sociale, kulturelle, individuelle og situationelle forhold (Jacobsen & Sørensen, 2013). I denne undersøgelse stiller vi skarpt på et aspekt af volden, nemlig den vold, der finder sted i nattelivet og på de mere situationelle faktorer, der betinger den.

Formålet med denne undersøgelse er således at skabe ny forskningsbaseret viden om sammenhængen mellem nattelivet og vold. Nattelivet – og nærmere bestemt nattelivsaktivitet – betegner i denne undersøgelse det sociale liv, der drejer sig om at gå ud eller gå i byen, feste og more sig i aften- og nattetimerne og besøge fx restauranter, cafeer og/eller diskoteker. Nattelivsaktivitet er som oftest tæt forbundet med indtagelse af alkohol.

Coronapandemien og dens påvirkning på samfundslivet har skabt helt særlige forudsætninger for et såkaldt naturligt eksperiment, som muliggør, at man i en dansk sammenhæng bedre end hidtil kan vurdere sammenhængen mellem forskellige niveauer af nattelivsaktivitet og forekomsten af vold.

Denne rapport belyser, hvordan voldskriminaliteten har udviklet sig i Danmark hen over nogle perioder med forskellige restriktioner for nattelivet som følge af coronapandemien. Det centrale spørgsmål er, hvorvidt ændringer i nattelivsaktivitet - som en følge af udskærkningsstedernes reducerede åbningstider – har påvirket omfanget af voldskriminalitet, herunder hvorvidt voldskriminaliteten eventuelt har flyttet sig geografisk som konsekvens af restriktionerne på nattelivet.

Undersøgelsen har således to centrale forskningsspørgsmål:

1. I hvilken grad har reduceret nattelivsaktivitet betydning for forekomsten af voldskriminalitet i byområder med udskærkningssteder?
2. Hvis der i forbindelse med reduceret nattelivsaktivitet kan observeres en nedgang i forekomsten af voldskriminalitet, i hvilken udstrækning kan der så samtidig spores geografiske forskydnings-effekter?

Af særlig interesse i undersøgelsen er analysen af, hvor stor forskel der er i kriminalitetsniveauet mellem på den ene side en periode med et meget aktivt natteliv (før coronapandemien) og på den

anden side flere perioder præget af forskellige begrænsninger på bl.a. udsænkingsstedernes åbningstid og antallet af gæster (under coronapandemien). Denne del af undersøgelsen giver desuden mulighed for at vurdere den kriminalpræventive effekt af lavere nattelivsaktivitet. Undersøgelsen søger således at bidrage med viden, som vil kunne anvendes af bl.a. politi og kommuner i forbindelse med udformningen af lokale strategier og planer på restaurationsområdet – fx i forhold til den lokale alkoholbevillingspolitik.

Hvad ved vi om natteliv og vold?

Forskningen i sammenhængen mellem alkohol, natteliv og vold er omfattende og med mange forskellige fokuspunkter. I det følgende behandles litteraturen under fire forskellige temaer: 1) Sammenhængen mellem alkoholkonsumtion og voldskriminalitet; 2) Sammenhængen mellem koncentrationen af udskænkingssteder og voldskriminalitet; 3) Sammenhængen mellem udskænkingssteders åbningstider og voldskriminalitet og 4) Coronapandemiens samlede effekt på kriminalitetsniveauet med særlig fokus på vold.

Alkohol og vold

I denne undersøgelse er fokus på sammenhængen mellem natteliv og vold. En central komponent i nattelivet i Danmark er indtagelse af alkohol. Indtagelse af alkohol er en af de væsentligste faktorer, der knytter nattelivet og voldskriminalitet sammen. Den kriminologiske forskning peger da også i overvejende grad på, at der er en sammenhæng mellem alkoholindtag og vold (Bushman & Cooper, 1990; Heatherton & Baumeister, 1996; Parker & Auerhahn, 1998). Ifølge Justitsministeriets offerundersøgelse er 40 procent af gerningsmænd og 30 procent af ofre for vold påvirket af alkohol i gerningsøjeblikket – en sammenhæng, der er endnu mere tydelig blandt unge mennesker (Pedersen et al., 2020).

Billedet er det samme i en dansk undersøgelse af gadevold fra 2017, som fandt, at mindst én af gerningspersonerne var berusede i 65% af voldsepisoderne (Heinskou & Liebst, 2017). Samme undersøgelse viste, at indtagelse af alkohol har betydning for voldens grovhed: alkoholpåvirkede personer er både overrepræsenterede i domsfældelser for grov vold samt i domsfældelser af sager, hvor volden førte til behandlingskrævende fysiske skader (Heinskou & Liebst, 2017). Der er ikke en entydig sammenhæng mellem voldens grovhed og om de involverede er let, moderat eller stærkt berusede. Men det ser ud til, at risikoen for at ende som offer for grov vold øges, des mere man drikker, hvorimod risikoen for som gerningsmand at udøve grov vold er højest med et let indtag af alkohol og faldende ved stærk beruselse. Forklaringen hænger øjensynligt sammen med, at alkohol svækker ens motoriske evner og derved evnen til at slås – med stigende risiko for offergørelse og ringere mulighed for voldsudøvelse.

Selvom indtagelse af alkohol øger sandsynligheden for at ende i en eller anden form for vold, skal man huske på, at de færreste tilfælde af alkoholindtag fører til vold (Heinskou & Liebst, 2017, s. 36). Alkoholindtagelse er således hverken en nødvendig eller tilstrækkelig forudsætning for vold, men ét element, som i samspil med andre sociale, psykologiske og situationelle faktorer øger risikoen for vold (Bettencourt et al., 2006; Demant & Heinskou, 2011; Heinskou & Liebst, 2017; Tutenges et al., 2014).

Udskækningssteder og voldskriminalitet

En måde samspillet mellem indtagelse af alkohol og vold kan manifestere sig på er i en sammenhæng mellem steder, hvor der sælges alkohol, og områder, hvor der begås kriminalitet. En række studier finder generelt en positiv sammenhæng mellem "outlet density" – altså tætheden af butikker eller barer, som sælger alkohol – og niveauet af kriminalitet (Burton et al., 2017; Campbell et al., 2009; Day et al., 2012; Tillyer et al., 2020). Mange af studierne skelner imidlertid ikke mellem licenser til alkoholsalg henholdsvis "off-premise" (fx kiosker og supermarkeder) og "on-premise" (barer, restauranter m.v.) (Gmel et al., 2016). En del undersøgelser gør dog, og ser man alene på sammenhængen mellem koncentrationen af on-premise (dvs. udskækningssteder) og kriminalitet, finder forskningen også her en sammenhæng mellem den geografiske koncentration af udskækningssteder og forekomsten af kriminalitet – især voldskriminalitet. Studier fra USA viser således, at koncentrationen af barer har en række kriminogene egenskaber – blandt andet i forhold til forekomsten af vold i nærområdet (Conrow et al., 2015; Groff & Lockwood, 2013; Wei et al., 2020).

Flere undersøgelser peger endvidere på, at sammenhængen ikke er lineær, men er stærkest, hvis et område allerede har et højt niveau af udskækningssteder. Denne 'multiplier effect' antyder et "mæthedspunkt" for, hvor stor en koncentration af udskækningssteder et område kan have, før det medfører en stærk forøgelse af kriminaliteten (Gmel et al., 2016; Levine, 2017; Livingston, 2008; Pridemore & Grubestic, 2013; Wei et al., 2020). Det betyder fx i praksis, at den tiende bar, som åbner i et område, vil have en stærkere kriminogen effekt end den første. Der kan være flere årsager til denne 'koncentrations- eller multiplier-effekt' (Levine, 2017, s. 160). Selvselektion kan bidrage hertil, idet byområder med en høj koncentration af udskækningssteder kan tiltrække persongrupper som godt kan lide at drikke sig fulde. Derudover er der i sådanne områder med mange udskækningssteder også et marked for 'nichebarer' der er målrettet forskellige segmenter. Mange forskellige segmentgrupper i samme område kan muligvis også bidrage til at øge konfliktpotentialen. Endvidere kan den skarpe konkurrence mellem udskækningssteder i sådanne områder også drive prisen på alkohol ned fx via 'happy hour'-tilbud og derved øge alkoholindtagelsen. En tæt koncentration af udskækningssteder kan endvidere skabe en særlig dynamik pga. den høje koncentration af berusede mennesker, høj musik og muligheder for "pub crawl" eller "bar tours" der samlet set skaber forudsætninger for en høj indtagelse af alkohol og gadeaktivitet i sådanne områder.

Det skal bemærkes, at der findes forskningsstudier, som ikke finder nogen sammenhæng mellem udskækningssteder og voldskriminalitet (se fx Block & Block, 1995; Gorman, Labouvie, et al., 1998; Gorman, Speer, et al., 1998). Gorman et al (1998) fandt fx, at der ikke var en geografisk sammenhæng mellem "higher levels of alcohol outlet density" og vold i nære relationer.

Årsagen til de forskelligartede fund kan være – ud over forskelle i metodiske design og samfundsmæssige kontekster – at der ikke automatisk er en sammenhæng mellem udskækningssteder og vold. Forskellige udskækningssteder eller -områder kan fx have forskellige politikker for udskæknning og/eller tiltrække forskellige typer af gæster med varierende tilbøjelighed til at begå vold i nattelivet. Det kan også handle om, at *områdemæssige* faktorer (fx byrummets karakter eller beboersammensætningen) kan påvirke i hvor høj grad, der rent faktisk er en kriminogen effekt af udskækningsste-

derne. Således har nyere forskning fremhævet, at den kriminogene effekt af kriminogene steder (såsom steder der sælger alkohol) er større i lokalområder, hvor der generelt er flere kriminelle muligheder – såsom områder, hvor der er fattigdom, lav lokalsamfundsenkagement og meget færdsel/trafik (Tillyer et al., 2020).

Der findes ikke danske studier som de ovenfor refererede, men ifølge Justitsministeriets offerundersøgelse udgør ”værtshusvolden” i Danmark omkring 11 procent af alle voldsepisoder. Dette tal er faldet bemærkelsesværdigt siden midten af halvfemserne, hvor andelen var på knap 25 procent. Til sammenligning udgør ”offentlige steder” knapt halvdelen af gerningsstederne – en kategori som sandsynligvis også omfatter voldsepisoder med forbindelse til nattelivet (Pedersen et al., 2020). Endvidere er der undersøgelser, der indikerer, at der er en sammenhæng mellem nattelivsområder og oplevelsen af utryghed (Scherg, 2016). Scherg (2016) fandt således, at der var en klar sammenhæng mellem koncentrationer af serveringssteder (både med og uden alkohol bevilling) og forekomsten af situationel utryghed i København – og at denne forbindelse var medieret af forekomsten af kriminalitet.

Nattelivets åbningstider og voldskriminalitet

De ovenfor nævnte studier undersøger sammenhængen mellem nattelivsaktivitet og kriminalitet ved at analysere sammenhængen mellem udskænkningstedernes geografiske *koncentration* og kriminaliteten på områdeniveau og derigennem belyse, hvorvidt udskænkningsteder har en kriminogen effekt. En anden type af studier belyser sammenhængen mellem nattelivsaktivitet og vold ved at undersøge, hvorvidt der er sammenhæng mellem udskænkningstedernes *åbningstider* og voldskriminaliteten.

Disse studier finder langt overvejende en positiv sammenhæng mellem udskænkningsteders åbningstider og forekomsten af vold (Burton et al., 2017; De Vocht et al., 2017; Wilkinson et al., 2016). Et hollandsk studie fandt for eksempel, at en udvidelse af barernes åbningstider på en time i Amsterdam i 2009 førte til en forøgelse af alkoholrelateret skade på 34% (de Goeij et al., 2015). Et australsk studie fandt, at den nattelivsassocierede vold faldt med 22 procent for hver time, barernes åbningstider forkortedes (Kypri et al., 2011, 2014). I en skandinavisk kontekst fandt en norsk undersøgelse fra 2012, at antallet af voldelige episoder steg med 16 procent for hver time ekstra, barerne holdt åbent (Rossow & Norström, 2012). Der er dog også enkelte studier der ikke har fundet denne sammenhæng. Således fandt et enkelt studie fra England, at en forøgelse af udskænkningstedernes åbningstider ikke var forbundet med en øget forekomst af voldskriminalitet (Humphreys & Eisner, 2014).

Der er ikke lavet tilsvarende undersøgelser i Danmark, men data fra offerundersøgelsen indikerer, at meget vold foregår sent på natten og i weekenderne. Ifølge Offerundersøgelsen finder halvdelen af den anmeldte vold sted fredag og lørdag (Pedersen et al., 2020). For unge i 2019 blev 44 pct. af den vold ofrene blev udsat for, begået mellem midnat og kl. 6 om morgenen. Denne tidlige koncentration omkring nætter og weekender bekræftes i tidligere omtalte undersøgelse af gadevold, som finder at ca. 50 procent af al gadevold finder sted mellem 00.00 og 05.59 og at 68% af voldsepisoderne foregår fredag, lørdag eller søndag (Heinskou & Liebst, 2017).

Coronapandemien, samfundsnedlukninger og effekten på kriminalitetsniveauet

En række studier har allerede undersøgt de kriminalpræventive effekter af de samfundsnedlukninger, der fulgte i kølvandet på coronapandemien. Konklusionerne fra disse studier er ikke helt entydige. For det første indikerer studierne, at de kriminalpræventive effekter er forskellige for forskellige typer kriminalitet, ligesom billedet varierer fra land til land (Ashby, 2020; Campedelli et al., 2020). Specifikt i forhold til effekten på voldskriminalitet peger nogle studier på, at samfundsnedlukningerne har medført en mindre nedgang i antallet af voldsanmeldelser (Andresen & Hodgkinson, 2020; Gerell et al., 2020; Langton et al., 2021; Payne et al., 2020; Payne & Morgan, 2020). En britisk undersøgelse baseret på skadestuedata fandt tilsvarende, at volden blev mindsket som konsekvens af lockdown, og at det alene var den vold, som fandt sted uden for hjemmet, der blev mindsket, mens volden der fandt sted i hjemmet var uændret (Shepherd et al., 2021). I forlængelse heraf kan det påpeges, at der endvidere er en række undersøgelser, der netop har peget på, at særligt partnervolden dvs. volden i nære relationer kan være steget som konsekvens af samfundsnedlukningerne (Piquero et al., 2021).

I USA har der endvidere været tegn på at samfundsnedlukningen – måske på grund af den økonomiske pressede situation, som mange amerikanere har oplevet – har medvirket til mere voldskriminalitet (Mohler et al., 2020; Rosenfeld & Lopez, 2020).

I en dansk kontekst har Mannov m.fl. (2020) undersøgt den kriminalpræventive effekt af samfundsnedlukningen. Undersøgelsen viste, at antallet af voldsanmeldelser faldt betydeligt, efter at Danmark i marts blev lukket ned (Mannov et al., 2020). Mannov m.fl. (2020, s. 9) vurderede, at især nedlukning af samfundets nattelivsaktiviteter – både på beværtninger og i andre sammenhænge – var den primære årsag til faldet i antallet af voldshændelser.

Studierne af den kriminalpræventive effekt af coronapandemien og samfundsnedlukninger er metodisk interessante, fordi samfundsnedlukningen udgør en unik mulighed for et naturligt eksperiment. De omtalte studier af nattelivets åbningstider og deres betydning for voldskriminaliteten tager alle udgangspunkt i begrænsede geografiske områder, hvor tiden før og efter indførelsen af bestemte alkoholrestriktioner følges. Med brede nedlukninger af samfundet får vi mulighed for at følge brede restriktioners effekt på tværs af samfundet på en historisk unik facon (jf. Eisner & Nivette, 2020; Stickle & Felson, 2020).

Undersøgelsens fokus

De restriktioner af udskækningsstedernes åbningstider, som blev indført som konsekvens af coronapandemien, udgør en unik mulighed for i en dansk kontekst at studere sammenhængen mellem nattelivsaktivitet og voldskriminalitet. På grund af de forskellige restriktioner, der har været i nattelivet i perioden fra marts 2020 til oktober 2020 (som udgør denne undersøgelses afgrænsning), kan vi i denne undersøgelse ikke blot undersøge, om den totale samfundsnedlukning har haft en effekt på voldskriminaliteten, men også undersøge effekten af forskellige ”restriktionstryk” og derved belyse den kriminalpræventive effekt af forskellige aktivitetsniveauer i nattelivet. Dette projekt undersøger således sammenhængen mellem nattelivsaktivitet og voldskriminalitet ved at kigge på, om ændringer i restriktioner for nattelivet fører til ændringer i antallet af voldsanmeldelser. Ved at sammenligne udviklingen i voldskriminaliteten i henholdsvis områder med udskækningssteder og i deciderede nattelivsområder med områder uden udskækningssteder, kan denne undersøgelse belyse, hvorvidt nattelivsaktivitet genererer voldskriminalitet, således som den internationale forskning generelt peger på.

Der er ofte en bekymring for, at kriminaliteten forskyder sig som konsekvens af målrettede indsatser. Derfor undersøger vi – modsat de fleste andre undersøgelser på området (Graham, 2012) – hvorvidt der kan spores henholdsvis tidlige og/eller geografiske forskydninger af kriminaliteten på baggrund af restriktionerne for nattelivet. Ved at tage højde for eventuelle kriminalitetsforskydninger, kan vi bedre vurdere den samlede kriminalitetsreducerende effekt af restriktioner for nattelivet.

Teoretisk ramme og hypoteser

I undersøgelsen testes to centrale hypoteser vedrørende sammenhængen mellem udskækningssteder og forekomsten af voldskriminalitet.

Den første hypotese udledes på baggrund af Rutineaktivitetsteorien og Crime Pattern teorien. Ifølge **Rutineaktivitetsteorien** (Cohen & Felson, 1979) er der tre forhold, der skal være tilstede for at kriminalitet opstår: 1) et nemt og tilgængeligt mål for kriminaliteten; 2) fraværet af personer, der kan gribe ind over for kriminaliteten fx politiet samt 3) en motiveret gerningsmand. Ifølge **Crime Pattern Teorien** (P. J. Brantingham & Brantingham, 2008; P. L. Brantingham & Brantingham, 1995) kan byområder med mange barer, værtshuse og diskoteker betegnes som både kriminalitetsgeneratorer og kriminalitetsattraktorer, idet de både tiltrækker mange mulige mål/ofre og tiltrækker personer med kriminelle tilbøjeligheder. Nogle forskere har desuden hævdet, at kriminalitet i nogle sammenhænge kan betragtes som en slags ’eksternalitet’ eller biprodukt, der fremkommer som en konsekvens af en virksomheds legale aktiviteter (Roman & Farrell, 2002). I det perspektiv kan fx nattelivskriminalitet i et område ses som et biprodukt af en koncentration af en bestemt *type* udskækningssteder, som fx har en uansvarlig udskækningspolitik. I forlængelse heraf har Kate Bowers endvidere argumenteret

for, at der er en sammenhæng mellem den kriminalitet, der finder sted inden for i fx forretninger, restauranter og barer, og den kriminalitet der finder sted udenfor. Hun beskriver hvorledes den 'eksterne' kriminalitet i et område til dels kan ses som et biprodukt af den 'interne' kriminalitet på et sted, idet de interne kriminogene dynamikker skaber flere kriminelle muligheder uden for stedet pga. de mange mulige ofre og/eller personer med kriminelle tilbøjeligheder, som tiltrækkes af stedet (Bowers, 2014).

Områder med en høj koncentration af udskænkingssteder kan således skabe mange muligheder for kriminelle handlinger, fordi de mange værtshuse, diskoteker og lign. bl.a. kan skabe situationer, hvor stress og frustrationer nemt kan lede til friktioner, konflikter og provokationer, som kan resultere i vold – både indenfor på barer, værtshuse og diskoteker og udenfor på gaden (Heinskou & Liebst, 2017; Richard Wortley, 2008). Indtagelse af alkohol har fysiologiske og psykiske konsekvenser, hvilket især er tydeligt ved stærk beruselse. Stærk beruselse leder som nævnt ikke nødvendigvis til aggressiv adfærd, men forskningen peger på, at beruselse i en nattelivskontekst mindsker især mænds hæmninger i forhold til aggressiv adfærd (Gruenewald et al., 2006; Pridemore & Grubestic, 2013). Det stemmer således fint overens med rutineaktivitetsteorien, fordi berusede personer kan sige at være nemme mål for kriminalitet, og oftere vil være gerningsmænd, samt sjældent vil være i stand til at gribe effektivt ind over for en eskalerende konfliktsituation.

Ifølge de nævnte kriminologiske teorier vil restriktioner for udskænkingssteder med andre ord begrænse mulighederne for voldskriminalitet, idet forekomsten af de situationer, hvor voldskriminalitet typisk opstår, vil blive reduceret. Samlet fører ovenstående betragtninger til opstilling af nedenstående hypotese.

Hypotese 1: Restriktioner for udskænkingssteder mindsker forekomsten af voldskriminalitet i områder med udskænkingssteder og i nattelivsområder.

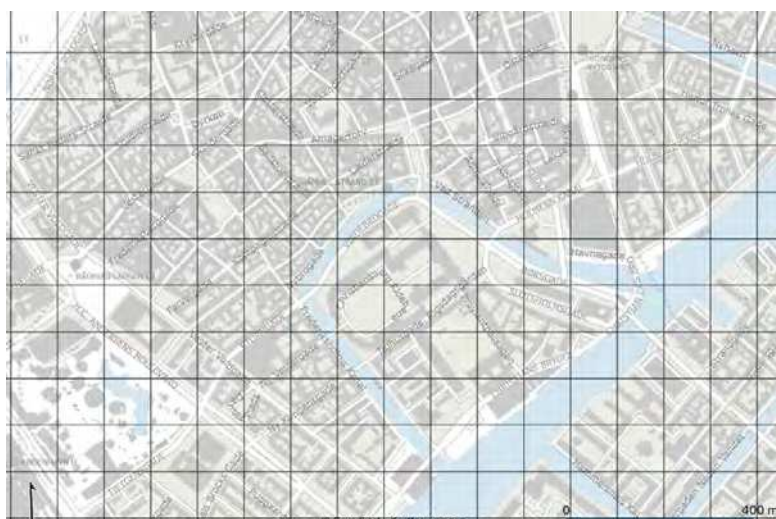
Den anden hypotese udledes af **displacement teorien**. Ifølge teorien vil en begrænsning af mulighederne for at begå kriminalitet ét sted, få kriminaliteten til at ændre karakter eller flytte sig fx geografisk (Johnson et al., 2012; Reppetto, 1976). Hypotesen baserer sig på to antagelser: For det første en deterministisk forståelse af de kriminelle som værende særdeles stabile i deres tilbøjelighed til at begå kriminalitet. For det andet en opfattelse af, at der er et væld af kriminelle muligheder, som mere eller mindre er tilfældigt spredt i byen, og som er tilgængelige for den motiverede gerningsmand (Weisburd et al., 2006). Forskydning kan ske på en række forskellige måder: fx tidsmæssig, geografisk og i typen af kriminalitet (Reppetto, 1976). I dette projekt fokuserer vi primært på den geografiske forskydning. Ud fra displacement-hypotesen kunne man forvente, at når der kommer restriktioner for nattelivet fx i form af krav om reducerede åbningstider, vil kriminaliteten forskydes fra nattelivs- og udskænkingsområderne til andre steder, hvor folk kan forsamles og drikke alkohol, fx nærliggende områder eller parker og andre rekreative områder. Samlet fører ovenstående betragtninger til opstilling af nedenstående hypotese.

Hypotese 2: Som følge af restriktioner for udskænkingssteder, vil voldskriminaliteten forskydes fra nattelivsområder til andre byområder.

Metode og data

Til at analysere sammenhængen mellem udskækningssteder, nattelivsaktivitet og forekomsten af vold anvender vi Danmarks Statistik og Geodatastyrelsens kvadratnetsinddeling af Danmark (Kort og Matrikelstyrelsen & Danmarks Statistik, 2012). Kvadratnetsinddelingen er en standardiseret inddeling af Danmark i tusindvis af kvadratceller (se eksempel i figuren nedenfor).

Figur 1: Danmarks Statistik og Geodatastyrelsens 100m-kvadratnet specifikationen: Eksempel fra København

Vi kobler kriminalitetsdata og data vedrørende udskækningssteder til 100m-kvadratnetsinddelingen, således at alle voldsanmeldelser og udskækningssteder kobles til et specifikt 100m x 100m kvadrat. Derved kan vi bl.a. studere voldsudviklingen i de byområder, hvor der er lokaliseret udskækningssteder.

Vi betragter indførelsen af restriktioner for nattelivet, herunder særligt reduktionen af udskækningsstedernes åbningstider under Coronapandemien som et naturligt eksperiment, hvorfor vi i vores analyser sammenligner den faktiske udvikling i voldskriminaliteten med den udvikling, man kunne forvente baseret på tidligere års kriminalitetsudvikling. Det er ikke muligt at isolere effekten af restriktioner for nattelivet fra øvrige restriktioner såsom forsamlingsforbud, afstandskrav og krav om masker, da disse restriktioner i vid udstrækning blev indført samtidigt. I det følgende afsnit vil vi redegøre for de forskellige restriktioner, der kan have indvirkning på forekomsten af kriminalitet med særlig fokus på nattelivsaktiviteten.

Historik over restriktioner

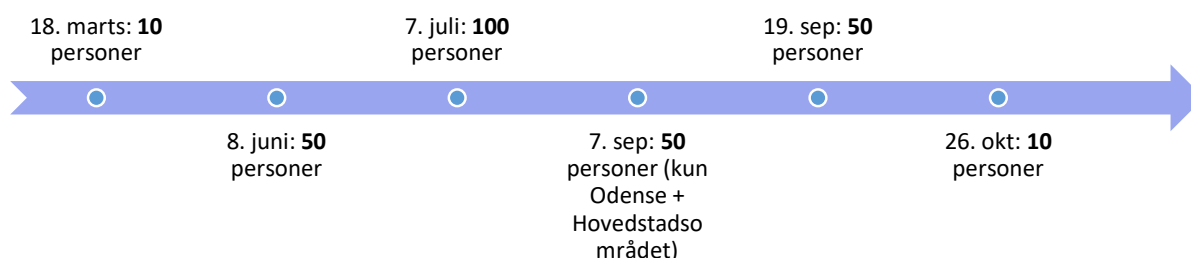
For at analysere, hvilken effekt nattelivets aktivitetsniveau har på voldskriminaliteten, har vi inddelt datasættet i forskellige perioder, som illustreret i tabel 1 nedenfor. Det primære inddelingsprincip er de tilladte åbningstiderne for udskænkingsstederne i hele landet. Som det fremgår af tabel 1, er der i periode 3 varierende tilladte åbningstider i forskellige dele af landet. Det skyldes, at man i den periode indførte lokale restriktioner.

Tabel 1: Illustration over de forskellige perioder, hvor der har været restriktioner for nattelivet fra 1. jan 2020 til 30. oktober 2020 i forskellige del af landet.

Periodeinddeling	Periode 0	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4	
Tidsperiode	1. jan. - 17. marts	18. marts - 17. maj	18. maj - 18. aug.	19. aug. – 18. sep.	19. sep. - 30 okt.	
Tidsperiode (detaljeret)	1. jan. - 17. marts	18. marts - 17. maj	18. maj - 18. aug.	19. aug. – 8. sep.	9.- 16. sep. 17.- 18. sep.	19. sep. - 30 okt.
Hovedstadsområdet ¹						
Odense						
Århus						
Silkeborg						
Resten af landet						
Åbningstider	Normalt	Lukket	Kl. 24	Kl. 02	Kl. 22	

Undersøgelsen opdeler data fra undersøgelsesperioder baseret på forskellige skiftende restriktioner for udskænkingsstedernes åbningstider. Men de skiftende åbningstider falder også sammen med generelt strammede eller lempede restriktioner. I takt med henholdsvis dårlige og gode udviklinger i smittetallet har også andre forhold end nattelivsaktiviteten i samfundet ændret sig under coronapandemien. Det gælder fysisk afstand til andre mennesker, hjemmearbejde, mindre kollektiv transport m.v. Andre forhold har i høj grad svinget ”i takt” med åbningstiderne for nattelivet. Det ”lille forsamlingsforbud”, har således haft betydning for antallet af gæster i nattelivet. Som med åbningstiderne har forsamlingsforbuddet gået fra at være meget stramt i starten af nedlukningen til at være mere løst over sommeren, til igen at blive strammet i efteråret. Det fremgår af følgende tidslinje:

¹ 'Hovedstadsområdet' omfatter følgende kommuner: Albertslund, Ballerup, Brøndby, Dragør, Frederiksberg, Gentofte, Gladsaxe, Glostrup, Herlev, Hvidovre, Høje-Taastrup, Ishøj, København, Lyngby-Tårnbæk, Rødovre, Tårnbæk og Vallensbæk.

Figur 2: Oversigt over forsamlingsforbud

Af særlig relevans for nattelivet, har følgende regler været gældende i vores undersøgelsesperiode, hvilket formentlig har påvirket såvel aktivitetsniveau som gæsternes adfærd i nattelivet:

- 2 m² pr. kunde, hvis det er sted, hvor kunderne i al væsentlighed sidder ned – ellers 4 m².
- Der skal holdes 1 meters afstand mellem selskaber eller etableres fysisk barriere
- Forsamlingsforbuddet skal respekteres, men udskækningsstederne må gerne have flere selskaber, hvis der er tilpas afstand imellem dem.
- Fra 18. september 2020 krav om at bære mundbind, medmindre man sidder ned.

Særlig vigtigt er det at notere, at diskoteker har været nedlukket siden marts 2020, hvorved de ikke har fulgt det øvrige bar- og restaurationslivs gradvise genåbning og nedlukning.

At der er en tæt forbindelse med restriktionerne på udskækningsstederne og aktiviteten i nattelivet kommer tydeligt til syne i det fald i omsætningen, der har været i restaurations- og nattelivsbranchen. I andet kvartal 2020 faldt omsætningen i restaurationsbranchen med 38 procent, mens omsætningen for cafeer, diskoteker og værtshuse mv faldt med hele 53 procent i andet kvartal. Under den delvise genåbning i tredje kvartal er reduktionen i omsætningen mindre. Omsætningen i restaurationsbranchen faldt med ca. 19 procent i forhold til samme kvartal sidste år, mens faldet for cafeer, diskoteker og værtshuse er på ca. 31 procent (Horesta, 2021).

En endnu tydeligere indikation på en tæt sammenhæng mellem restriktioner på udskækningsstederne og aktivitetsniveauet i nattelivet ses af Danske banks ”fadølsindeks”, der bygger på data om Danske Bank-kunders brug af Mobile Pay og dankort på barer og natklubber (Olsen, 2020)². Der ses i dette ”fadølsindeks” et meget brat og stort fald fra midten af marts 2020 og frem til midten af maj. Fra slutningen af maj stiger indekset (dvs. forbruget) frem til august, hvorefter der fra omkring september 2020 igen ses en faldende tendens i indekset. Konsekvent ligger ”fadølsindekset” under det normale niveau for perioden marts 2020 til oktober 2020 – selv i de perioder, hvor indekset er højest under coronapandemien er det lavere end normalt.³

² Se fx https://finans.dk/forside/image/12584483/2megiv/ALTERNATES/f_b-5_3/graf.png

³ <https://twitter.com/LAggerstroem/status/1285566939079888897/photo/1>

Faldet i omsætning i nattelivsbrancherne er således en klar indikator på, at aktiviteten i nattelivet er meget kraftigt påvirket af restriktionerne på udskækningsstederne. Med andre ord er restriktionerne på udskækningsstederne umiddelbart en meget god indikator på aktiviteten i nattelivet.

Når vi bruger åbningstider til at adskille forskellige undersøgelsesperioder på, er det altså fordi, det er sådan vi bedst kan måle det samlede restriktionsniveau for udskækningsstederne og derved aktivitetsniveauet i nattelivet. Det indebærer ikke, at vi hermed antager, at det er udskækningsstedernes åbningstider, der *alene* påvirker aktivitetsniveauet i nattelivet.

Begrebsafklaring: Definition af vold, udskækningsområder og nattelivsområder

Afgrænsning og definition af vold⁴

Definition af vold er afgrænset til anmeldelser vedr. vold omtalt i §§244-246 – dvs. gerninger registreret med følgende gerningskoder i Politiets sagsbehandlingssystem:

- 73241 Vold
- 73251 Vold, kvalificeret
- 73252 Vold m/skade på legeme eller helbred
- 73261 Vold, kvalificeret, m/grov skade
- 73262 Vold, kvalificeret, m/døden til følge

Det skal bemærkes, at politianmeldt kriminalitet – herunder politianmeldt vold – som vi her anvender, kun er et udsnit af den vold, der forekommer i samfundet. Der er således et mørketal af voldshændelser, som ikke anmeldes til politiet. Offerundersøgelser viser, at knap halvdelen af de voldshændelser, som borgerne udsættes for, anmeldes til politiet (Pedersen et al., 2020). I en ældre undersøgelse fandt Balvig og Kyvsgaard (2009) desuden, at anmeldelsestilbøjelighed for 'værtshusvold' var på omtrent samme niveau som vold, der ikke var foregået på værtshus eller lign.

Det er ikke muligt at identificere forskellige typer af voldskriminalitet eller typer af gerningssteder på baggrund af politiets anmeldelsesdata. Undersøgelsen baserer sig således på data om al anmeldt voldskriminalitet. For at belyse udviklingen i nattelivsrelateret vold må vi altså medregne al vold, som falder ind under §§ 244-246, som foregår i udskæknings- og nattelivsområderne. Det kan i udgangspunktet ikke antages, at al den vold der foregår i udskæknings- og nattelivsområderne, er nattelivsrelateret, men vi formoder, at de generelle samfundsrestriktionerne såsom krav om hjemmearbejde eller afstandskrav ikke påvirker volden i nattelivsområderne *anderledes*, end de påvirker volden andre steder. Vi vurderer, at en eventuel forskel i udviklingen i den anmeldte voldskriminalitet

---

⁴ For at tjekke om undersøgelsens fund er robuste ift. andre afgrænsninger af kriminalitet har vi også lavet analyserne med gadekriminalitet, der dækker over anmeldelser af vold, røveri, trusler, hærværk og visse former for tyveri (se bilag G).

mellem nattelivs- og udskækningsområder og ikke-udskækningsområder i vid udstrækning vil være forårsager af restriktionerne på nattelivet og det deraf mindskede nattelivsaktivitet i disse områder.

Geokodning af kriminalitetsdata (gerningssteder)

Data om kriminalitet er indhentet fra Rigspolitiet. Dansk politi registrerer adresser på gerningssteder. Så før kriminalitetsdata kan kortlægges og rumligt analyseres, skal gerningsstederne geokodes. Det sker ved, at gerningsstedsadressen bliver sammenlignet med en adressedatabase, hvori alle adresser i Danmark har tilknyttet et specifikt x,y-koordinat. Ufuldstændige eller fejlbehæftede gerningsstedsadresser er ikke usædvanligt i forbindelse med kriminalitetsdata. Almindeligvis handler det om gerningsstedsadresser uden husnummer eller gerningsstedsadresser med ukorrekt husnummer, men nogle gange mangler flere oplysninger. Ufuldstændige adresser kan fx skyldes, at der ikke foreligger en entydig adresse, fx hvis en person er blevet overfaldet i en tunnel under en vej. Derudover kan det skyldes, at offeret eller vidner ikke nøjagtigt kan huske det helt præcise sted, hvor forbrydelsen fandt sted. Endvidere kan ukorrekte adresseoplysninger såsom forkert husnummer skyldes, at politiet ikke har fået registreret det korrekte 'husnummerbogstav' (fx registreret "45" i stedet for "45 A").

Ufuldstændige eller fejlbehæftede gerningsstedsadresser er potentielt et problem, når vi skal analysere sammenhængen mellem udskækningssteder og forekomsten af voldskriminalitet i udskækningsområder og nattelivsområder, hvorfor vi i analyserne primært baserer os på de voldsgerninger der er præcist geokodede⁵.

Tabel 2: Antal voldsanmeldelser i perioden 1. januar til 30. oktober i hhv. 2017, 2018, 2019 og 2020 og andel præcist geokodede voldsanmeldelser

	2017	2018	2019	2020	2017-20
Præcist geokodede	8.135	8.788	9.147	8.003	34.073
Alle voldsanmeldelser	10.012	10.542	10.870	9.313	40.737
Andel præcist geokodede voldsanmeldelser	81 pct.	83 pct.	84 pct.	86 pct.	84 pct.

Analyserne i undersøgelse er således overordnet baseret på 34.073 præcist geokodede voldsanmeldelser i perioden 1. januar til 30. oktober i hhv. 2017, 2018, 2019 og 2020⁶. Godt 16 pct. af voldstilfældene indgår ikke i analyserne da datakvaliteten for de voldsanmeldelser simpelthen er for ringe. Undtagelsen herfor er analysen af den samlede udvikling i voldskriminalitet (i afsnittet "Den samlede voldsudvikling under coronapandemien"), hvor alle 40.737 anmeldelser indgår i analysen. Det er muligt at inkludere alle voldsanmeldelser i de analyser, idet vi i disse analyser har fokus på udviklingen i den anmeldte voldskriminalitet i hele Danmark.

⁵ Præcist geokodede betyder i denne sammenhæng de gerninger som jf. geokodningstaksonomien (se bilag D) har geokodningsværdierne "1" eller "2".

⁶ Vi har også lavet en analyse hvor vi inkluderer de anmeldelser, der er geokodet til vejmidte. Resultaterne afviger ikke substantielt.

Definition af udskækningsområde og udskækningssteder

Et udskækningsområde er et byområde (et kvadrat fra kvadratnet 100m-specifikationen), hvori der er lokaliseret et eller flere udskækningssteder.

Udskækningssteder er defineret som serveringssteder med alkoholbevilling. Udskækningssteder operationaliseres som de p-enheder, der i CVR-registeret er registreret henholdsvis under branchekoderne ”caféer, værtshuse, diskoteker mv” (branchekode 563000) eller ”restauranter” (branchekode 561010), og som samtidig er registreret i Rigspolitiets bevillingssystem som havende en alkoholbevilling (se desuden bilag A).

Definition af nattelivsområder

Nattelivsområder er byområder, som er en del af et større sammenhængende område, hvori der er lokaliseret mange udskækningssteder. Et nattelivsområde er i denne undersøgelse defineret som et byområde (kvadrat fra kvadratnet 100m specifikationen) med en høj koncentration af udskækningssteder og/eller lokaliseret i umiddelbar nærhed af andre byområder, hvor der er en høj koncentration af udskækningssteder. Vores definition af nattelivsområder indebærer, at der identificeres store sammenhængende nattelivsområder i de største byer i Danmark såsom København, Århus, Odense og Aalborg og mindre nattelivsområder i de fleste store provinsbyer såsom i Esbjerg, Sønderborg, Roskilde og Slagelse m.fl. (se bilag B for en oversigt over de by, hvori der er jf. vores definition er identificeret nattelivsområder og for en mere teknisk beskrivelse af afgrænsningskriterierne).

Definition af ikke-udskækningsområde

Hvis et byområde hverken er et nattelivsområde eller et udskækningsområde, er det her i undersøgelsen defineret som et ikke-udskækningsområde.

Analysemetoder

I denne undersøgelse anvendes forskellige metoder til at belyse de to forskningsspørgsmål.

Udviklingen i antallet af voldsanmeldelser under coronapandemien (analysedel I)

Til at vurdere hvorvidt de forskellige perioder med restriktioner har påvirket omfanget af voldskriminalitet, sammenligner vi det observerede antal voldsanmeldelser i de forskellige perioder under coronapandemien med det voldskriminalitetsniveau, man kunne forvente, hvis der ikke var restriktioner. Det forventede voldskriminalitetsniveau (prognoseværdien) for en given periode beregnes som medianværdien af voldskriminalitetsniveauet i samme periode i årene 2017-2019. Medianværdien anvendes i stedet for gennemsnittet, da det er mindre sensitivt over for ekstreme værdier. Konfidensintervallet omkring prognoseværdien beregnes på baggrund af følgende formel: $\pm 1,96 * \sqrt{n}$, hvor n er prognoseværdien for en given periode (Gerell et al., 2020; Mannov et al., 2020).

Analyse af mulige forskydningseffekter (analysedel II)

I analysen af mulige geografiske forskydningseffekter fokuseres alene på de fire største byer i Danmark – dvs. København/Frederiksberg, Århus, Aalborg og Odense. Byområderne i disse fire byer (5 kommuner) inddeles i tre grupper eller zoner:

- A. Eksperimenterområder
  - Byområder med nattelivsområder
- B. Forskydningsområder. Byområder der ikke er nattelivsområder, men hvor det antages, at kriminaliteten kan flytte hen (se også bilag C):
  - Naboområder til nattelivsområder og
  - Områder der kan tiltrække nattelivsaktivitet såsom parker og rekreative havneområder
- C. Kontrolområder. Byområder som ikke tænkes at være påvirket af udsænkningstedernes reducerede åbningstider i nattelivsområderne. Mere specifikt defineret som byområder, der hverken er eksperimenterområder eller forskydningsområder

Hvis der sker en forskydning af kriminaliteten, vil voldskriminaliteten forskyde sig fra zone A til zone B. Kriminaliteten i zone B vil derfor stige relativt i forhold til kontrolområderne (zone C) mens kriminaliteten vil falde i zone A sammenlignet med kontrolområdet (zone C) og forskydningsområdet (zone B).

Til at analysere de mulige geografiske forskydningseffekter i forbindelse med restriktionerne i nattelivet benyttes Bowers & Johnsons (2003) WDQ-metode. Vi beregner for hver periode en WDQ-score.

$$\frac{Bt1/Ct1 - Bt0/Ct0}{At1/Ct1 - At0/Ct0}$$

Denne metode, hvor en score, der er mindre end 0 viser, at der sker en forskydning, er blevet benyttet i flere andre studier, der har undersøgt mulige geografiske forskydningseffekter (Guerette & Bowers, 2009; Scherg et al., 2016). Fortolkningen af den beregnede WDQ-værdi kan ses af tabel 3 nedenfor.

Tabel 3: Fortolkning af WDQ-værdierne (jf. Bowers & Johnson, 2003, s. 286).

WDQ-værdi	Fortolkning	
WDQ > 1	Spredningseffekter større end direkte effekter	Positiv nettoeffekt af indsatsen
WDQ nær 1	Spredningseffekter omtrent lige så stor som direkte effekter	Positiv nettoeffekt af indsatsen
1 > WDQ > 0	Spredningseffekter, men mindre end direkte effekter	Positiv nettoeffekt af indsatsen
WDQ = 0	Hverken sprednings- eller forskydningseffekter	Positiv nettoeffekt af indsatsen
0 > WDQ > -1	Forskydningseffekter, men mindre end direkte effekter	Positiv nettoeffekt af indsatsen
WDQ nær -1	Forskydningseffekter omtrent lige så stor som direkte effekter	Ingen nettoeffekt af indsatsen
WDQ < -1	Forskydningseffekter større end direkte effekter	Negative nettoeffekter af indsatsen

Vores hypotese er, at WDQ-værdien vil være mellem 0 og -1 i perioderne med restriktioner og tættest på -1 i periode 1 og periode 4.

Hot spot analyse af voldskriminalitet og voldskriminalitetsudviklingen i de fire største byer (analysedel III)

Den tredje analysedel er en eksplorativ analyse af, hvor kriminaliteten finder sted i de fire største byer i Danmark. Vi vil her anvende hot spot kort til at belyse, hvor kriminaliteten forekommer. I denne analysedel anvender vi Kernel Density Estimation (KDE) til at afdække, hvor kriminaliteten er koncentreret hhv. i 2020 i tidperioden 18. marts til 30. oktober sammenlignet med den samme periode i 2019 (om KDE-metoden se fx Scherg et al., 2018, s. 353–354). Endvidere analyserer vi, hvorvidt volden i 2020 (i tidperioden 18. marts til 30. oktober) er lokaliseret andre steder end den var i samme periode i 2019. Det gør vi ved at kortlægge *ændringer* i voldskriminalitetsniveauet på baggrund af hot spot analyserne.

Resultater

Analyseresultaterne falder i tre dele. I første del af analysen undersøges udviklingen i antallet af vold-anmeldelser over tid opgjort på uger og perioder. Ud fra en simpel prognose for 2020 beregnet vha. de tre foregående års niveau af voldskriminalitet undersøges det, om antallet af anmeldelser for henholdsvis uger og i forskellige restriktionsperioder ligger signifikant uden for prognosens statistiske sikkerhed for hhv. nattelivsområder, udskækningsområder og ikke-udskækningsområder. I anden del af analysen er der fokus på at undersøge eventuelle forskydningseffekter af restriktionerne i natlivet i de fire største byer i Danmark. Tredje del af analysen er en eksplorativ geografisk analyse af volden i de fire største byer før og under coronapandemien.

Del I: Udviklingen i volden under coronapandemien

Den samlede voldsudvikling under coronapandemien

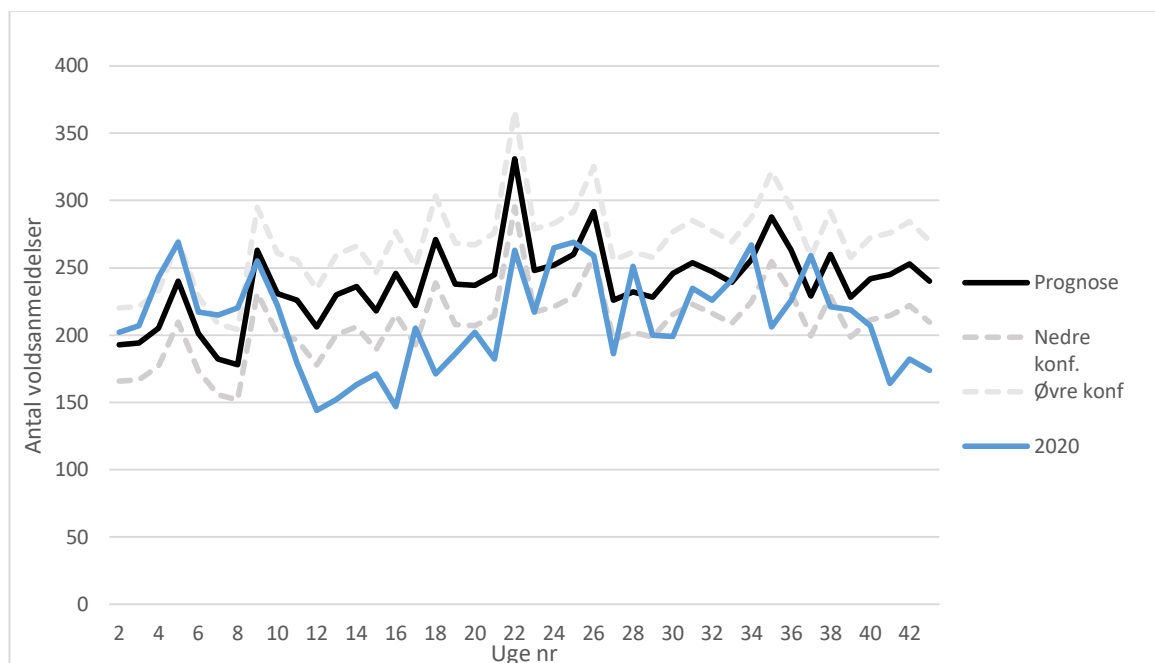
Det Kriminalpræventive Råd udgav i 2020 år en rapport, som bl.a. undersøgte corona-nedlukningens betydning for antallet af voldsanmeldelser før og efter nedlukningen af samfundet (Mannov et al., 2020). Rapporten viste en betydelig nedgang i antallet af voldsanmeldelse efter nedlukningen af samfundet i marts og frem til slutning af maj 2020. I nedenstående tabel, har vi på baggrund af vores data set på antallet af voldsanmeldelser målt på gerningstidspunkt mellem 1. januar og 30. oktober 2020⁷. Anmeldelsestallene er holdt op imod en prognose, som er baseret på anmeldelsestallene fra 2017-2019⁸. Hvis antallet af anmeldelser ligger uden for det beregnede konfidensinterval, betyder det, at anmeldelsestallet for den pågældende uge er signifikant forskelligt fra prognosen.

---

⁷ Bemærk, at tallene i vores undersøgelse afviger fra den refererede undersøgelse fra DKR (Mannov et al., 2020) fordi man i den undersøgelse har opgjort anmeldelser på anmeldelsesdato i stedet for – som i nærværende undersøgelse – på gerningsdato.

⁸ Der er beregnet en median med et poissonfordelt 95% konfidensinterval på baggrund anmeldelsestal fra de tre foregående år.

Figur 3: Udviklingen i voldsanmeldelser i perioden 1. januar 2020 til 30. oktober 2020 sammenlignet med en prognose for perioden

Af figurens blå linje fremgår det, at anmeldelsestallet fra uge 11 og frem mod uge 24 ligger signifikant under prognosens konfidensinterval. I undersøgelsesperiode 2, som starter i uge 21, hvor nattelivet åbnede igen, stiger anmeldelsestallet igen, men ligger fortsat signifikant under prognosen frem til uge 24. Billedet er ikke entydigt hen over sommeren i ugerne 25-40. I uge 34 løsnes restriktionerne for nattelivet i en række kommuner – alligevel falder anmeldelsestallet den uge, for dog at stige igen i ugerne efter. I uge 38, hvor åbningstider reduceres til kl. 22 – ses igen et markant fald til signifikant under prognosen.

Denne indledende analyse tyder på, at de coronapandemien har haft betydning for antallet af voldsanmeldelser. Dermed peger vores tal i samme retning som resultaterne fra Det Kriminalpræventive Råds undersøgelse fra 2020 (Mannov et al., 2020).

Antal anmeldelser i de forskellige restriktionsperioder

I følgende tabel er antallet af voldsanmeldelser opgjort pr. måned for hver af undersøgelsesperioderne (periode 0-4). Af tabellen fremgår det, at antallet af anmeldelser for periode 1, 2 og 4 ligger signifikant under 2020-prognosens konfidensinterval. Periode 0 ligger som forventet inden for prognosens statistiske usikkerhed, mens periode 3 (og altså den mindst restriktive periode mellem 19. august og 18. september 2020) også ligger inden for den statistiske usikkerhed. Eftersom periode 3 er perioden med færrest restriktioner for blandt andet nattelivet, er resultatet som sådan ikke overraskende.

Tabel 4: Udviklingen i voldsanmeldelser i tidsperioden 1. jan. - 30 okt. 2020 sammenlignet med en prognose

Periode	Tidsperiode	2017	2018	2019	2020	2020	Øvre	Nedre	Ændring
					Prognose				
0	1. jan. - 17. marts	2429	2437	2596	2437	2577	2533,8	2340,2	6%
1	18. marts - 17. maj	1900	1993	2157	1993	1487	2080,5	1905,5	-25%*
2	18. maj - 18. aug.	3153	3454	3520	3454	3047	3569,2	3338,8	-12%*
3	19. aug. - 18. sep.	1101	1144	1113	1113	1055	1178,4	1047,6	-5%
4	19. sep. - 30 okt.	1429	1514	1484	1484	1147	1559,5	1408,5	-23%*

* = Signifikant under prognosen for 2020 med mere end 95% sandsynlighed

Antal voldsanmeldelser – tid på døgnet i de forskellige perioder

Som tidligere beskrevet foregår meget vold om natten og i weekenderne og kan dermed knyttes til fester og natteliv. Et større fald i antallet af voldsanmeldelser i nattetimerne kan derfor indikere en sammenhæng med udskænkningstidernes kortere åbningstider. Nedenstående tabel viser antallet af voldsanmeldelser for perioderne og tidspunktet på døgnet.

Tabel 5: Udviklingen i voldsanmeldelser i tidsperioden 1. jan. - 30 okt. 2020 fordelt på tidspunkt på døgnet sammenlignet med en prognose

Periode	Tidsperiode	Nat 00-06			Formiddag 06-12		
		Prognose	2020	Ændring	Prognose	2020	Ændring
0	1. jan. - 17. marts	969	918	-5%	342	364	6%
1	18. marts - 17. maj	603	274	-55%*	268	174	-35%*
2	18. maj - 18. aug.	1108	736	-34%*	419	376	-10%*
3	19. aug. - 18. sep.	383	246	-36%*	154	153	-1%
4	19. sep. - 30 okt.	489	211	-57%*	198	188	-5%

Periode	Tidsperiode	Eftermiddag 12-18			Aften 18-24		
		Prognose	2020	Ændring	Prognose	2020	Ændring
0	1. jan. - 17. marts	547	640	17%*	592	655	11%*
1	18. marts - 17. maj	493	495	0%	604	544	-10%*
2	18. maj - 18. aug.	844	835	-1%	1076	1100	2%
3	19. aug. - 18. sep.	295	308	4%	306	348	14%*
4	19. sep. - 30 okt.	410	380	-7%	403	368	-9%

* = Signifikant forskel fra prognosen for 2020

Som det fremgår af tabellen, er det procentvise fald i forhold til prognosen for 2020 klart størst om natten, særligt i periode 1 og periode 4, hvor restriktionerne i nattelivet var mest omfattende. I disse perioder ses mere end en halvering af antallet af anmeldte voldsepisoder. Resultaterne peger på, at faldet i voldsanmeldelser har været større i nattetimerne end i andre tidsrum. Det kunne tyde på, at åbningstider for nattelivet og aktivitetsniveauet har en betydning for forekomst af vold.

Voldsudviklingen i nattelivs- udskæknings-, og ikke-udskækningsområder

Her undersøges det, i hvilken grad restriktionerne på udskækningsstederne har betydning for forekomsten af voldskriminalitet i henholdsvis nattelivs-, udskæknings- og ikke-udskækningsområder. Hypotesen er, at restriktionerne på udskækningsstederne vil mindske voldskriminaliteten især i nattelivsområderne.

Vi starter med at opdele vores datasæt i henholdsvis i nattelivsområder, udskækningsområder og ikke-udskækningsområder med udgangspunkt i vores kvadratnetsinddeling. På baggrund af vores definitioner opgøres derefter antallet af anmeldelser i henholdsvis nattelivsområder, udskækningsområder og ikke-udskækningsområder i de forskellige tidsperioder. Vi sammenligner derefter voldskriminalitetsniveauet i de tre typer områder med niveauet i en prognose baseret på det forventede voldskriminalitetsniveau.

Den første tabel (tabel 6) viser antallet af voldsanmeldelser i nattelivsområderne sammenlignet med en prognose for nattelivsområderne. Tabellen viser, at antallet af anmeldelser falder signifikant i alle 4 tidsperioder, hvor der har været restriktioner for nattelivet (perioderen 1-4). I periode 1 under den totale nedlukning falder antallet af anmeldelser med hele 90 procent sammenlignet med prognosen. I periode 2, hvor udskækningsstederne har åbent til kl. 24 falder antallet af anmeldelser med 66 procent i forhold til prognosen, mens faldet i periode 3 er på 52 procent ift. prognosen. I den fjerde periode, hvor udskækningsstederne må have åbent til kl. 22 falder antallet af anmeldelser med 73 procent ift. prognosen. Tabellen viser således en relativt klar sammenhæng mellem graden af restriktioner for nattelivet og antallet af voldsanmeldelser i nattelivsområderne.

Tabel 6: Udviklingen i voldsanmeldelser i nattelivsområder i tidsperioden 1. jan. - 30 okt. 2020 sammenlignet med en prognose

Periode	Tidsperiode	2020					Nedre	Øvre	Ændring
		2017	2018	2019	Prognose	2020			
0	1. jan. - 17. marts	179	205	188	188	174	161,1	214,9	-7%
1	18. marts - 17. maj	149	153	151	151	15	126,9	175,1	-90%*
2	18. maj - 18. aug.	193	236	257	236	81	205,9	266,1	-66%*
3	19. aug. - 18. sep.	83	73	73	73	35	56,3	89,7	-52%*
4	19. sep. - 30 okt.	114	123	108	114	31	93,1	134,9	-73%*

* = Signifikant forskel fra prognosen for 2020

Hvis vi udelukkende fokuserer på den kriminalitet, der bliver begået i nattetimerne i nattelivsområderne, er sammenhængen endnu mere markant. Her falder antallet af voldsanmeldelser med 97 procent i periode 1. Der var således kun 4 voldsanmeldelser i nattetimerne i periode 1 i nattelivsområderne sammenlignet med et forventet niveau på ca. 125 voldsanmeldelser. I de andre perioder ser vi også et mere markant fald i voldsanmeldelserne i nattetimerne. Således falder antallet af voldsanmeldelser med henholdsvis 81, 68 og 93 procent i periode 2, 3 og 4 (se desuden bilag E: tabel A).

Vi har også lavet en supplerende analyse, hvor vi kigger på gadekriminalitet, der dækker over anmeldelser af vold, røveri, trusler, hærværk og visse former for tyveri (se bilag E: tabel B). Faldet i gadekriminalitet i nattelivsområderne er stort set identisk med faldet i voldsanmeldelser.

For at belyse hvorvidt det fald, vi ser i voldsanmeldelser i nattelivet, primært udgøres af den milde vold, har vi endvidere lavet en analyse med anvendelse af det såkaldte *Danish crime harm index*, der vægter forskellige former for kriminalitet i forhold til deres grovhed.⁹ Analysen viser dog stort set samme mønster som den foregående analyse (se bilag E: tabel C). Der er således ikke noget, der tyder på, at faldet i voldskriminalitet i nattelivsområder primært er drevet af et fald i den mindre alvorlige vold.

Tabel 7 viser antallet af anmeldelser i de udskænkingsområder, der ikke er nattelivsområder. Af tabellen fremgår det, at i alle perioder med undtagelse af periode 3 er der et signifikant fald i antallet af voldsanmeldelser. Det procentvise fald i de tre perioder er dog markant lavere end i nattelivsområderne. Under den totale nedlukning i periode 1 falder kriminaliteten med 56 procent i forhold til prognosen. I periode 2 og 4 falder antallet af anmeldelser med 28 procent og 38 procent ift. prognosen. Det er bemærkelsesværdigt, at der i periode 3 er en meget lille nominel (og insignifikant) stigning i kriminaliteten i forhold til prognosen. En mulig forklaring er, at restriktionerne i de udskænkingsområder, som ikke er nattelivsområder, har mindre betydning, da mange af udskænkingsstederne i disse områder almindeligvis lukker kl. 02.

Tabel 7: Udviklingen i voldsanmeldelser i udskænkingsområder i tidsperioden 1. jan. - 30 okt. 2020 sammenlignet med en prognose

Periode	Tidsperiode	2017	2018	2019	2020 prognose	2020	Nedre	Øvre	Ændring
0	1. jan. - 17. marts	278	260	287	278	295	245,3	310,7	6%
1	18. marts - 17. maj	223	227	279	227	99	197,5	256,5	-56%*
2	18. maj - 18. aug.	403	349	393	393	283	354,1	431,9	-28%*
3	19. aug. - 18. sep.	110	108	122	110	112	89,4	130,6	2%
4	19. sep. - 30 okt.	170	197	166	170	106	144,4	195,6	-38%*

* = Signifikant forskel fra prognosen for 2020

Ser vi på de resterende områder dvs. de områder, hvor der ikke er udskænkingssteder, er det procentvise fald i voldskriminaliteten som følge restriktionerne meget små. Faldet i antallet af voldsanmeldelser er dog signifikant i henholdsvis periode 1 og 4, hvor antallet af voldsanmeldelser falder

⁹ Crime harm indekser bygger på en tanke om, at ikke al kriminalitet er lige alvorligt hverken for offeret eller samfundet og derfor skal forskellige typer kriminalitet vægtes forskelligt, når vi opgør kriminalitetsniveauet (Sherman et al., 2016). Det her anvendte *Danish Crime Harm Index* er udviklet af Helle Aagaard Andersen (2018) og tager udgangspunkt i, at et samfundets straffesystem afspejler, hvor alvorligt samfundet vurderer en given kriminalitet at være. En kriminel gernings "harm" er helt konkret beregnet ud fra det antal dages fængsel som anklagemyndigheden jf. Rigsadvokatens meddelelser bør nedlægge påstand om i sager, hvor gerningen er en førstegangsforsøelse uden skærpende eller formildende omstændigheder. Da scoren opgøres i antal dage, kan scoren meningsfuldt summeres på tværs af kriminalitetstyper (Andersen & Mueller-Johnson, 2018).

med henholdsvis 7 og 8 procent ift. prognosen. Faldet i kriminaliteten i periode 1 og 4 kan således sandsynligvis henføres til nedgangen i aktiviteten i samfundet som følge af de generelle restriktioner. I periode 2 falder antallet af voldsanmeldelser med 2 procent, og i periode 3 stiger antallet af voldanmeldelser 2 procent ift. prognosen. Forskellen i forhold til prognosen ligger dog inden for det beregnede konfidensinterval. Overordnet kan man konkludere, at nedlukningen af samfundet har haft relativt begrænset betydning for udviklingen i voldskriminalitet i ikke-udskækningsområder.

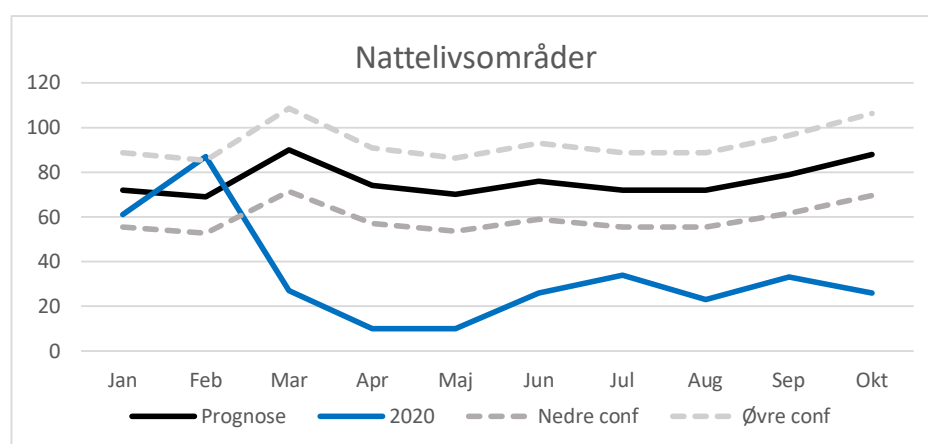
Tabel 8: Udviklingen i voldsanmeldelser i ikke-udskækningsområder i tidsperioden 1. jan. - 30 okt. 2020 sammenlignet med en prognose

Periode	Tidsperiode	2017	2018	2019	2020 prognose	2020	Nedre	Øvre	Ændring
0	1. jan. - 17. marts	1580	1631	1747	1631	1767	1551,8	1710,2	8%*
1	18. marts - 17. maj	1155	1276	1393	1276	1174	1206,0	1346,0	-8%*
2	18. maj - 18. aug.	1932	2258	2259	2258	2210	2164,9	2351,1	-2%
3	19. aug. - 18. sep.	702	755	729	729	746	676,1	781,9	2%
4	19. sep. - 30 okt.	864	937	995	937	872	877,0	997,0	-7%*

* = Signifikant forskel fra prognosen for 2020

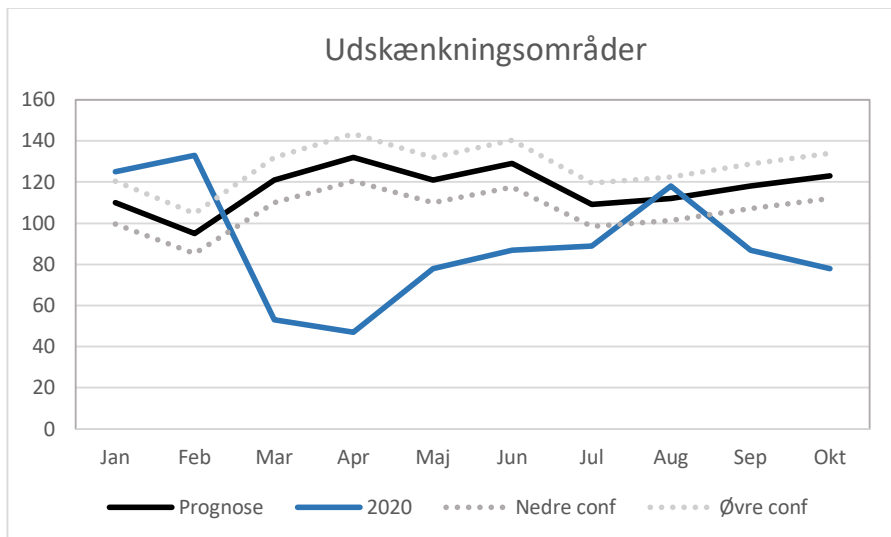
Nedenstående figurer viser udviklingen i voldskriminalitet i nattelivsområderne fordelt efter måneder i perioden januar til oktober 2020. Figur 4 viser tydeligt, at antallet af voldsanmeldelser falder markant fra februar til marts i nattelivsområderne. Derudover viser figuren, at volden ligger markant under prognosens konfidensinterval i samtlige måneder fra marts til oktober. Det indikerer tydeligt, at nedlukningen samt restriktionerne på nattelivsaktiviteterne har ført til en betydelig reduktion i voldskriminaliteten i nattelivsområderne.

Figur 4: Udviklingen i voldsanmeldelser i nattelivsområder i tidsperioden 1. jan. - 30 okt. 2020 sammenlignet med en prognose

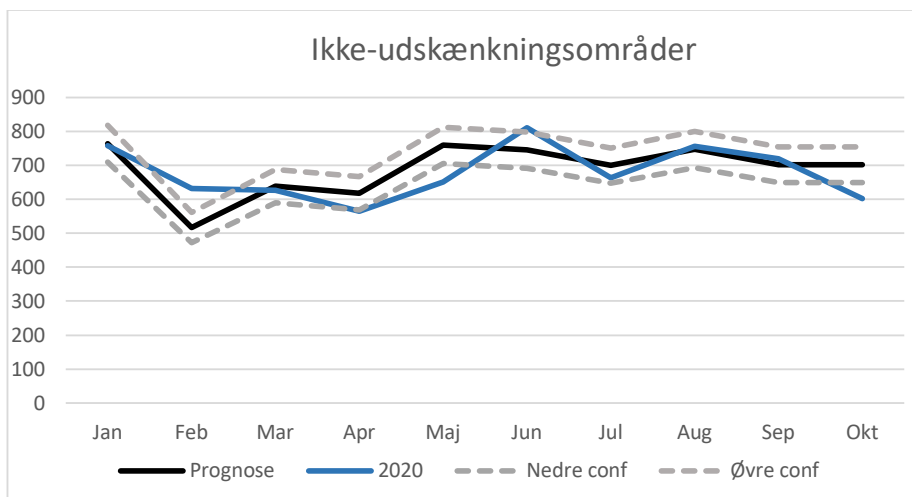
Ser vi på voldskriminaliteten i områder med udskækningssteder, som ikke er nattelivsområder, falder voldskriminaliteten også markant fra februar til marts. Med undtagelse af august måned ligger antallet af voldanmeldelser uden for konfidensintervallet.

Figur 5: Udviklingen i voldsanmeldelser i udskækningsområder i tidsperioden 1. jan. - 30 okt. 2020 sammenlignet med en prognose

Sammenligner vi udviklingen i nattelivsområderne og udskækningsområderne med udviklingen i områder, hvor der ikke er udskækningssteder, fremgår det tydeligt, at antallet af voldsanmeldelser ikke afviger betydeligt fra prognosen. I langt de fleste måneder under coronapandemien ligger antallet af voldsanmeldelser indenfor konfidensintervallet.

Figur 6: Udviklingen i voldsanmeldelser i ikke-udskækningsområder i tidsperioden 1. jan. - 30 okt. 2020 sammenlignet med en prognose

Vi vil nu se på, hvordan det samlede antal voldsanmeldelser har været i samtlige fire perioder i 2020 sammenlignet med en prognose. Det fremgår af tabellen nedenfor, at volden i nattelivsområderne står for ca. 9 procent af den samlede kriminalitet før coronapandemien. I 2020 falder andelen af den samlede kriminalitet, der bliver begået i nattelivsområderne til 3%. Af den samlede nedgang i de fire

perioder står nedgangen i nattelivsområderne for ca. 37%, mens udskænkingsstederne og ikke udskænkingsstederne står for henholdsvis 31% og 32%. Det generelle fald i voldsanmeldelser under coronapandemien kan således i høj grad henføres til faldet i voldskriminalitet i nattelivsområderne.

Tabel 9: Voldsanmeldelser i tidsperioden 18. marts - 30 okt. 2020

	Ikke-udskænk- nings-områder	Udskænkings- områder	Nattelivs- Områder	Total kriminalitet
2019	5376	960	589	6925
2020	5002	600	162	5764
% fordeling 2019	78%	14%	9%	100%
% fordeling 2020	87%	10%	3%	100%
Fald i voldsanmeldelser fra 2019 til 2020	374	360	427	1161
Andel af det samlede fald fordelt på områder	32%	31%	37%	100%

Voldskriminaliteten i nattelivsområderne

Vi kan også belyse nattelivsområdernes relative bidrag til voldskriminalitet ved at sammenholde, hvor stor en del af Danmark disse områder repræsenterer *vis-à-vis* andelen af vold som foregår der.

En simpel måde at gøre dette på er ved at sammenholde nattelivsområdernes areal med Danmarks samlede areal. Nattelivsområder har samlet et areal på 2,4 km², hvilket udgør 0,006 pct. af Danmarks areal (der er på ca. 42.933 km²), men står i 2019 for knap 9 pct. af volden i Danmark. Det vil sige, at der i 2019 var ca. 1.400 gange mere voldskriminalitet i nattelivsområderne, end man ville forvente, hvis voldskriminaliteten var tilfældigt fordelt over hele Danmark.

Vi kan nok få et mere retvisende billede af nattelivsområdernes relative bidrag til voldskriminaliteten, hvis vi tager højde for, at volden primært sker, hvor der bor mennesker, og hvor der er aktivitet af forskellige art. Hvis vi således ser på, hvor mange af alle adresser i Danmark som er lokaliseret i nattelivsområderne ift. andelen af voldskriminalitet i nattelivsområderne, fremgår det, at 1 pct. (1,02 %) af alle danske adresser er beliggende i nattelivsområderne¹⁰. Som tidligere nævnt fandt knap 9 pct. af al voldskriminaliteten sted i nattelivsområderne i 2019. Med andre ord så var der i 2019 godt 8 gange mere voldskriminalitet i nattelivsområderne, end man ville have forventet, hvis voldskriminalitet var jævnt fordelt hen over alle adresser i Danmark. I 2020 er der større korrespondance mellem andelen, idet knap 3 pct. af voldskriminalitet fandt sted i nattelivsområderne, hvilket svarer til tre

¹⁰ Opgørelsen over adresser er udtrukket 23. april 2021 og stammer fra AWS Suiten, Styrelsen for Dataforsyning og Effektiviserings Adresse Web Services. Antallet af adresser i Danmark er i her opgjort per 31.12.2019. Der var d. 31.12.2019 3.737.232 adresser i Danmark og af disse var 38.195 beliggende i nattelivsområderne.

gange (2,8) mere voldskriminalitet i nattelivsområderne end man ville kunne forvente, hvis voldskriminalitet var jævnt fordelt hen over alle adresser i Danmark.

David Weisburd (2015) har talt om en form for 'law of crime concentration' for at understrege, at kriminalitet på tværs af kriminalitetstyper og geografiske enheder har en meget tydelig tendens til at være stærkt koncentreret på ganske få steder og i få områder (se desuden Lee et al., 2017). I betragtning af hvor lille et geografisk område nattelivsområder udgøre, er der relativt meget voldskriminalitet der foregår i disse områder. Når vi kontrollerer for antallet af adresser i nattelivsområderne, bliver overrepræsentation af voldskriminalitet mindre, men er dog stadig meget markant.

Del II: Analyse af mulige forskydningseffekter

I denne analysedel vil vi undersøge, hvorvidt kriminaliteten bliver forskudt fra nattelivsområderne i de perioder, hvor der er restriktioner for nattelivet. Konkret vil vi sammenligne kriminalitetsudviklingen i henholdsvis nattelivsområder og byområder, der ikke er nattelivsområder, men hvor festligheder potentielt kunne flytte hen – fx parker og rekreative områder.

Denne analyse vil fokusere på de fire største byer i Danmark (København/Frederiksberg, Århus, Aalborg og Odense). Tabel 10 viser, at antallet af voldsanmeldelser i henholdsvis nattelivsområderne, forskydningsområderne (rekreative og bufferområder) og de såkaldte kontrolområder. Tabellen viser antallet af anmeldelser i de fem perioder fordelt på de tre typer områder, sammenlignet med en prognose.

Tabel 10: Analyse af mulige forskydningseffekter

Periode	Tidsperiode	2017	2018	2019	2020 prognose	2020	Nedre	Øvre	Ændring
Nattelivsområder									
0	1. jan. - 17. marts	149	162	158	158	126	133,4	182,6	-20%*
1	18. marts - 17. maj	107	120	123	120	13	98,5	141,5	-89%*
2	18. maj - 18. aug.	148	187	189	187	75	160,2	213,8	-60%*
3	19. aug. - 18. sep.	63	64	56	63	28	47,4	78,6	-56%*
4	19. sep. - 30 okt.	86	93	84	86	28	67,8	104,2	-67%*
Rekreative områder									
0	1. jan. - 17. marts	84	70	63	70	82	53,6	86,4	17%
1	18. marts - 17. maj	58	60	135	60	19	44,8	75,2	-68%*
2	18. maj - 18. aug.	136	114	104	114	80	93,1	134,9	-30%*
3	19. aug. - 18. sep.	43	39	35	39	26	26,8	51,2	-33%*
4	19. sep. - 30 okt.	26	48	50	48	40	34,4	61,6	-17%
Bufferområder									
0	1. jan. - 17. marts	41	56	46	46	60	32,7	59,3	30%*
1	18. marts - 17. maj	41	47	110	47	6	33,6	60,4	-87%*
2	18. maj - 18. aug.	75	82	66	75	53	58,0	92,0	-29%*
3	19. aug. - 18. sep.	25	30	26	26	18	16,0	36,0	-31%
4	19. sep. - 30 okt.	23	34	40	34	27	22,6	45,4	-21%
Kontrolområder									
0	1. jan. - 17. marts	456	504	468	468	455	425,6	510,4	-3%
1	18. marts - 17. maj	355	368	370	368	318	330,4	405,6	-14%*
2	18. maj - 18. aug.	617	666	551	617	529	568,3	665,7	-14%*
3	19. aug. - 18. sep.	202	208	185	202	191	174,1	229,9	-5%
4	19. sep. - 30 okt.	248	251	239	248	217	217,1	278,9	-13%*

* = Signifikant forskel fra prognosen for 2020

Tabel 10 viser ligesom den foregående analyse, at der i nattelivsområderne i de fire største byer sker et markant fald i voldsanmeldelser i alle perioder af coronapandemien. Resultaterne er således helt i overensstemmelse med resultaterne i analysedel 1, hvilket ikke er overraskende eftersom hovedparten af nattelivsområderne ligger i de fire største byer. Ser vi på forskydningsområderne fremgår det tydeligt, at restriktionerne i nattelivet har medført en betydelig reduktion i antallet af voldsanmeldelser der. I de rekreative områder og i bufferområderne falder voldskriminaliteten med ca. 30% i periode 2 og 3 ift. til prognosen. I periode 4 er faldet i de to forskydningsområder henholdsvis 17% og 21%. Ser vi på kontrolområderne er faldet i voldskriminalitet i periode 1, 2 og 3 væsentligt mindre end i både nattelivsområderne og forskydningsområderne.

I tabel 11 nedenfor har vi beregnet forskydningskoefficienten (WDQ). Analyseresultaterne underbygger ikke antagelsen om, at der finder en geografisk forskydning sted fra nattelivsområderne til forskydningsområderne. Tværtimod indikerer de positive koefficienter mellem 0 og 1 en spredningseffekt for periode 1, 2 og 3, hvilket vil sige, at den kriminalpræventive ”nytte” af restriktionerne i nattelivet spredes til forskydningsområderne (se tabel 3 ovenfor vedr. fortolkning af WDQ-værdierne). I periode 4 er koefficienten meget tæt på 0, hvilket indikerer, at der hverken er en forskydningseffekt eller en spredningseffekt. Ud fra WDQ-analysen kan hypotesen, om at der er en forskydningseffekt, altså ikke bekræftes.

På baggrund af ovenstående analyse kan vi ikke finde belæg for, at voldskriminaliteten forskyder sig til parker og andre rekreative områder, idet faldet i kriminalitet i forskydningsområderne er større end i kontrolområderne.

Tabel 11: WDQ-analyse

Periode	Indsatsområde	Forskydningsområde	Kontrolområde	WDQ
0	126	82	455	
1	13	19	318	0,510
2	75	80	529	0,215
3	28	26	191	0,338
4	28	40	217	-0,028

Forskydning af kriminalitet

Et andet centralt spørgsmål er, hvorvidt restriktionerne i nattelivet medvirker til at kriminalitet og uordenen tager nye former. Der kan således ske en forskydning i hvilke former for kriminalitet, der bliver begået, når mulighederne for bestemte former for aktivitet bliver indskrænket. Man kan således formode, at når aktiviteterne i nattelivet begrænses vil festerne, konflikterne og uorden flytte ind i privatsfæren fx i form af husspektakler og støjgener. Vi vil derfor undersøge, hvorvidt der i de forskellige perioder af coronapandemien har været en stigning i henholdsvis musik til ulempe og husspektakler.

Musik til ulempe

Tabel 12 viser tydeligt, at der har været en kraftig stigning i anmeldelser vedr. støjgener pga. musik. I alle perioder under coronapandemien stiger antallet af anmeldelser om musik til ulempe markant. Den største stigning i anmeldelser sker i periode fire, hvor antallet af anmeldelser mere end tredobles i forhold til prognosen.

Tabel 12: Udviklingen i anmeldelser af musik til ulempe i tidsperioden 1. jan. - 30 okt. 2020 sammenlignet med en prognose (hele Danmark)

Periode	Tidsperiode	2017	2018	2019	Prognose (2020) ⁺	2020	Nedre	Øvre	Ændring
0	1. jan. - 17. marts	601	664	707	707	875	680,4	733,6	24%*
1	18. marts - 17. maj	756	901	978	978	2423	946,7	1009,3	148%*
2	18. maj - 18. aug.	2260	3717	4271	4271	11777	4205,6	4336,4	176%*
3	19. aug. - 18. sep.	598	665	918	918	2510	887,7	948,3	173%*
4	19. sep. - 30 okt.	464	534	645	645	2062	619,6	670,4	220%*

Tabelnote: *: Prognosen er baseret 2019, da der har været en relativ markant stigning i musik til ulempe anmeldelser.
* = Signifikant forskel fra prognosen for 2020

Den meget store stigning der har været i anmeldelser vedr. 'musik til ulempe' indikerer, at der er sket en kraftig stigning i private fester under coronapandemien, sandsynligvis, fordi folk ikke har haft de samme muligheder for at gå i byen som normalt. For at undersøge om dette ændrede festmønster har givet sig udslag i mere 'festrelateret' vold uden for nattelivsområderne, har vi analyseret udviklingen i volden i nattetimerne (i tidsrummet 00 til 06) i hhv. forskydningsområderne og kontrolområderne i de fire byer. Disse supplerende analyser viser, at volden, der foregår i nattetimerne, ikke er steget i hverken forskydningsområderne eller i kontrolområderne i nogen periode under coronapandemien. Det indikerer, at den forøgelse af private fester, som stigningen i anmeldelsestallet vedr. 'musik til ulempe' formentlig afspejler, ikke har resulteret i, at den 'festrelaterede' vold er flyttet ud i boligkvartererne.

Husspektakler

Ser vi på udviklingen i husspektakler, er der ingen klar effekt af nedlukningen af samfundet. Antallet af anmeldelser for husspektakler er signifikant højere i alle perioder i 2020. Dette er også tilfælde i periode 0 – dvs. før nedlukningen af samfundet, hvor antallet af anmeldelser var 25 procent højere end prognosen. Det er således ikke helt tydeligt ud fra disse data, om det er samfundsnedlukningen, der har medført stigningen i husspektakler.

Tabel 13: Udviklingen i anmeldelser af husspektakler i tidsperioden 1. jan. - 30 okt. 2020 sammenlignet med en prognose

Periode	Tidsperiode	2017	2018	2019	2020 Prognose	2020	Nedre	Øvre	Ændring
0	1. jan. - 17. marts	1418	1553	1665	1553	1938	1513,5	1592,4	25%*
1	18. marts - 17. maj	1158	1269	1274	1269	1647	1233,3	1304,6	30%*
2	18. maj - 18. aug.	1952	2302	2301	2301	2523	2253,0	2349,0	10%*
3	19. aug. - 18. sep.	653	633	745	653	777	627,4	678,6	19%*
4	19. sep. - 30 okt.	791	782	959	791	949	762,8	819,1	20%*

Del III: Hot spot analyse af voldskriminaliteten i de fire største byer

Denne analysedel består af en eksplorativ analyse af, hvor voldskriminaliteten finder sted i København/Frederiksberg, Århus, Aalborg og Odense. Den eksplorative analyse giver mulighed for at undersøge, om kriminaliteten fx forskyder sig *inden for* et større nattelivsområde som følge af restriktioner på udsækningsstederne.

Vi har lavet en række geografiske analyser (såkaldte 'hot spot analyser') mhp. at illustrere den geografiske fordeling af den anmeldte voldskriminalitet, der fandt sted i tidsperioden 18. marts til 30. oktober i 2019, og dernæst har vi lavet en tilsvarende analyse af voldskriminaliteten, der foregik i samme tidsperiode i 2020. Tidsperioden 18. marts til 30. oktober, der korresponderer med periode 1-4 jf. vores periodeinddeling (se tabel 1).

Vi har på baggrund af disse analyser desuden udarbejdet nogle *ændringsanalyser* og har kortlagt disse analyser på en række *ændringskort*. Ændringsanalyser viser, hvor den anmeldte voldskriminalitet er hhv. steget og faldet i de fire byer mellem 2019 og 2020.

Det skal indledningsvist bemærkes, at der – relativt set – ikke bliver anmeldt meget voldskriminalitet i Danmark. Datamaterialet, der ligger til grund for de geografiske analyser, er derfor ikke særlig stort – især ikke i kommuner som Aalborg og Odense (se tabel 14 nedenfor).

Tabel 14: Datamateriale der anvendes i forbindelse med hot spot analyserne¹¹

Periode	Tidsperiode	År	Antal voldsanmeldelser			
			København/ Frederiksberg	Århus	Aalborg	Odense
1-4	18. marts - 30. okt.	2019	1.312	405	171	231
1-4	18. marts - 30. okt.	2020	909	292	150	213

At datamaterialet ikke er større betyder, at selv mindre koncentrationer af voldskriminalitet på fx 10-15 voldstilfælde tæt på hinanden vil fremtræde som hot spots.¹² Det betyder endvidere, at også mindre forandringer i forekomsten af voldskriminalitet (fx på 4-5 voldstilfælde) på et sted bliver synlige på ændringskortene.¹³

¹¹ Data som indgår i hot spot analyserne er alene de voldsanmeldelser som er præcist geokodede (jf. tabel 2 og bilag D). Det er således ikke samtlige voldsanmeldelser der fandt sted i de fem kommuner der indgår i analysen.

¹² Eksempelvis identificerer hot spot analysen et lille hot spot i København omkring Christianshavns Torv, som baserer sig på, at der var omkring 12 voldsanmeldelser omkring det sted.

¹³ Eksempelvis viser hot spot analyserne fra Århus nedenfor, at der under coronapandemien kommer mere voldskriminalitet omkring Musikhuset i Århus. Det skyldes, at der i undersøgelsesperioden i 2020 blev anmeldt 5 voldsanmeldelser ved Musikhuset, mens der i samme periode i 2019 var 0 voldsanmeldelser.

Det er værd at understrege, at hot spot kortene og ændringskortene ikke er skabt med henblik på at give indtryk af det *absolutte* niveau af anmeldt voldskriminalitet i de fire byer, men er skabt til at vise, hvor der *relativt set* er koncentrationer af voldskriminalitet, og hvor vi *relativt set* kan se de største forandringer i den anmeldte voldskriminalitet før og under coronapandemien.

Hot spot analyser

Vi har udarbejdet 8 kort, der viser, hvor der er koncentrationer af voldskriminalitet hhv. før og under coronapandemien.¹⁴ Kortene over de fire byer skal læses således, at de røde områder viser, hvor der er hot spots af voldskriminalitet, og de grønne områder viser, hvor der foregår mindst voldskriminalitet. Med henblik på at sætte fokus på, hvor der er reelle koncentrationer af voldskriminalitet og reducere 'støj', der opstår fra tilfældige voldshændelser, der finder sted rundt omkring, er disse enkeltstående voldstilfælde ikke kortlagt på hot spot kortene.¹⁵ Der er anvendt samme klasseinddeling ('ens intervaller') i farvelægningen af de otte kort mhp. at kunne sammenligne den geografiske koncentration af voldskriminalitet på tværs af de to tidsperioder og de fire byer.

Ændringsanalyser

Vi har også udarbejdet en række ændringsanalyser for hver by baseret på hot spot kortene.¹⁶ Vi kan på den måde fremhæve hhv. fald og stigninger i voldskriminaliteten.¹⁷ De (mørke)blå farver på ændringskortene viser der, hvor voldskriminaliteten er faldet mellem 2019 og 2020. De gule farver viser områder med omtrent uforandret forekomst af voldskriminalitet. De orange og røde farver viser områder, hvor der er sket en lille stigning i voldskriminaliteten mellem 2019 og 2020. Der er anvendt samme klasseinddeling (standardafvigelse fra gennemsnittet) i farvelægningen af de fire ændringskort mhp. at kunne sammenligne ændringerne i den anmeldte voldskriminalitet på tværs af de fire byer.

København og Frederiksberg

På det nedenstående hot spot kort over den anmeldte voldskriminalitet i København og Frederiksberg i 2019 ses overordnet et kriminalitetsbillede, som er nogenlunde som forventet: Der er markant mest voldskriminalitet i indre by – der er et stort hot spot som omtrent følger en akse langs med "Strøget" fra Rådhuspladsen til Kongens Nytorv. Derudover ses der hot spots omkring Københavns hovedbanegård og på Vesterbro – særligt omkring Halmtorvet. Dernæst ses der mindre hot spots på Christianshavn og Christiania. Derudover ses der et stort hot spot omkring Blågård Plads på indre Nørrebro. Dette hot spot er dog relateret til en enkeltstående begivenhed – mere specifikt en demonstration i april 2019.

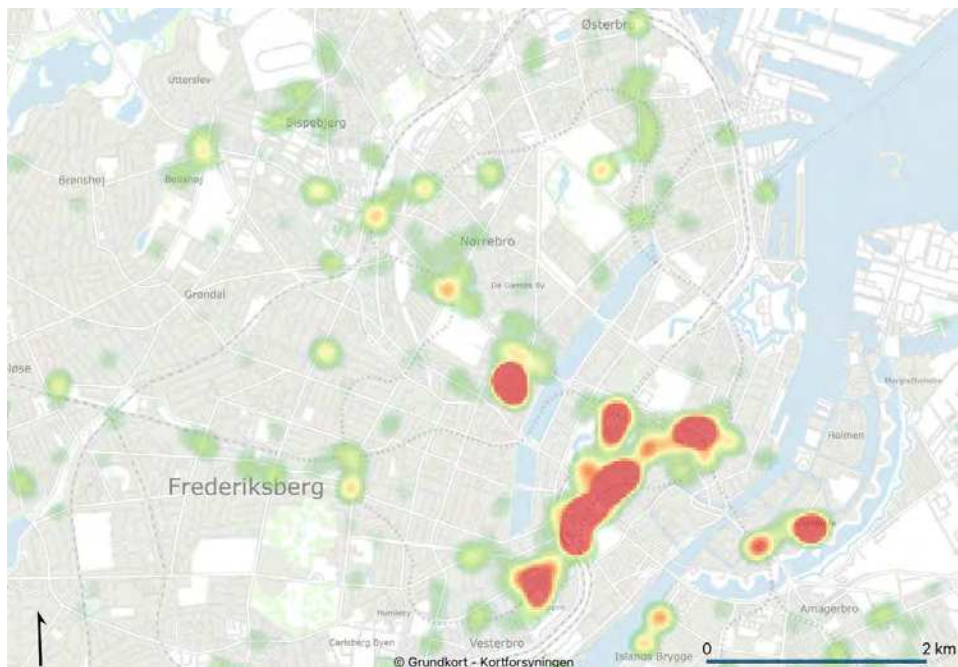
¹⁴ Der er i hot spot analyserne anvendt en fjerdegrads kernel med søgeradius på 200 m og med cellestørrelse på 25 x 25m.

¹⁵ 'Enkeltstående voldshændelser' er i her defineret som de voldshændelser, hvis nærmeste nabo (dvs. en anden voldshændelse) er lokaliseret mere end 200 m væk.

¹⁶ I praksis har vi gjort det, at vi for hver by for hver 25 x 25 m kvadrat (som hot spot kortene består af) har beregnet forskellen mellem antallet i 2019 og antallet i 2020.

¹⁷ I ændringsanalysen indgår også enkeltstående voldshændelser fordi hensigten her er at kunne synliggøre selv mindre forandringer den geografiske fordeling af voldskriminaliteten.

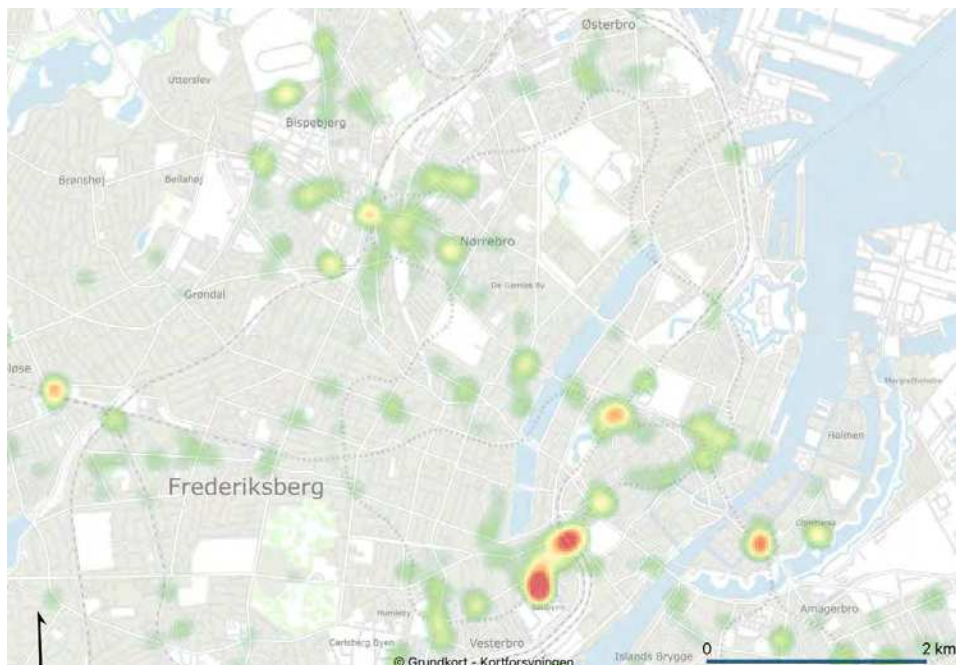
Figur 7. Hot spots af voldskriminalitet i København og Frederiksberg 2019 (18. marts til 30. oktober)

På baggrund af hot spot kortet fra 2020 (se nedenfor) fremgår det for det første, at hot spottet omkring indre by er blevet betydeligt mindre varmt. Der ses dog stadig hot spots af voldskriminalitet omkring Københavns hovedbanegård og på Vesterbro ved Halmtorvet. Der er ligeledes stadig små koncentrationer af voldskriminalitet ved Christianshavns torv og Nørreport station.

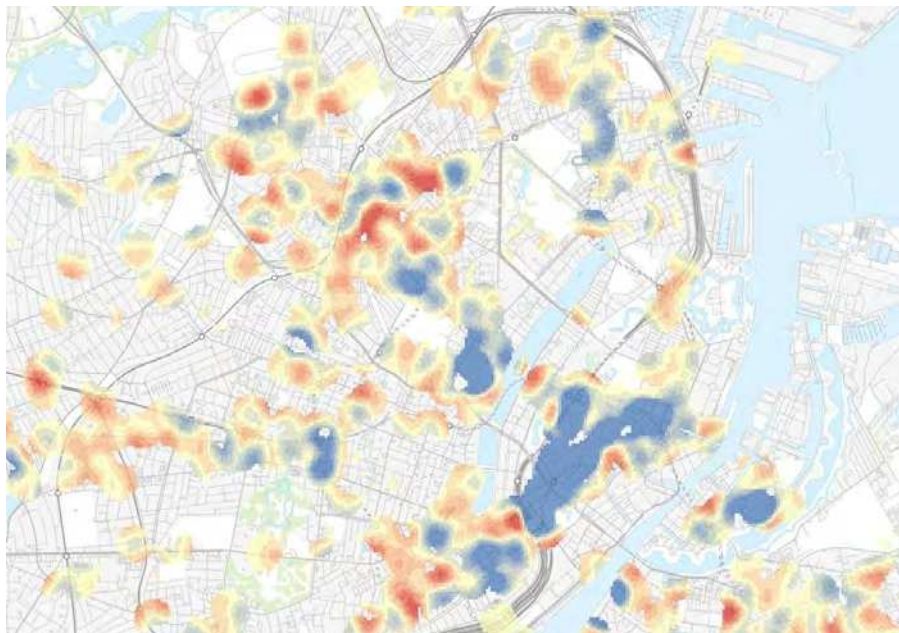

Figur 8. Hot spots af voldskriminalitet i København og Frederiksberg 2020 (18. marts til 30. oktober)

Hvis vi ser på ændringsanalysen (se figuren nedenfor) kan det ses, hvor voldskriminaliteten er hhv. steget (rødlige farver) og faldet (blålige farver). For det første ses det meget tydeligt, at forekomsten af voldskriminalitet i midtbyen af København er faldet meget betydeligt. Ligeledes er der mindre voldskriminalitet på Christiania. Desuden ses et mindre fald i den anmeldte voldskriminalitet på Frederiksberg og på ydre Nørrebro (Nørrebros Runddel). Der ses tendens til, at voldskriminalitet er steget i nogle områder omkring Vesterbro og Nørrebro.

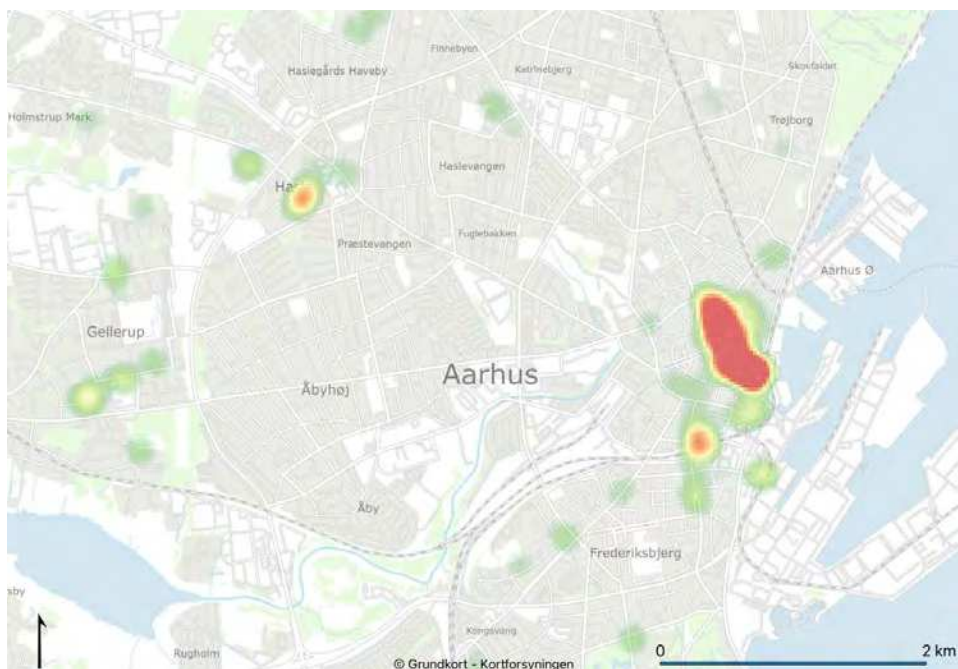
Figur 9. Ændring i koncentrationen af voldskriminaliteten i København og Frederiksberg i mellem 2019 (18. marts til 30. oktober) og 2020 (18. marts til 30. oktober)

Århus

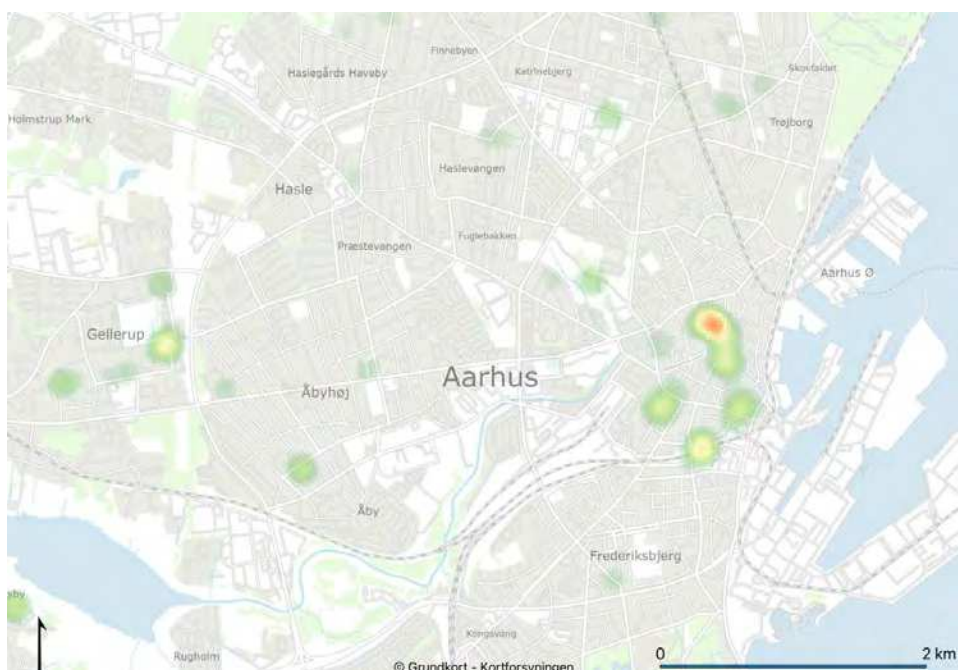
Det ses af hot spot kortet nedenfor, at der i Århus er et større hot spot af voldskriminalitet i Århus midtby – langs med åen og op til Klostergade. Derudover ses der en mindre koncentration af voldskriminalitet omkring banegården og i et boligområde i den vestlige del af Århus.

Figur 10. Hot spots af voldskriminalitet i Århus 2019 (18. marts til 30. oktober)

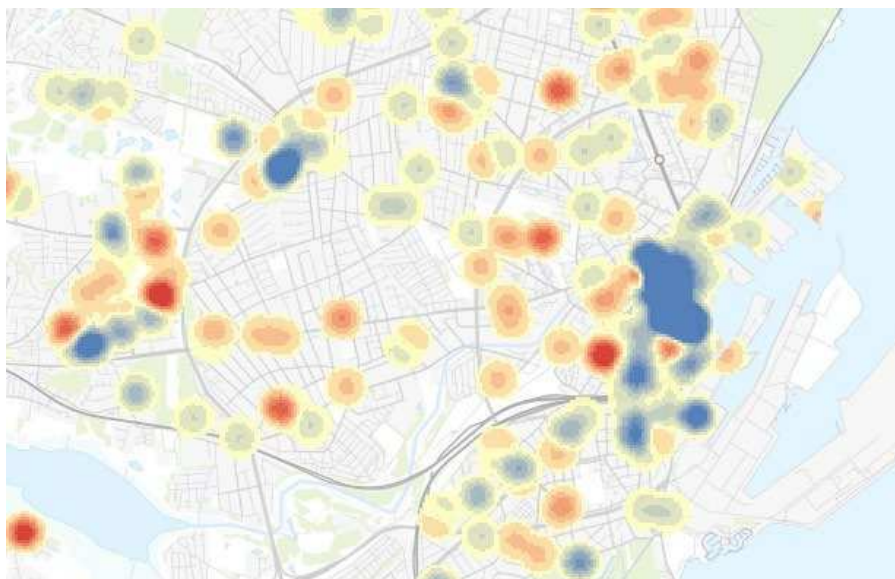
I 2020 ses, at hot spottet af voldskriminalitet i Århus midtby næsten er forsvundet (jf. hot spot kortet nedenfor). Der er kun mindre koncentration omkring Klosterstorvet og omkring banegården.

Figur 11. Hot spots af voldskriminalitet i Århus 2020 (18. marts til 30. oktober)

Sammenlignes de to hot spot kort fra 2019 og 2020, så ses det af ændringskortet nedenfor, at der er markant mindre voldskriminalitet i midtbyen. Der er desuden et fald i voldskriminalitet forskellige andre steder i Århus. Der ses dog også steder, hvor der er sket en mindre stigning i volden – fx omkring Musikhuset og omkring enkelte lokationer i den vestlige del af byen.

Figur 12. Ændring i lokaliteten af voldskriminaliteten i Århus i mellem 2019 (18. marts til 30. oktober) og 2020 (18. marts til 30. oktober)

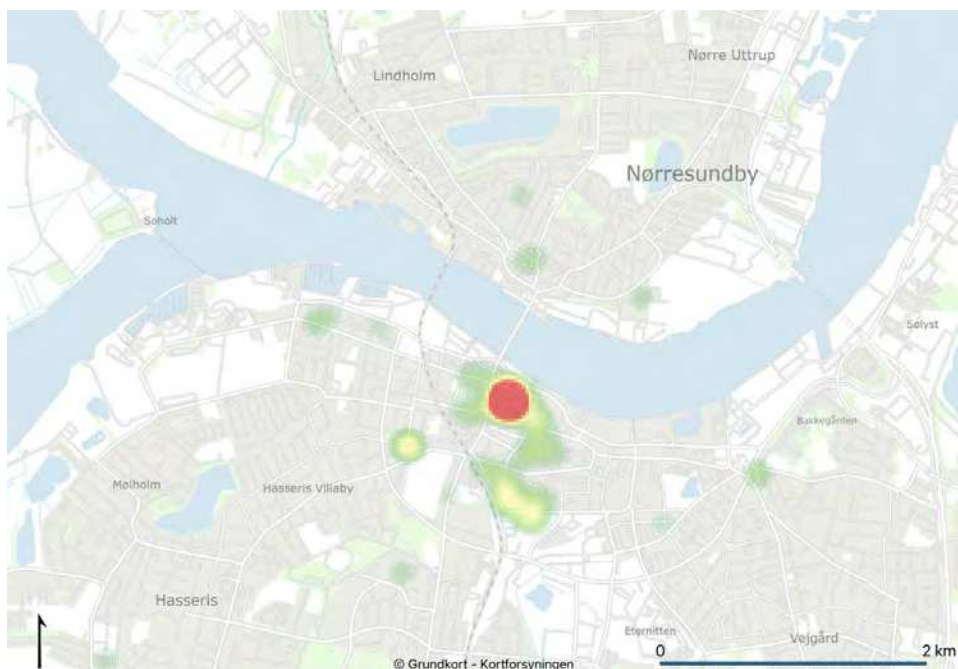

Aalborg

Hot spot kortet fra Aalborg i 2019 (se nedenfor) viser et meget kraftigt hot spot for anmeldt vold ved og omkring Jomfru Ane Gade. Derudover er der ikke andre hot spots i Aalborg i 2019.

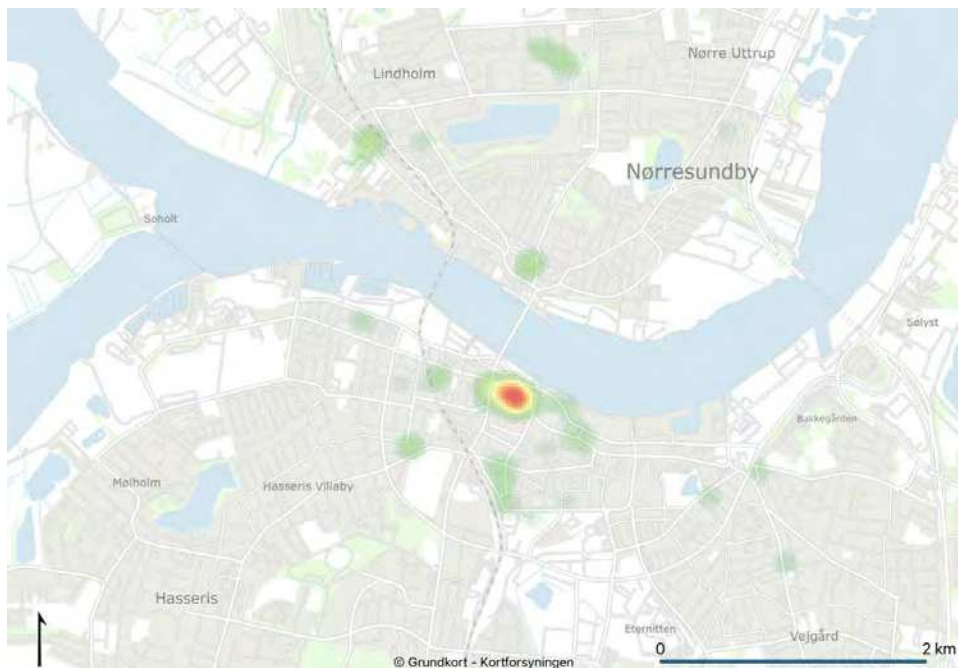

Figur 13. Hot spots af voldskriminalitet i Aalborg 2019 (18. marts til 30. oktober)

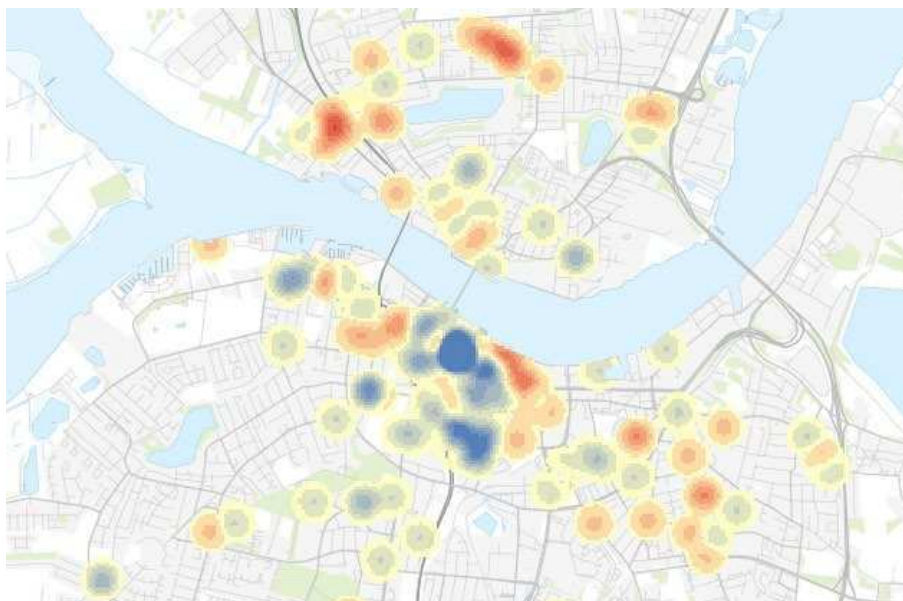
I 2020 ses stadig et hot spot omkring Jomfru Ane Gade – som dog er meget mindre end i 2019 (se nedenfor). Udover dette hot spot er der ikke andre hot spots for vold i Aalborg i 2020.

Figur 14. Hot spots af voldskriminalitet i Aalborg 2020 (18. marts til 30. oktober)

Ændringsanalysen, der er kortlagt nedenfor, viser tydeligt, at der er mindre anmeldt voldskriminalitet i Aalborgs centrale bydele – især omkring Jomfru Ane Gade, men også at der er sket et fald omkring John F. Kennedy plads og Algade. Der er dog kommet lidt flere voldshændelser et par steder i Nørresundby.

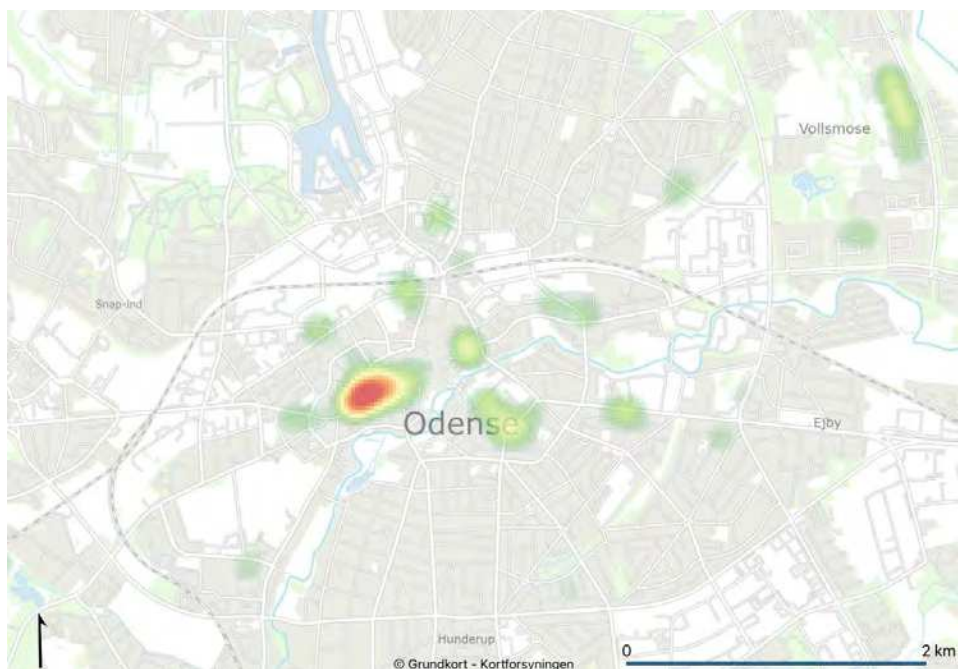
Figur 15. Ændring i lokaliteten af voldskriminaliteten i Aalborg imellem 2019 (18. marts til 30. oktober) og 2020 (18. marts til 30. oktober)

Odense

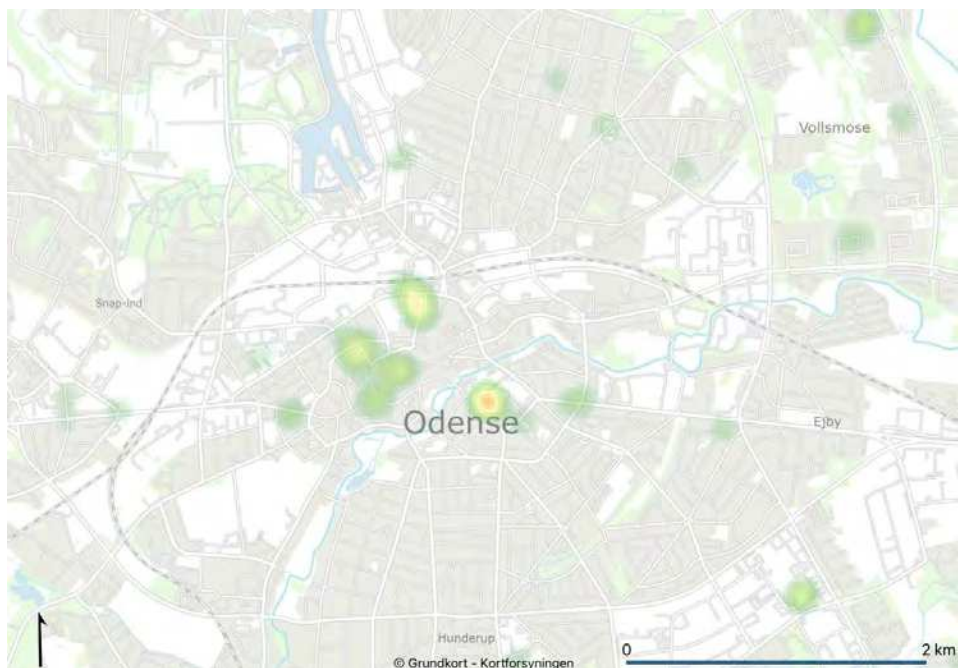
Det ses af hot spot kortet nedenfor, at der i 2019 primært er hot spot af voldskriminalitet omkring Kongens gade og Vestergade.

Figur 16. Hot spots af voldskriminalitet i Odense 2019 (18. marts til 30. oktober)

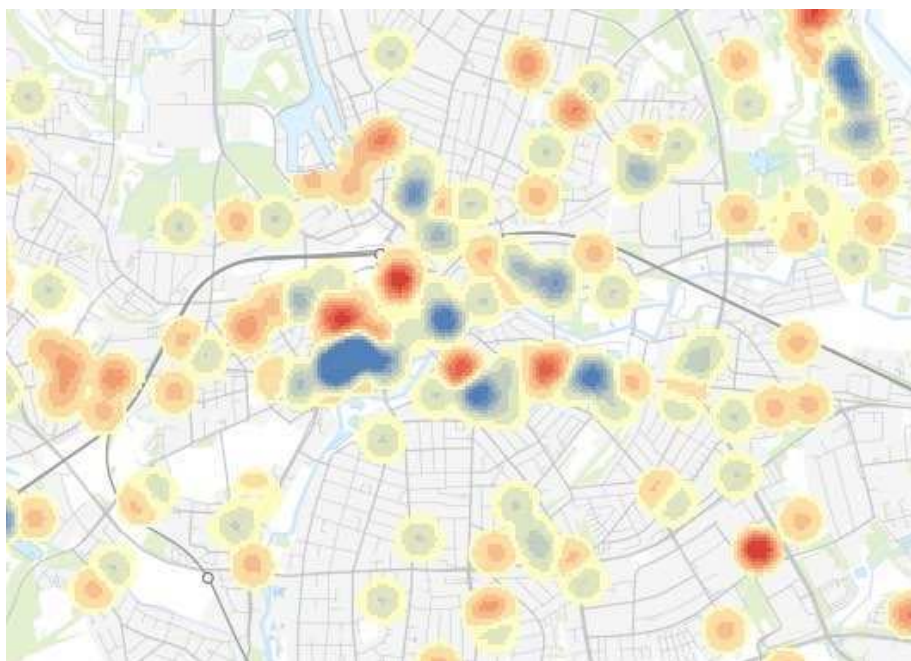
I 2020 ses det af kortet (se nedenfor), en mindre koncentration af anmeldt vold syd for åen ved Odense arrest.

Figur 17. Hot spots af voldskriminalitet i Odense 2020 (18. marts til 30. oktober)

Af ændringskortet (se nedenfor) ses det, at der er sket et fald i voldskriminalitet i midtbyen i Odense omkring Kongens Gade og Vestergade samt i dele af Vollsmoseområdet. Der er sket en lille stigning i forekomsten af voldskriminalitet fx ved Banegårdspladsen.

Figur 18. Ændring i lokaliteten af voldskriminaliteten i Odense i perioderne imellem 2019 (18. marts til 30. oktober) og 2020 (18. marts til 30. oktober)

Samlet om udvikling i den geografiske koncentration af voldskriminalitet i de fire byer

Hot spot analyserne – især dem fra 2019 (dvs. før coronapandemien) – bekræfter i høj grad, hvad vi ved, om hvilke faktorer der påvirker kriminalitetens geografi (Attermann, 2017; Scherg, 2013).

Hvis der fokuseres på, hvor kriminaliteten var koncentreret i 2019-perioden, ses der tydelige tegn i alle de fire byer på, at voldskriminaliteten langt overvejende er koncentreret i midtbyområderne. I 2020 ses det, at hot spottene i midtbyområderne bliver markant mindre – men de forsvinder dog ikke helt. Som det desuden ses i bilag F, er der et stort overlap mellem de identificerede nattelivsområder og hot spots af anmeldt voldskriminalitet. Det er endvidere tydeligt, at der er sket en stort fald i forekomsten af anmeldt voldskriminalitet i nattelivsområderne i de fire byer under coronapandemien. Udviklingen er mest markant for Århus og København.

Der er i 2019 og 2020 også koncentrationer af kriminalitet i og omkring socialt udsatte boligområder i København, Århus og Odense. I nogle af disse områder falder kriminalitetsniveauet mellem 2019 og 2020, mens der i andre boligområder ses en lille stigning i forekomsten af kriminalitet.

Desuden kan det både i 2019 og 2020 ses, at der er koncentrationer af voldskriminalitet omkring de store togstationer og trafikknudepunkter især omkring de centrale banegårde i de fire byer.

Blandt andet på grund af det store fald i voldskriminalitetens i nattelivsområderne ses det endvidere, at kriminaliteten fremstår mere spredt i 2020 i forhold til 2019. Dette indtryk bekræftes af supplerende analyser, der viser, at den gennemsnitlige afstand mellem gerningsstederne steg i alle kommuner fra 2019 til 2020 (mellem 30 pct. og 60 pct.).

Samlet set indikerer de geografiske analyser, at voldskriminaliteten har været faldende i de fire byer – mest i København/Frederiksberg og Århus og mindst i Aalborg og Odense. Analyserne viser desuden, at faldet i voldskriminalitet i de fire byer har været allermest markant i midtbyområderne – der hvor nattelivsområderne er lokaliseret. Der har også været steder og byområder i de fire byer, hvor kriminaliteten er steget under coronapandemien (ift. samme periode i 2019). På baggrund af hot spot analyserne har det ikke være muligt at se en tydelig systematik i de steder, hvor voldskriminaliteten er steget under coronapandemien. Da ændringsanalyserne er følsomme over for selv små udsving i forekomsten i anmeldt voldskriminalitet beror en del af de identificerede stigninger (og fald) i voldskriminaliteten forskellige steder i de fire byer øjensynligt på helt tilfældige udsving. Vi ser således ikke noget systematisk billede af, at voldskriminaliteten fx skulle have flyttet sig fra midtbyområderne (nattelivsområder) og ud i de mere socialt belastede boligområder eller ud i rekreative område såsom parker.

Mere detaljerede data og analyser er nødvendige for at afdække evt. mindre fremtrædende geografiske forandringer i voldskriminalitetsbilledet, der eventuelt kan være sket under coronapandemien.

Konklusion og diskussion

Denne undersøgelse viser, at omfanget af politianmeldt voldskriminalitet generelt er faldet under coronapandemien. I områder uden udskækningssteder afviger voldskriminaliteten dog ikke udpræget fra, hvad man kunne forvente, mens den i områder med udskækningssteder – især i områder med en stor koncentration af udskækningssteder – er den anmeldte voldskriminalitet faldet markant. Det generelle fald i anmeldt voldskriminalitet kan således især lokaliseres til de såkaldte nattelivsområder, hvor der er en høj koncentration af udskækningssteder.

Undersøgelsen viser endvidere en klar sammenhæng mellem niveaet af restriktioner for nattelivet som fx indskrænkning af åbningstider og faldet i voldskriminalitet. På baggrund af data om den økonomiske aktivitet i nattelivsbrancherne indikerer denne undersøgelses resultater, at flere restriktioner for nattelivet medfører mindre nattelivsaktivitet, som resulterer i mindre vold. Dette underbygges også ved, at vi ser det største fald i voldsanmeldelserne i nattetimerne (00-06). Med andre ord så viser vores analyser, at der er en klar sammenhæng mellem begrænsninger på nattelivet, nattelivsaktivitet og forekomsten af vold.

Et andet centralt spørgsmål, som denne undersøgelse har belyst, er hvorvidt kriminaliteten har flyttet sig geografisk, som følge af restriktionerne for nattelivet. Resultaterne af undersøgelsen viser, at kriminaliteten ikke har flyttet sig fra nattelivsområderne til rekreative områder eller til en bufferzone. Derimod viser analysen på, at der også har været en nedgang i voldskriminaliteten i disse mulige forskydningsområder. Der er således nogle klare indikationer på, at den vold vi ser i nattelivsområderne, har en situationel karakter, dvs. fremkommer i de situationer, som et aktivt natteliv skaber.

Der har parallelt med restriktioner for udskækningsstederne været andre restriktioner og anbefalinger fra myndighederne, som har påvirket hverdagslivet, de daglige rutiner og det sociale liv i Danmark under coronapandemien. Det kan således ikke udelukkes, at den fundne sammenhæng mellem restriktioner på udskækningsstederne og voldskriminaliteten kan være påvirket af andre forhold og faktorer, som vi ikke har kunnet kontrollere for i undersøgelsen. At vi i ikke-udskækningsområderne kun fandt en meget begrænset effekt af coronapandemien på niveauet af voldsanmeldelser underbygger dog konklusionen om, at den effekt vi fandt i nattelivs- og udskækningsområderne især må skyldes restriktioner på udskækningsstederne og den deraf reducerede nattelivsaktivitet. Da undersøgelsesresultaterne endvidere i meget høj grad flugter med, hvad internationale undersøgelser viser, er det relativt usandsynligt, hvis der ikke også i Danmark skulle være en sammenhæng mellem begrænsninger for udskækningssteder, nattelivsaktivitet og voldskriminalitet.

Det skal understreges, at vi i undersøgelsen fandt, at ikke samtlige nattelivsområder er belastet af voldskriminalitet. Med blik på at forstå og forebygge den nattelivsrelaterede kriminalitet bedre er der brug for mere viden om, hvilke faktorer der betinger, at nogle nattelivsområder er relativt fri fra voldskriminalitet, mens andre nattelivsområder er meget belastet af vold og andet kriminalitet.

Diskussion og implikationer for praksis

Selvom volden er relativt sjældent forekommende har den alvorlige konsekvenser for de mennesker som rammes af den. Volden i det danske samfund har mange kilder og årsager og sker i forskellige sammenhænge fx vold i nære relationer, vold på arbejdet samt vold i nattelivet. Selvom undersøgelser peger på, at omfanget af vold der foregår i nattelivet er mindre i dag end det var for fx 25 år siden er det stadig min. 10-11 pct. af volden i samfundet, der foregår i nattelivet (Pedersen et al., 2020). Det er denne vold, som har været i fokus i denne undersøgelse.

Internationale undersøgelser har igennem de sidste ca. 30 år meget tydeligt dokumenteret, at der er en sammenhæng mellem nattelivsaktivitet og kriminalitet – især voldskriminalitet. Den nærværende undersøgelse af sammenhængen mellem restriktioner på udskækningsstederne og voldskriminalitet under coronapandemien indikerer tydeligt, at denne sammenhæng også gør sig gældende i Danmark.

I denne undersøgelse har vi særligt haft fokus på voldskriminalitet, men som vores supplerende analyser indikerede, er der også anden følgekriminalitet forbundet med nattelivsaktivitet end 'bare' vold. Således er der også en klar sammenhæng mellem begrænsningerne på udskækningsstederne og forekomsten af gadekriminalitet – især i nattelivsområderne.

Nattelivsområderne er geografisk meget små, men der foregår en ikke ubetydelig mængde voldskriminalitet i disse områder. Ud fra et kriminalpræventivt perspektiv giver det derfor mening at have særlig fokus på nattelivsområderne og nattelivet. Kriminalpræventivt er der umiddelbart tre overordnede tilgange til forebyggelsen af den nattelivsrelaterede kriminalitet: begrænse nattelivet, regulere/kontrollere nattelivet eller forandre nattelivet.

Én måde at reducere den nattelivsrelaterede voldskriminaliteten på, som denne undersøgelse og flere andre undersøgelser giver anledning til at overveje, er at begrænse aktiviteten i nattelivet fx ved at reducere den gennemsnitlige åbningstid, reducere det maksimale antal gæster per udskækningssted eller reducere koncentrationen af udskækningssteder m.v. Forskningen finder relativt entydigt, at restriktioner for udskækningssteder har kriminalpræventive effekter (se fx Burton et al., 2017; de Goeij et al., 2015; De Vocht et al., 2017; Kypri et al., 2011, 2014; Rossow & Norström, 2012; Wilkinson et al., 2016).

Det er værd at bemærke, at nogle foreløbige erfaringer fra de perioder i 2020 med en begrænset genåbning af nattelivet peger på, at de begrænsede åbningstider for udskækningsstederne medførte en ændret måde at gå i byen på blandt de unge, hvor man i højere grad gik ædru i byen med mindre fuldskab til følge (Jensen & Kristiansen, 2020; Københavns Politi, 2020).

At begrænse nattelivsaktiviteten for at forebygge voldskriminalitet via forskellige restriktioner for udskækningsstederne er dog ikke uden potentielle omkostninger. For det først viste vores undersøgelse, at en afledt konsekvens af restriktionerne på udskækningsstederne var en stigning i støjgener andre steder. For det andet er der ikke tvivl om, at det nuværende natteliv har værdi for mange mennesker – gæsterne, indehavere og andre erhvervsdrivende og virksomheder, der er forbundet til nattelivet, hvorfor en begrænsning på udskækningsstederne potentielt ville kunne medføre lavere indtjening og reduceret glæde ved en 'bytur' for nogle nattelivsgæster (Horesta, 2021; Olsen, 2020).

Desuden er det også blevet fremført, at udskænkingsstederne potentielt kan være med til at skabe trygge rammer om nattelivet, idet bartendere og dørmænd fx kan gribe ind i tilfælde af slagsmål og ulykker (Tutenges et al., 2014).

Begrænsninger på udskænkingsstederne er som nævnt ikke den eneste måde, hvorpå man kan søge at opnå et mere sikkert og trygt natteliv. Der har således også i det hidtidige forebyggende arbejde i nattelivsområderne været fokus på i stedet at regulere, styre og kontrollere nattelivet – fx ved at ændre rammerne om nattelivet. Det har fx drejet sig om at sikre flere eller mere kompetente myndigheds-personer eller lignende fx i form af flere (eller bedre uddannede) dørmænd, frivillige natteravne eller kommunale ”natteværter” samt øget politipatruljering. Eller ved at søge at holde uromagere og kriminelle væk fra nattelivet via fx restaurationsforbud. Man har desuden søgt at forbedre interessent-samarbejdet mellem restauratører, kommune og politi mhp. at sikre koordination af nattelivsindsatsen fx omkring ’ansvarlig udskænkning’. Den kriminalpræventive effekt af disse typer regulerende og kontrollerende indsatser er dog ikke helt sikker (Attermann, 2017; Iversen & Rosengaard, 2011; Jørgensen, 2010; Justitsministeriets forskningsenhed, 2007; Østergaard Larsen et al., 2015; Søgaard, 2018; Tutenges et al., 2014).

Udover at begrænse eller regulere nattelivsaktiviteten kan en alternativ strategi være at forandre nattelivskulturen mere grundlæggende – fx ved at have fokus på at reducere den rolle som indtagelse af alkohol spiller (Københavns kommune, 2021).

Det skal afslutningsvist understreges, at andre hensyn end de rent kriminalpræventive selvfølgelig bør guide bylivets udvikling. Den dansk-svenske arkitekt Bo Grönlund (2007) har opridset tre pejlemærker som danner et spændingsfelt i den moderne byplanlægning: henholdsvis ønsket om den hyggelige by, den trygge/sikre by og den spændende by.

Der er ikke tvivl om, at de forholdsvis lempelige restriktioner, der har været på udskænkingsstederne (før coronapandemien), har været med til at skabe et spændende byliv for nogle persongrupper. Men denne undersøgelse peger dog på, at et relativt utæmmet natteliv også udfordrer ønsket om den trygge og hyggelige by. Det kan således diskuteres om balancen mellem det spændende dynamiske byliv med et meget aktivt natteliv på den ene side, og den sikre og trygge by på den anden side er optimal i alle danske byer.

Den nattelivsrelaterede kriminalitet kan som nævnt forebygges på forskellige måder, og der vil være forskel på, hvad der vil være relevant i forskellige byer. Udfordringerne i nattelivet er komplekse, hvilket grundlæggende peger på behovet for en helhedsorienteret indsats, hvor de overordnede tilganges fokus på hhv. at begrænse, kontrollere og forandre nattelivet i mindre grad skal ses gensidigt ekskluderende og i højere grad som komplementære tilgange.

Referencer

- Andersen, H. A., & Mueller-Johnson, K. (2018). The Danish Crime Harm Index: How It Works and Why It Matters. *Cambridge Journal of Evidence-Based Policing*, 2, 52–69. <https://doi.org/10.1007/s41887-018-0021-7>
- Andrade, S. B., Casier, F., & Skov, P. R. (2020). *Risici og konsekvenser ved voldsforbrydelser En statistisk kortlægning af ofre og deres familiers liv i Danmark [Risks and consequences of violent crimes. A statistical analysis of victims and their families in Denmark]*. VIVE.
- Andresen, M. A., & Hodgkinson, T. (2020). Somehow I always end up alone : COVID - 19 , social isolation and crime in Queensland , Australia. *Crime Science*, 1–20. <https://doi.org/10.1186/s40163-020-00135-4>
- Ashby, M. P. J. (2020). Initial evidence on the relationship between the coronavirus pandemic and crime in the United States. *Crime Science*, 9(1), 1–16. <https://doi.org/10.1186/s40163-020-00117-6>
- Attermann, C. V. (2017). *Forsøg med hot spot-politiarbejde*. Justitsministeriet.
- Balvig, F., & Kyvsgaard, B. (2009). *Man anmelder da vold? En analyse af ændringer i anmeldelsestilbøjeligheden for vold*. Københavns Universitet, Justitsministeriet, Det Kriminalpræventive Råd, Rigspolicehøjskolen.
- Bettencourt, B. A., Talley, A., Benjamin, A. J., & Valentine, J. (2006). Personality and aggressive behavior under provoking and neutral conditions: A meta-analytic review. I *Psychological Bulletin* (Bd. 132, Nummer 5, s. 751–777). Psychol Bull. <https://doi.org/10.1037/0033-2909.132.5.751>
- Block, R. L., & Block, C. R. (1995). Space, place and crime: Hot spot areas and hot places of liquor-related crime. *Crime and place*, 4(2), 145–184.
- Bowers. (2014). Risky Facilities: Crime Radiators or Crime Absorbers? A Comparison of Internal and External Levels of Theft. *Journal of Quantitative Criminology*, 30(3), 389–414. <https://doi.org/10.1007/s10940-013-9208-z>
- Bowers, K. J., & Johnson, S. D. (2003). Measuring the Geographical Displacement and Diffusion of Benefit Effects of Crime Prevention Activity. *Journal of Quantitative Criminology*, 19(3), 275–301.
- Brantingham, P. J., & Brantingham, P. L. (2008). Crime pattern theory. I Richard Wortley & L. Mazerolle (Red.), *Environmental Criminology and Crime Analysis* (s. 78–93). Willan Publishing.
- Brantingham, P. L., & Brantingham, P. J. (1995). Criminality of place: Crime generators and crime attractors. *European Journal on Criminal Policy and Research*, 3(3), 5–26.
- Burton, R., Henn, C., Lavoie, D., O'Connor, R., Perkins, C., Sweeney, K., Greaves, F., Ferguson, B., Beynon, C., Belloni, A., Musto, V., Marsden, J., & Sheron, N. (2017). A rapid evidence review of the effectiveness and cost-effectiveness of alcohol control policies: an English perspective.

- The Lancet*, 389, 1558–1580. [https://doi.org/https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(16\)32420-5](https://doi.org/https://doi.org/10.1016/S0140-6736(16)32420-5)
- Bushman, B. J., & Cooper, H. M. (1990). Effects of Alcohol on Human Aggression: An Integrative Research Review. I *Psychological Bulletin* (Bd. 107, Nummer 3, s. 341–354). <https://doi.org/10.1037/0033-2909.107.3.341>
- Campbell, C. A., Hahn, R. A., Elder, R., Brewer, R., Chattopadhyay, S., Fielding, J., Naimi, T. S., Toomey, T., Lawrence, B., & Middleton, J. C. (2009). The Effectiveness of Limiting Alcohol Outlet Density As a Means of Reducing Excessive Alcohol Consumption and Alcohol-Related Harms. *American Journal of Preventive Medicine*, 37(6), 556–569. <https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.amepre.2009.09.028>
- Campedelli, G. M., Favarin, S., Aziani, A., & Piquero, A. R. (2020). Disentangling community-level changes in crime trends during the COVID-19 pandemic in Chicago. *Crime Science*, 9(1), 1–18. <https://doi.org/10.1186/s40163-020-00131-8>
- Cohen, L. E., & Felson, M. (1979). Social change and crime rate trends: A routine activity approach. *American Sociological Review*, 44(4), 588–608.
- Conrow, L., Aldstadt, J., & Mendoza, N. S. (2015). A spatio-temporal analysis of on-premises alcohol outlets and violent crime events in Buffalo, NY. *Applied Geography*, 58, 198–205.
- Day, P., Breetzke, G. D., Kingham, S., & Campbell, M. (2012). Close proximity to alcohol outlets is associated with increased serious violent crime in New Zealand. *Aust NZ J Public Health*, 36(1), 48–54.
- de Goeij, M. C. M., Veldhuizen, E. M., Buster, M. C. A., & Kunst, A. E. (2015). The impact of extended closing times of alcohol outlets on alcohol-related injuries in the nightlife areas of Amsterdam: A controlled before-and-after evaluation. *Addiction*, 110(6), 955–964. <https://doi.org/10.1111/add.12886>
- De Vocht, F., Heron, J., Campbell, R., Egan, M., Mooney, J. D., Angus, C., Brennan, A., & Hickman, M. (2017). Testing the impact of local alcohol licencing policies on reported crime rates in England. *Journal of Epidemiology and Community Health*, 71(2), 137–145. <https://doi.org/10.1136/jech-2016-207753>
- Demant, J., & Heinskou, M. B. (2011). Taking a chance: Sex, alcohol and acquaintance rape. *Young*, 19(4), 397–415. <https://doi.org/10.1177/110330881101900403>
- Eisner, M., & Nivette, A. (2020). *HFG RESEARCH AND POLICY IN BRIEF Violence and the Pandemic Urgent Questions for Research*. www.hfg.orgt646.428.0971 <https://mail.google.com/mail/u/0?ui=2&ik=ec897e-a46b&at-tid=0.3&permms->
- Flood, H., & Frugård, I. (2019). *Vold i oppveksten : Varige spor? En longitudinell undersøkelse av reviktimisering, helse, rus og sosiale relasjoner hos unge utsatt for vold i barndommen [Victimized by violence while growing up: Lasting consequences? A longitudinal study of revictimizati*. Nasjonalt Kunnskapssenter om vold og traumatisk Stress.
- Gerell, M., Kardell, J., & Kindgren, J. (2020). Minor covid-19 association with crime in Sweden. *Crime Science*, 9(1), 1–9. <https://doi.org/10.1186/s40163-020-00128-3>
- Gmel, G., Holmes, J., & Studer, J. (2016). Are alcohol outlet densities strongly associated with alcohol-related outcomes? A critical review of recent evidence. *Drug and Alcohol Review*, 35(1),

40–54. <https://doi.org/10.1111/dar.12304>

- Gorman, D. M., Labouvie, E. W., Speer, P. W., & Subaiya, A. P. (1998). Alcohol Availability and Domestic Violence. *The American Journal of Drug and Alcohol Abuse*, 24(4), 661–673. <https://doi.org/10.3109/00952999809019615>
- Gorman, D. M., Speer, P. W., Labouvie, E. W., & Subaiya, A. P. (1998). Risk of assaultive violence and alcohol availability in New Jersey. *American Journal of Public Health*, 88(1), 97–100. <https://doi.org/10.2105/AJPH.88.1.97>
- Graham, K. (2012). Commentary on Rossow and Norström (2012): When should bars close? *Addiction*, 107(3), 538–539. <https://doi.org/10.1111/j.1360-0443.2012.03778.x>
- Groff, E. R., & Lockwood, B. (2013). Criminogenic Facilities and Crime across Street Segments in Philadelphia: Uncovering Evidence about the Spatial Extent of Facility Influence. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 51(3), 277–314. <https://doi.org/10.1177/0022427813512494>
- Grönlund, B. (2007). *Urban Odysse*. Det Kongelige Danske Kunstakademi.
- Gruenewald, P. J., Freisthler, B., Remer, L., Lascala, E. A., & Treno, A. (2006). Ecological models of alcohol outlets and violent assaults: crime potentials and geospatial analysis. *Addiction*, 101(5), 666–677.
- Guerette, R. T., & Bowers, K. J. (2009). Assessing the extent of crime displacement and diffusion of benefits: a review of situational crime prevention evaluations. *Criminology*, 47(4), 1331–1368.
- Heatheron, T. F., & Baumeister, R. F. (1996). Self-Regulation Failure: Past, Present, and Future. *Psychological Inquiry*, 7(1), 90–98. https://doi.org/10.1207/s15327965pli0701_20
- Heinskou, M. B., & Liebst, L. S. (2017). *Gadevold. En sociologisk kortlægning af vold i byen*. DJØF.
- Horesta. (2021). *Nattelivet i Danmark under Covid-19*.
- Humphreys, D. K., & Eisner, M. P. (2014). Do flexible alcohol trading hours reduce violence? A theory-based natural experiment in alcohol policy. *Social Science and Medicine*, 102, 1–9. <https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2013.11.038>
- Iversen, L., & Rosengaard, C. (2011). *Evaluering af 'ansvalig udskænkning' – 9 lokalområders samarbejde om en aktiv bevillingspolitik*. Sundhedsstyrelsen.
- Jacobsen, M. H., & Sørensen, A.-S. (2013). *Kriminologi. En introduktion*. Hans Reitzels Forlag.
- Jensen, E., & Kristiansen, M. M. (2020). *Unge er knap så fulde , når de fester : ' Det er en positiv udvikling '*. DR.dk. <https://www.dr.dk/nyheder/regionale/nordjylland/unge-er-knap-saa-fulde-naar-de-fester-det-er-en-positiv-udvikling>
- Johnson, S. D., Guerette, R. T., & Bowers, K. J. (2012). Crime displacement and diffusion of benefits. I B. C. Welsh & D. P. Farrington (Red.), *The Oxford Handbook of Crime Prevention* (s. 337–353). Oxford University Press.
- Jørgensen, T. T. (2010). *"Hot spots"*. *En effektevaluering af københavns politis særlige indsats mod vold i nattelivet*. Justitsministeriets forskningskontor.
- Justitsministeriets forskningsenhed. (2007). *Evaluering af projekt om "Trygt Natteliv" i Odense*.

- Københavns kommune. (2021). *Restaurations- og Nattelivsplan 2021*.
- Københavns Politi. (2020). *Voldelige hændelser i nattelivet faldt med 90 procent under Covid-19-lukning*. <https://politi.dk/koebenhavns-politi/nyhedsliste/voldelige-haendelser-i-nattelivet-faldt-med-90-procent-under-covid-19-lukning/2020/07/02>
- Kort og Matrikelstyrelsen, & Danmarks Statistik. (2012). *Det danske Kvadratnet v.2*. Kort & Matrikelstyrelsen.
- Kypri, K., Jones, C., McElduff, P., & Barker, D. (2011). Effects of restricting pub closing times on night-time assaults in an Australian city. *Addiction*, *106*(2), 303–310. <https://doi.org/10.1111/j.1360-0443.2010.03125.x>
- Kypri, K., McElduff, P., & Miller, P. (2014). Restrictions in pub closing times and lockouts in Newcastle, Australia five years on. *Drug and Alcohol Review*, *33*(3), 323–326. <https://doi.org/10.1111/dar.12123>
- Langton, S., Dixon, A., & Farrell, G. (2021). Six months in: pandemic crime trends in England and Wales. *Crime Science*, *10*(1), 1–16. <https://doi.org/10.1186/s40163-021-00142-z>
- Lee, Y., Eck, J. E., Soohyun, O., & Martinez, N. N. (2017). How concentrated is crime at places? A systematic review from 1970 to 2015. *Crime Science*, *6*(6). <https://doi.org/10.1186/s40163-017-0069-x>
- Levine, N. (2017). The location of late night bars and alcohol-related crashes in Houston, Texas. *Accident Analysis and Prevention*, *107*, 152–163. <https://doi.org/10.1016/j.aap.2017.05.010>
- Livingston, M. (2008). Alcohol outlet density and assault: a spatial analysis. *Addiction*, *103*(4), 619–628.
- Mannov, J., Østergård, C., & Kjær Minke, L. (2020). *Kriminalitetsudviklingen i Danmark under Covid-19 pandemien*. Det Kriminalpræventive Råd.
- Mohler, G., Porter, M., Carter, J., & LaFree, G. (2020). Learning to rank spatio - temporal event hotspots. *Crime Science*, *9*(3), 1–12. <https://doi.org/10.1186/s40163-020-00112-x>
- Olsen, T. L. (2020). Fadølsindeks afslører ødelæggende effekt på nattelivet. *DR.dk*, 999. <https://www.dr.dk/nyheder/penge/fadoelsindeks-afsloerer-corona-restriktioners-oedelaeggende-effekt-paa-nattelivet>
- Østergaard Larsen, B., Bendix Kleif, H., & Kolodziejczyk, C. (2015). The volunteer programme ‘Night Ravens’: a difference-in-difference analysis of the effects on crime rates. *Journal of Scandinavian Studies in Criminology and Crime Prevention*.
- Parker, R. N., & Auerhahn, K. (1998). Alcohol, drugs, and violence. *Annual Review of Sociology*, *24*, 291–311. <https://doi.org/10.1146/annurev.soc.24.1.291>
- Payne, J. L., & Morgan, A. (2020). *COVID-19 and Violent Crime: A comparison of recorded offence rates and dynamic forecasts (ARIMA) for March 2020 in Queensland, Australia*. <https://doi.org/10.31235/osf.io/g4kh7>
- Payne, J. L., Morgan, A., & Piquero, A. R. (2020). COVID-19 and social distancing measures in Queensland, Australia, are associated with short-term decreases in recorded violent crime. *Journal of Experimental Criminology*. <https://doi.org/10.1007/s11292-020-09441-y>

- Pedersen, A. B., Kyvsgaard, B., & Balvig, F. (2020). *Udsathed for vold og andre former for Kriminalitet. Offerundersøgelserne 2005-2019*. Justitsministeriet.
- Piquero, A. R., Jennings, W. G., Jemison, E., Kaukinen, C., & Knaul, F. M. (2021). Evidence from a systematic review and meta-analysis. *Journal of Criminal Justice*, 74. <https://doi.org/10.1016/j.jcrimjus.2021.101806>
- Pridemore, W. A., & Grubestic, T. H. (2013). Alcohol Outlets and Community Levels of Interpersonal Violence: Spatial Density, Outlet Type, and Seriousness of Assault. *Journal of Research in Crime and Delinquency*, 50(1), 132–159.
- Reppetto, T. A. (1976). Crime Prevention and the Displacement Phenomenon. *Crime & Delinquency*, 22(2), 166–177.
- Roman, J., & Farrell, G. (2002). Cost-Benefit Analysis for Crime Prevention: Opportunity Costs, Routine Savings and Crime Externalities. *Evaluation for Crime Prevention, Crime Prevention: Crime Prevention Studies Vol. 14, 14*, 53–92.
- Rosenfeld, R., & Lopez, E. (2020). Pandemic, Social Unrest, and Crime in U.S. Cities. I *Council on Criminal Justice*. <https://doi.org/10.1525/fsr.2020.33.1-2.72>
- Rossow, I., & Norström, T. (2012). The impact of small changes in bar closing hours on violence. The Norwegian experience from 18 cities. *Addiction*, 107(3), 530–537.
- Scherg, R. H. (2013). *Kriminalpræventiv og utryghedsforebyggende miljø- og byplanlægning. En vidensopsamling*. Statens Byggeforskningsinstitut, Aalborg Universitet København.
- Scherg, R. H. (2016). *Utrygheden finder sted. En undersøgelse af utryghed ved kriminalitet med særlig fokus på udforskningen af utryghedens rumlige dimensioner og miljømæssige årsager*. Aalborg Universitetsforlag. <https://doi.org/10.5278/vbn.phd.engsci.00075>
- Scherg, R. H., & Ejrnæs, A. (2020). De utryghedsmæssige konsekvenser af udsathed for kriminalitet i Danmark [The impact of victimization on feelings of safety in Denmark]. *Nordisk Tidsskrift for Kriminalvidenskab*, 107, 41–66.
- Scherg, R. H., Jørgensen, A., & Balstrøm, T. (2018). Geografisk kriminalitetsanalyse – rumlig analyse og visualisering af kriminalitetsdata. I M. H. Jacobsen (Red.), *Metoder i kriminologi* (s. 333–370). Hans Reitzels Forlag.
- Scherg, R. H., Munkøe, M., & Hansen, M. (2016). *Usynlig mærkningspray. Evaluering af forsøg med usynlig mærkningspray til forebyggelse af røveri i detailhandlen*. Rigspolitiet, Dansk Erhverv, SikkerhedsBranchen.
- Shepherd, J. P., Moore, S. C., Long, A., Mercer Kollar, B. L. M., & Sumner, S. A. (2021). Association Between COVID-19 Lockdown Measures and Emergency Department Visits for Violence-Related Injuries in Cardiff, Wales. *JAMA*, 325(9), 885–887. <https://doi.org/10.15585/mmwr.mm6936a5>
- Sherman, L. W., Neyroud, P. W., & Neyroud, E. (2016). The Cambridge Crime Harm Index: Measuring Total Harm from Crime Based on Sentencing Guidelines. *Policing*, 10(3), 171–183. <https://doi.org/10.1093/police/paw003>
- Søgaard, T. F. (2018). Voices of the Banned: Emergent Causality and the Unforeseen Consequences of Patron Banning Policies. *Contemporary Drug Problems*, 45(1), 15–32.

<https://doi.org/10.1177/0091450917741918>

- Stickle, B., & Felson, M. (2020). Crime Rates in a Pandemic: the Largest Criminological Experiment in History. *American Journal of Criminal Justice*, 45(4), 525–536. <https://doi.org/10.1007/s12103-020-09546-0>
- Tillyer, M. S., Wilcox, P., & Walter, R. J. (2020). Crime Generators in Context: Examining ‘Place in Neighborhood’ Propositions. *Journal of Quantitative Criminology*. <https://doi.org/10.1007/s10940-019-09446-5>
- Tutenges, Krøll, L. T., & Hesse, M. (2014). *Forebyggelse i nattelivet*. Center for Rusmiddelforskning Aarhus Universitet.
- Wei, R., Grubestic, T. H., & Kang, W. (2020). Spatiotemporal patterns of alcohol outlets and violence: A spatially heterogeneous Markov chain analysis. *Environment and Planning B: Urban Analytics and City Science*. <https://doi.org/10.1177/2399808320965569>
- Weisburd, D. (2015). The law of crime concentration and the criminology of place. *Criminology*, 53(2), 133–157. <https://doi.org/10.1111/1745-9125.12070>
- Weisburd, D., Wyckoff, L. A., Ready, J., Eck, J. E., Hinkle, J. C., & Gajewski, F. (2006). Does crime just move around the corner? A controlled study of spatial displacement and diffusion of crime control benefits. *Criminology*, 44(3), 549–592.
- Wilkinson, C., Livingston, M., & Room, R. (2016). Impacts of changes to trading hours of liquor licences on alcohol-related harm: A systematic review 2005-2015. *Public Health Research and Practice*, 26(4), 1–7. <https://doi.org/10.17061/phrp2641644>
- Wortley, Richard. (2008). Situational precipitators of crime. I R Wortley & L. Mazerolle (Red.), *Environmental Criminology and Crime Analysis* (s. 48–69). Willan Publishing.

Bilag

Bilag A: Definition af udskækningsområde og udskækningssteder

I forbindelse med projektet er der lavet et udtræk fra CVR-registeret d. 8. december 2020 over alle aktive virksomheder (p-enheder) i Danmark under kategorierne ”caféer, værtshuse, diskoteker mv” (branchekode: 563000) og ”restauranter” (branchekode: 561010). Dette udtræk indeholder ud over udskækningssteder dog også fastfood-restauranter samt kaffe- og juicebarer, hvor der ikke serveres alkohol. Der er via en aktindsigtsanmodning i Rigspolitiets bevillingssystem modtaget et datasæt over alle de steder, som Rigspolitiet har registreret som havende en alkoholbevilling per 4. november 2020. Dette datasæt indeholder ud over barer, værtshuse og restauranter dog også hoteller, sportshaller og færger, m.m. som også har bevilling til at servere alkohol.

Udskækningssteder er i denne undersøgelse afgrænset til de steder, som optræder i begge registre. Dette sikrer, at det alene er de restauranter, cafeer, værtshuse og diskoteker mv. med alkoholbevilling som udfindes.

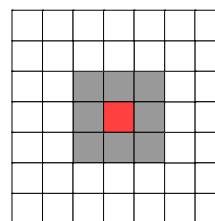
Da der ikke er komplet korrespondance mellem CVR-navn og bevillingsindehaver eller er en anden unik variable at matche på, er matchning mellem de to dataudtræk sket ved at se på, hvorvidt et steds vejnavn, husnummer og postnummer stemmer overens. Det giver visse udfordringer: Eftersom der i data forekommer mange steder, som har den præcist samme adresse, genereres der i matchingen en del dubletter. Ved at beregne en såkaldt ”levensthein distance” mellem virksomhedsnavnene i henholdsvis bevillingsdata og cvr-data – som er det antal indtastninger som kræves for at ændre den ene tekststreng til den anden – gives en mulighed for automatisk at vurdere, hvilket af flere matches på en given adresse, som har det bedste match. Således vil tekststrengene ”Børges Bodega” og ”Børges Bodega APS” have en relativt lav levensthein distance, mens ”Børges Bodega” og ”Bennys Sushi” vil have en højere score og dermed en lavere sandsynlighed for at være et match. Metoden giver ikke fuldkommen sikkerhed for at matche de rigtige steder, når der er flere matches på den samme adresse, men det øger sandsynligheden og gør, at man ikke manuelt skal vurdere hvert enkelt match. Selvom dette giver en vis usikkerhed ift. den nøjagtige aktivitet på de matchede adresser, vurderes det, at der uanset hvad, er stor sandsynlighed for ”udskækningsaktivitet” – enten på den eksakte adresse eller meget tæt på (pga. risiko for fejlregistreringer af husnummer i data).

Bilag B: Definition af nattelivsområder

For at identificere nattelivsområder beregnes der først for hvert byområde en 'udskækningskoncentrationsværdi' ('Udsknvardi'). Udskækningskoncentrationsværdi beregnes ud fra antallet af udskækningssteder i det pågældende byområde og antallet af udskækningssteder i det pågældende byområdes naboer.

Definition af naboskabsstrukturen

Der anvendes en såkaldt første ordens dronningespecifikation i specificeringen af naboskabet. Det vil i praksis sige, at alle de byområder der har fælles grænser og fælles hjørnepunkter anses som naboer. Udmøntningen af denne specifikation kan se i figuren til højre. Ifølge denne specifikation vil fokalområdet (markeret med rødt) således have otte naboer (markeret med gråt).

Et byområdes udskækningskoncentrationsværdi er givet ved antallet af udskækningssteder i byområdet + det gennemsnitlige antal udskækningssteder i nabobyområderne x 2. Det betyder fx, at et byområde, hvori der er lokaliseret 4 udskækningssteder, og hvor der i byområdet 8 naboer samlet set er 12 udskækningssteder (dvs. 1,5 i gennemsnit) kan udskækningskoncentrationsværdien beregnes til 7 (idet: $4 + (2 \times 1,5) = 7$).

Nattelivsområder er defineret som de byområder, der har en udskækningskoncentrationsværdi på 7 eller mere. Denne grænseværdi er valgt, idet den overordnet formår at identificere koncentrationer af udskækningssteder i både større og mindre byer. Mere specifik indebærer denne specificering, at der identificeres store sammenhængende nattelivsområder i især København/Frederiksberg, men også i Århus og i mindre grad i Odense og i Aalborg. Der identificeres desuden mindre nattelivsområder i de fleste store provinsbyer dvs. i Esbjerg, Frederikshavn, Helsingør, Herning, Hjørring, Holstebro, Horsens, Kolding, Næstved, Randers, Roskilde, Silkeborg, Skagen, Slagelse, Svendborg, Sønderborg og Vejle. Enkelte provinsbyer såsom Køge, Hillerød og Ringsted har ikke nattelivsområder på trods af, at der er lokaliseret en del udskækningssteder i disse byer. Forklaringen er at udskækningsstederne i disse byer er geografisk mere spredt ud.

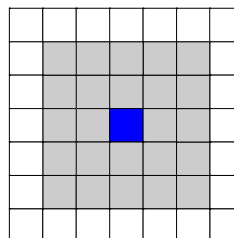
Det skal bemærkes, at den anvendte metode også identificerer enkelte 'falske' nattelivsområder – mere specifikt byområder, hvori der er lokaliseret store shopping centre (dvs. Rosengårdcenteret i Odense; Fisketorvet, Frederiksberg Centeret, Fields og Kastrup lufthavn i København og Bruuns Galleri i Århus). Det er tale om falske nattelivsområder, idet koncentrationen af udskækningssteder er kunstig høj, idet alle udskækningsstederne i disse centre administrativt er lokaliseret på præcis det samme adressepunkt, mens de i virkeligheden er geografisk spredt ud i centrene. Disse byområder kategoriseres derfor ikke som nattelivsområder i analysen.

Der identificeres derfor samlet set 240 byområder (å 100m x 100m) som nattelivsområder.

Bilag C: Specificering af mulige forskydningsområder

1. Byområder i umiddelbar nærhed af nattelivsområder

Forskydningsområder er de byområder der er naboer til nattelivsområder (jf. definitionen af nabolagsstrukturen [se bilag B]) samt de byområder, der har fælles grænse eller fælles hjørnepunkter med nattelivsområdernes naboer. Hvis det blå område i figuren repræsenterer et nattelivsområde repræsenterer de grå områder de byområder i umiddelbar nærhed af nattelivet som i undersøgelsen defineres som mulige forskydningsområder.

2. Særligt udvalgte byområder

Der er identificeret en række byområder der kan tiltrække 'nattelivsaktivitet', når udsænkingsstederne har reduceret åbningstid som manuelt i er udpeget og kodet i datasættet på baggrund af kort fra Kortforsyningen.¹⁸

København og Frederiksberg

Parker: ”Søerne”, Nørrebro parken, Hans Tausens park, Bananna Park, Mimersparken, Kongens have, Enghave parken, Frederiksberg have, Søndermarken, Vigerslev parken, Fælledparken, Kløvermarken, Skydebanehaven, Valbyparken, Ørstedsparken/Israels Plads, Østre Anlæg. Kildevældsparken, Sydhavnstippen, volde omkring indre Christianshavn, Amager Fælled. Rekreative havneområder og strande: Islands Brygge, Nordhavn, Amager Strandpark, Svanemøllen Strand.

Århus

Parker: Botanisk Have, Universitetsparken, Rådhusparken/Musikhusparken, Mølleparken, Forstbotanisk Have, Parken foran Marselisborgcentret, Ceresparken/Åparken, Vennelystparken, Skanseparken, Tangkrogen, Området omkring Godsbanen, Mindeparken. Strande/havneområder: Dokk1/Havnen/Havnebadet, Marselisborg strand/Ballehage strand, Den permanente/Bellevue Strand, Haven omkring Aros, Langenæseparken, Bellevue Strandpark (ved Bellevue strand).

Odense

Parker: Klosterhaven, Munkemose, Eventyrhaven, Kongens Have, Ansgar anlæg, Willeruplundparken, Munkedammen, Svanedammen, , Skt. Jørgens Park, Bramstrupparken, De hemmelig haver/Sankt Jørgens haven, Døckerslundparken/Hanneberg, Hinderuplundparken. Strande/havneområde: Odense Havn/Havnebadet

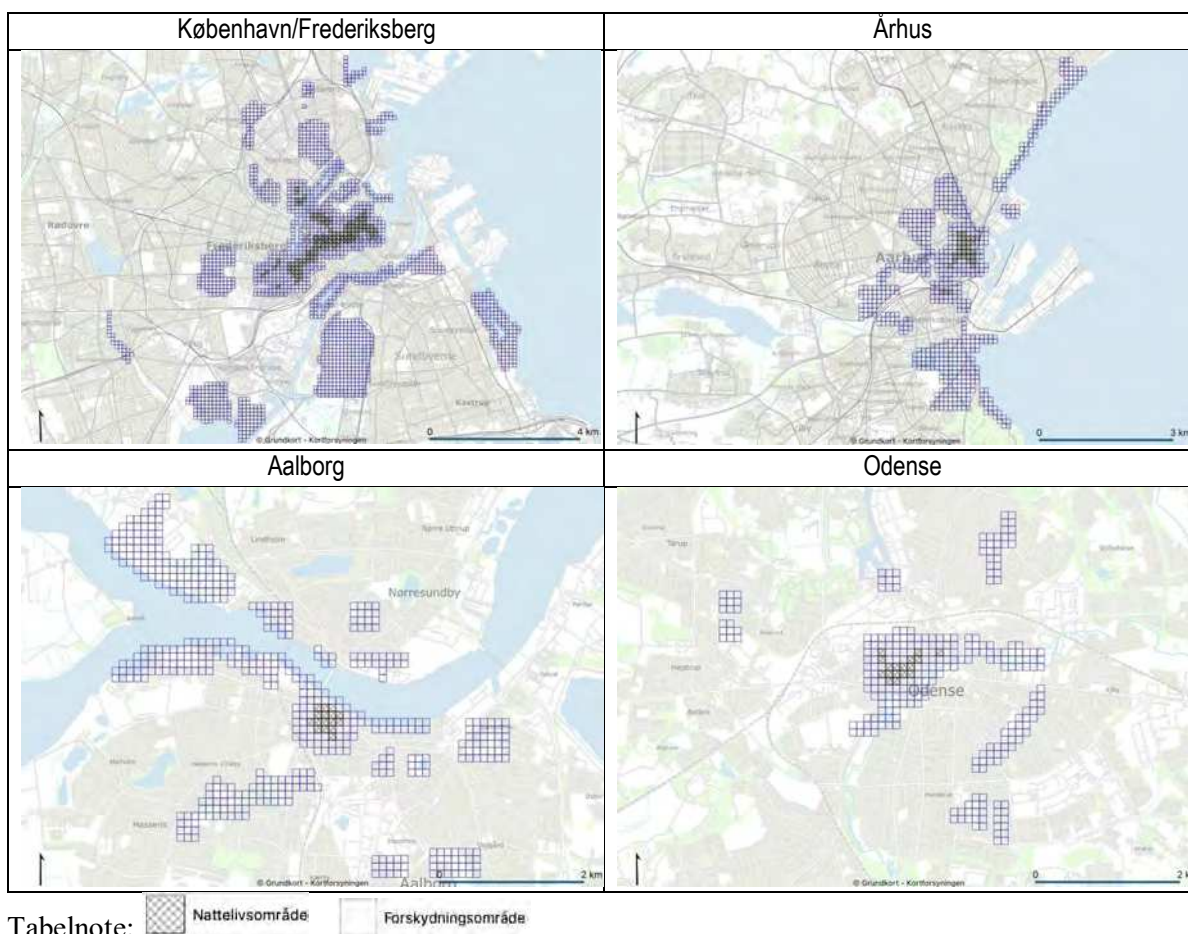
¹⁸ Der er endvidere lavet en eksplorativ undersøgelse af de geografiske lokationer af hændelser vedr. ”musik til ulempe” der er blevet registreret af politiet i periode 1-4 i de fire byer mhp. at undersøge om der er byområder, hvor der var tegn på nattelivsaktivitet, men som ikke var udpeget som forskydningsområde (eller nattelivsområde). Denne analyse gav ikke anledning til at udpege yderligere byområder som mulige forskydningsområder.

Aalborg

Parker: Jomfru Ane Parken, Kildeparken, Lindholm Fjordpark, Skanseparken, Sohngårdsholmparken, Vestre Fjordpark, Østre Anlæg, Søheltens Have, Skudehavnen, Vestre Bådehavn, Lindholm Strandpark, Karolinelund, Mølleparken, Skovdalen, Ansgar anlægget, område omkring centrale nørre sundby havnefront, Vandbakken, Signalbakken. Strande/havneområde: Aalborg centrale havnefront, Aalborg Havnebad.

På kortene nedenfor af København/Frederiksberg, Århus, Aalborg og Odense ses hhv. nattelivsområder og de mulige forskydningsområder i de fire byer.

Figur B: Nattelivsområder og mulige forskydningsområder i de fire største byer

Bilag D: Geokodningstaksonomi

Med henblik på at håndtere ufuldstændige og fejlbehæftede gerningsstedsadresser har vi i forbindelse med geokodningen opstillet følgende taksonomi:

- Alle de gerningssteder der indeholder vejkode/vejnavn, og husnummer og hvor der er et perfekt match mellem den registrerede gerningsstedsadresse og adressedatabase geokodes til lokationen fra adressedatabasen og de får tildelt geokvalitetsværdien "1".
- Alle de gerningssteder, der indeholder vejkode/vejnavn og husnummer, men hvor der ikke er et perfekt match mellem registrerede gerningsstedsadresse og adressedatabase, fordi der mangler et husnummerbogstav, tilføjes bogstavet "A" og geokodes, hvis den passer perfekt og får geokvalitetsværdien "2".¹⁹
- Alle de gerningssteder, der indeholder vejkode/vejnavn, men mangler husnummer geokodes til den geometriske vejmidte dvs. det geometrisk midtpunkt af den linje der repræsenterer vejen og får geokvalitetsværdien "3".
- Alle de gerningssteder, hvor der ikke er et perfekt match mellem registrerede gerningsstedsadresse og adressedatabase fordi vejnavn enten er ukendt eller ikke kan genkendes er ikke geokodet og får geokvalitetsværdien "4".
- Alle de gerningssteder, der mangler kommunenavn er ikke geokodet og får geokvalitetsværdien "5".

"Geokvalitetsværdi"	Land (DK)	Kommune	Vejnavn	Husnummer	Geokodning
1	x	x	x	x	Præcist
2	x	x	x	(x)	(Præcist)
3	x	x	x	-	Upræcist (vejmidte)
4	x	x	-	-	Ikke geokodet
5	x	-	-	-	Ikke geokodet

¹⁹ Det indebærer fx at forbrydelser der egentligt er begået på Solskinsvej 45C, men hvor der i politiets register er registreret "Solskinsvej 45" geokodes til Solskinsvej 45A.

Bilag E: Robusthedsanalyser**Tabel A: Antal voldsanmeldelser i tidsrummet 00-06 i nattelivsområder i de fire perioder (1-4) sammenlignet med en prognose for nattelivsområder**

Periode		2017	2018	2019	2020 Prognose	2020	Øvre	Nedre	Ændring
0	1. jan. - 17. marts	159	169	158	159	151	134,3	183,7	-5%
1	18. marts - 17. maj	149	125	123	125	4	103,1	146,9	-97%*
2	18. maj - 18. aug.	164	191	225	191	36	163,9	218,1	-81%*
3	19. aug. - 18. sep.	85	76	57	76	24	58,9	93,1	-68%*
4	19. sep. - 30 okt.	102	99	104	102	7	82,2	121,8	-93%*

Tabel B: Antal anmeldelser gadekriminalitet i nattelivsområder i de fire perioder (1-4) sammenlignet med en prognose for nattelivsområder

Periode	Tidsperiode	2017	2018	2019	2020 Prognose	2020	Nedre	Øvre	Ændring
0	1. jan. - 17. marts	3117	2224	1795	2224	2103	2013,1	2192,9	-5%
1	18. marts - 17. maj	2474	1622	1566	1622	161	136,1	185,9	-90%*
2	18. maj - 18. aug.	2834	2526	2416	2526	862	804,5	919,5	-66%*
3	19. aug. - 18. sep.	938	884	864	884	400	360,8	439,2	-55%*
4	19. sep. - 30 okt.	146	1265	1280	1265	342	305,8	378,2	-73%*

Tabel C: Voldsanmeldelser vægtet i forhold til grovhed (CHI) i de fire perioder (1-4) sammenlignet med en prognose for nattelivsområder

Periode	Tidsperiode	2017	2018	2019	Prognose	2020	Ændring
0	1. jan. - 17. marts	7440	9300	8250	8250	7380	-11%
1	18. marts - 17. maj	6000	6390	7590	6390	720	-89%
2	18. maj - 18. aug.	8760	10860	11220	10860	3780	-65%
3	19. aug. - 18. sep.	3930	3000	2550	3000	1410	-53%
4	19. sep. - 30 okt.	5670	6030	4590	5670	1290	-77%

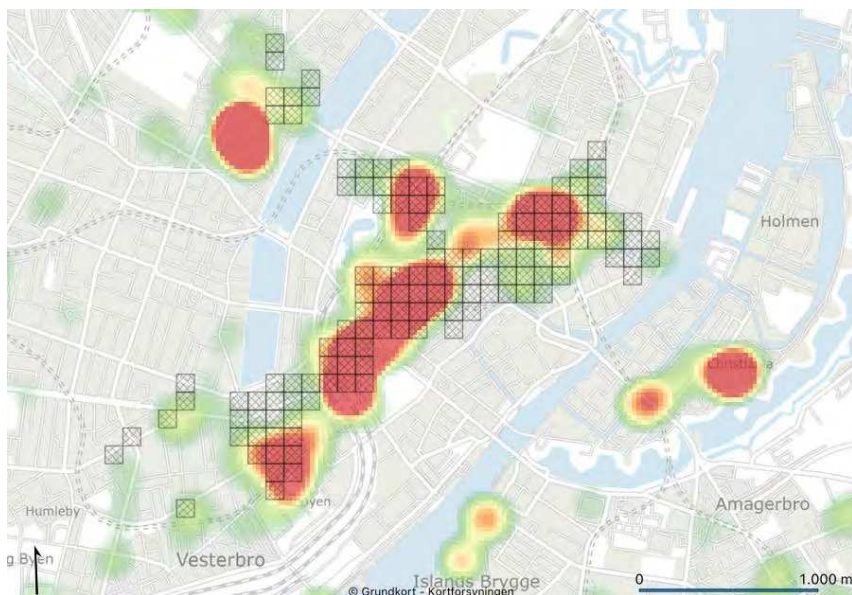
Tabel G: Definition på gadekriminalitet (jf. Attermann, 2017).

Type	Straffelov	Gerningskode
Vold	Simpel vold (§ 244) Alvorigere vold (§ 245) Kvalificeret vold (§ 246)	73241 73251 73252 73261 73262
Trusler	Trussel på livet (§ 266)	74265 Trussel på livet
Røveri	Røveri mod andre (§ 288, stk. 1) Særligt farligt røveri mod andre (§ 288, stk. 2) Røveri mod forretning (§ 288, stk. 1) Særligt farligt røveri mod forretning (§ 288, stk. 2) Røveri mod tankstation (§ 288, stk. 1) Særligt farligt røveri mod tankstation (§ 288, stk. 2)	76313 Røveri mod forretning 76314 Røveri mod tankstation 76319 Røveri mod andre 76323 Særligt farligt røveri mod forretning 76324 Særligt farligt røveri mod tankstation 76329 Røveri - særligt farligt - mod andre
Hærværk	Hærværk (§ 291, stk. 1) Groft hærværk (§ 291, stk. 2) Groft hærværk, uagtsomt (§ 291, stk. 3)	77111 77112 77113 77114 77115 77116 77117 77118 77119
Tyveri	Trickytyveri (§ 276) Tyveri fra taske mv. (§ 276) Tyveri af taske mv. (§ 276) Tyveri fra restauration (§ 276)	75551 tyveri fra cafe/restaurant 75574 Tyveri, trickytyveri på gadeplan 75607 Tyveri fra lomme/taske/bagage 75608 Tyveri af taske/bagage
Tyveri af og fra motorkøretøj	Tyveri fra motorkøretøj (§ 276) Brugstyveri af motorkøretøj (§ 293 a) Tyveri af motorkøretøj (§ 276)	75411 Tyveri af registreret køretøj 75441 Tyveri af uregistreret køretøj 77281 Brugstyveri af registreret personbil 77282 Brugstyveri af registreret lastbil/varebil 75511 Tyveri fra personbil 75512 Tyveri fra lastbil/varebil

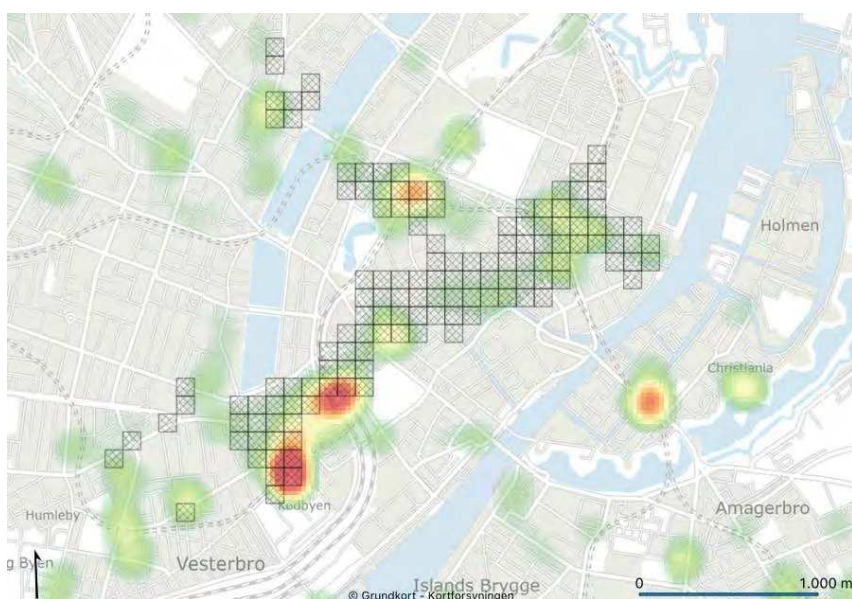
Bilag F: Nattelivsområder og hot spots for voldskriminalitet i de fire største byer i perioden 18. marts til 30. oktober i henholdsvis 2019 og 2020

Nattelivsområderne er på hot spot-kortene markeret med de skraverede områder =

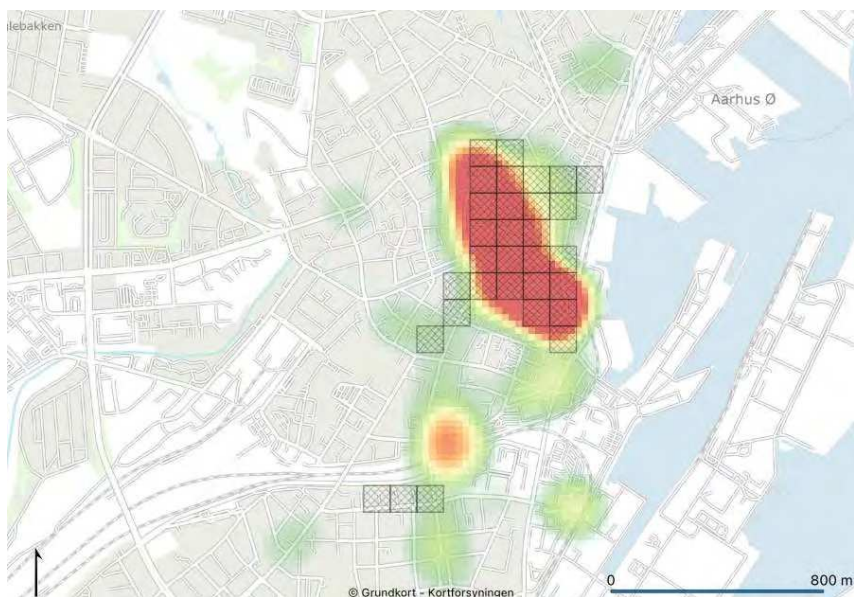
København/Frederiksberg: Nattelivsområder og hot spots af voldskriminalitet i 2019 (18. marts til 30. oktober)

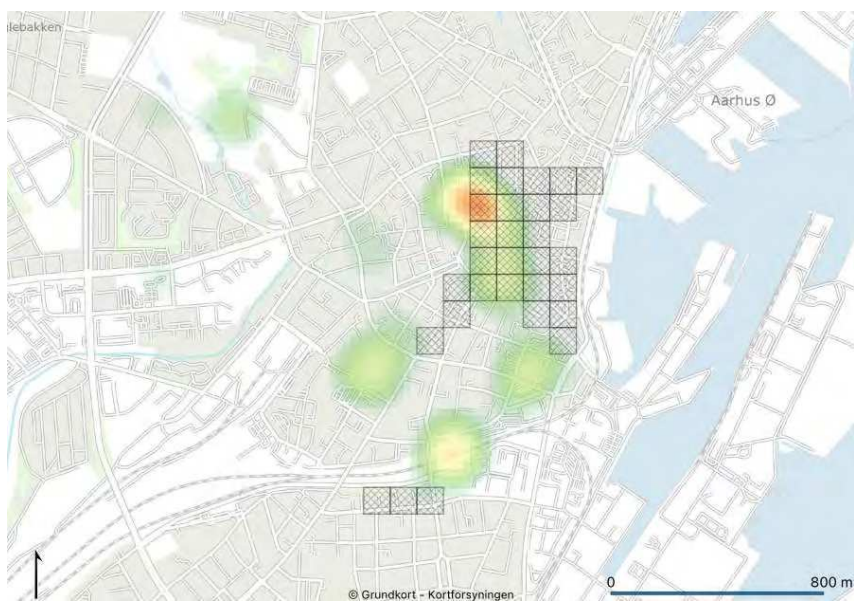
København/Frederiksberg: Nattelivsområder og hot spots af voldskriminalitet i 2020 (18. marts til 30. oktober)

Århus: Nattelivsområder og hot spots af voldskriminalitet i 2019 (18. marts til 30. oktober)

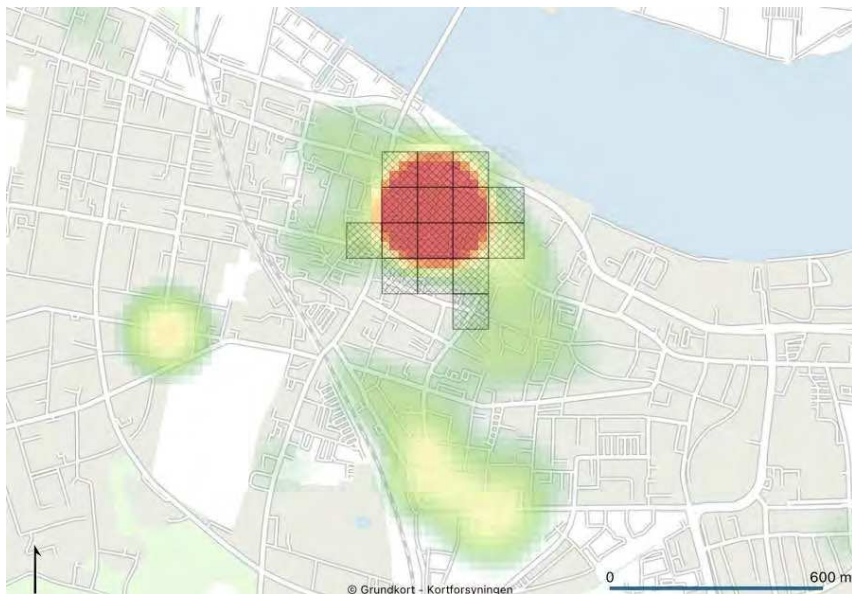

Århus: Nattelivsområder og hot spots af voldskriminalitet i 2020 (18. marts til 30. oktober)

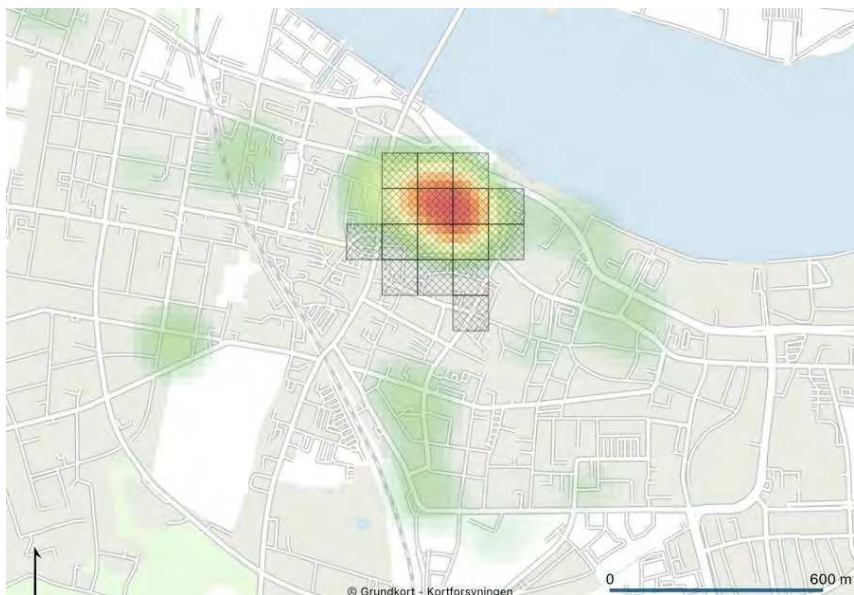

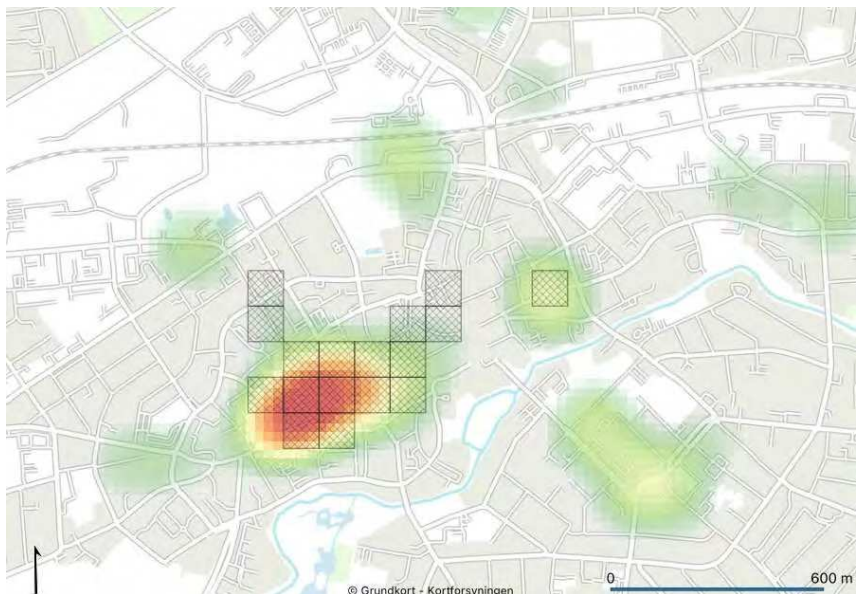
Aalborg: Nattelivsområder og hot spots af voldskriminalitet i 2019 (18. marts til 30. oktober)

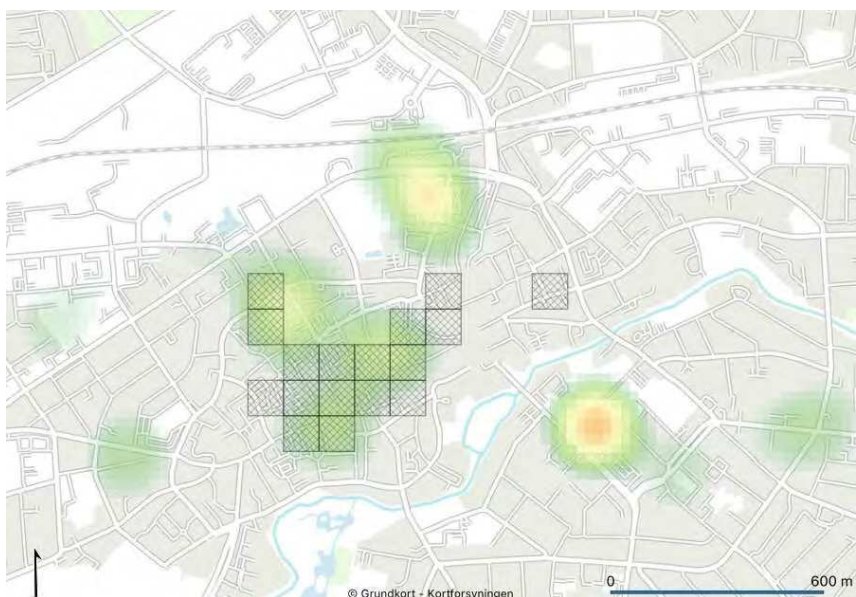
Aalborg: Nattelivsområder og hot spots af voldskriminalitet i 2020 (18. marts til 30. oktober)

Odense: Nattelivsområder og hot spots af voldskriminalitet i 2019 (18. marts til 30. oktober)

Odense: Nattelivsområder og hot spots af voldskriminalitet i 2020 (18. marts til 30. oktober)

Svar til: 2021-0145883 af: Hanne V. Moltke

APPLICATION DATE

19. juli 2021

SVARNUMMER

47

INDSENDT AF

Hanne V. Moltke

BY

København K

POSTNR.

1453

ADRESSE

Sankt Peders Stræde 37, st

HØRINGSSVAR

Til Københavns Kommune! Jeg kan på vore andelsboligforeni gs vegne tilslutte mig Nørre Kvarters Beboerforenings høringssvar til natyelivsplanen. De mange natbevillinger i området er med til at gøre området utrygt at færdes i - og selvom kommunens rengøringsfolk kæmper en brav kamp, ligner området en slagmark og en svinesti med glasskår, glas, flasker og engangsemballage efter torsdag, fredag og lørdag nat. Vi håber I vil lytte og begrænse nat-festeriet i området. Med venlig hilsen Hanne V. Moltke, Formand for A/B Dankt Peder. Skt. Pederstræde 37, 1453 K

Svar til: 2021-0145883 af: Grønnegade Kvarters Beboerforening

APPLICATION DATE

25. juli 2021

SVARNUMMER

242

INDSENDT AF

Grønnegade Kvarters Beboerforening

VIRKSOMHED / ORGANISATION

GKBF

BY

København K

POSTNR.

1107

ADRESSE

Grønnegade

HØRINGSSVAR

Grønnegade Kvarters Beboerforening tilslutter sig kritikken af nattelivsindustrien og dens ødelæggelse af Indre By.

Grønnegade Kvarters Beboerforening erklærer sig således enig med bl.a. høringssvar 10, 11, 31, 33, 177 og 239.

Grønnegade Kvarters Beboerforening bemærker desuden, at REKOM-koncernens opfordring til deres medarbejdere om at støtte høringssvar 87, ikke kun er udtryk for manglende forståelse, men manglende respekt for den demokratiske proces i Danmark. Den endelige version af Nattelivsplanen vedtages af Københavns Borgerrepræsentation. Betingelsen for at stemme på en kandidat til Borgerrepræsentationen (dvs. valgretten) er fast bopæl i Københavns kommune – og ikke eksempelvis Hillerød, Haderslev, Vejle eller Aarhus (jf. REKOMs støtter til eget høringssvar). Hensigten med den offentlige høring er med andre ord, at de Københavnske borgere har mulighed for at bidrage med deres synspunkt inden nattelivsplanens endelige vedtagelse i Borgerrepræsentationen ultimo d.å.

Medens REKOMs voldsomme aktivitet på blivhørt.dk i praksis ikke tjener andet formål end at sløre beboernes deltagelse, så kan man – med udgangspunkt i ret og rimelighed - spørge REKOM, hvorfor koncernen mener, at en bartender fra Jylland eller en diskoteksdørmand fra Fyn skal afgøre, hvorvidt beboerne i København fortsat skal leve i det støjhelvede, REKOMs Københavnske beværtninger skaber og med alt det de efterlader i form af affald, urin og opkast foran vores boliger?

Svar til: 2021-0145883 af: Jesper Hillestrøm

APPLICATION DATE

27. juli 2021

SVARNUMMER

355

INDSENDT AF

Jesper Hillestrøm

VIRKSOMHED / ORGANISATION

A/B Valkendorfsgade

BY

København K

POSTNR.

1151

ADRESSE

Valkendorfsgade 11

HØRINGSSVAR

A/B Valkendorfsgade 11

I vores boligforening på Valkendorfsgade mener flere, at der under ingen omstændigheder må være udeservering på gaden. Det er gaden selvsagt for smal til, og beboerne udsættes for uretmæssig larm.

Som en beboer anfører toneangivende: 'Jeg kan ikke blive udhvilet til næste dags job!'.

Da der var høring angående omlægning af gaden til gågade var argumentet fra kommunen - mindre larm i gaden, og 'der kommer endda cykelparkering lige ved nummer 11'. Nu er cykelparkeringen blevet fjernet og der er larm og udeservering. Vanvidsbilister har frit spil om natten og går ikke specielt meget op i, at der kun er beboerkørsel tilladt. Vi lever nu i en gade med støj, larm og urin.

Vi forventer vores cykelparkering tilbage snarest. Vi forventer, at gaden ikke kan bevilliges udeservering, da den er for smal og fodgængere nemt er i livsfare for trafikanterne (håber ikke, der skal 'lig på bordet' først).

Vores seriøse henvendelser til kommunen mødes med dumsmarte svar og fralæggelse af ansvar. De øvrige boligforeninger i gaden oplever det samme.

Svar til: 2021-0145883 af: Københavns BeboerNetværk (KBN)

APPLICATION DATE

27. juli 2021

SVARNUMMER

371

INDSENDT AF

Københavns BeboerNetværk (KBN)

BY

København

POSTNR.

1302

ADRESSE

Dronningens Tværgade

HØRINGSSVAR

Københavns BeboerNetværk, KBN, der er et paraplynetværk for beboerforeningerne i København, bakker naturligvis op om de forskellige beboerforeningers høringssvar. Det drejer sig om svar nr. 33, 39 og 253. Vi kan også støtte svaret fra Indre By Lokaludvalg, nr. 18, og ligeledes støtter vi de mange ærlige og fortvivlede nødråb fra beboere i byen.

KBN konstaterer, at Nattelivsindustrien, repræsenteret ved Rekom, Sovino Brands, The Jane, NoHo og The Old Irish Pub, i deres høringssvar nr. 87 mener, at de massive problemer, der er i nattelivet i København - så rigeligt dokumenteret af en lang række høringssvar fra desperate beboere - ene og alene kan løses ved, at barejerne får sikkerhed for at deres bevillinger ikke trækkes tilbage, at detailhandlen forbydes at sælge alkohol om natten, at evt. festzoner ikke betyder, at nogen af de eksisterende barer skal flytte, at mere personale skal certificeres, at barerne tildeles endnu større indhegnede arealer foran deres matrikler, at der ikke kører biler i gader med mange barer og endeligt, at der etableres et partnerskab mellem nattelivets aktører, hvor erhvervet skal spille en hovedrolle, da det er dem, det handler om.

Ikke underligt, at det er væltet ind med støtte fra personer tilknyttet selv samme branche (alene ca. 100 høringssvar, der støtter nr. 87, kommer fra folk tilknyttet Rekom) og ca. 25% af de, der støtter nr. 87 bor ikke i København. Igen ser vi en dygtigt udført spinkampagne fra erhvervets professionelle task force.

Et partnerskab - eller dialogforum - med repræsentanter for erhverv, politi, beboere, forvaltninger m.fl. eksisterer allerede, og har gjort det i de sidste 8 år. Ca. 30 møder er det blevet til, og det har været interessant at deltage i, men det har ikke ført til forbedringer i nattelivet. Mindre trafik vil kun føre til øget ophold på gaden, vi kan som beboere ikke bære mere udeservering, som kun vil øge den i forvejen massive støj, som nattelivet generer. Erhvervet magter - i modsætning til hvad de skriver - ikke i dag, at "sikre ro, orden og rengøring". Hvordan skulle de så sikre dette ved at få adgang til endnu større arealer? En certificering af personale kan være fint, men dørmænd er allerede i dag certificerede, og det har ikke forbedret støjen og volden i nattelivet.

Vi er dog enige med erhvervet i to punkter, nemlig at begrænse detailhandlens salg af alkohol om natten og forbyde, at drikkevarer tages med ud af en bar, når udeserveringen stopper.

- at kommunen indfører et Ordenskorps med beføjelser til at udskrive bøder til larmende gæster OG til værtshusholdere, der misligholder deres udeserveringstilladelser.

- at der indføres én klageindgang – dvs. fælles indgang til politi, støjvagt, Byliveheden (under TMF) osv. Det er ekstremt bøvlet og ugennemskueligt for beboere at klage over ulovlige forhold, og vi oplever at blive sendt frem og tilbage imellem Teknik- og Miljøforvaltningen og Politiet.

Mange politikere har i forbindelse med debatten om Restaurations- og Nattelivsplanen haft travl med at markere deres glæde ved et "festligt" København og lefle for en voldsom og hensynsløs nattelivsindustri og unge vælgere, der alligevel ikke kommer til at stemme på dem til kommunalvalget i efteråret. Hvor er de politikere, som f.eks. er interesseret i at holde på børnefamilierne i København, så fraflytningen kan stoppes?

Svar til: 2021-0145883 af: Beboerforeningen for Indre Nørrebro

APPLICATION DATE

27. juli 2021

SVARNUMMER

421

INDSENDT AF

Beboerforeningen for Indre Nørrebro

VIRKSOMHED / ORGANISATION

Gøje Rostrup, formand

BY

København N

POSTNR.

2200

ADRESSE

Blågårdsgade 4B, 4. tv.

HØRINGSSVAR

Beboerforeningen for Indre Nørrebro efterlyser på medlemmernes vegne politisk vilje til at nedbringe generne fra det natteliv, der er eskaleret i vores bydel og i resten af København indenfor de sidste 5-10 år.

Der var i det første udkast til Restaurations- og Nattelivsplanen en vilje til at dæmme op for nogle af problemerne i nattelivet. Desværre er det nuværende udkast til planen en udvandet og bleg udgave af det første.

I det nuværende udkast til Restaurations- og Nattelivsplanen mangler vi blandt andet at få strammet op om udeserveringstilladelserne. Støjen fra de mange mennesker er stressfremkaldende og går ud over helbred og livskvalitet (og nej, det har ikke noget med parcelhusmentalitet at gøre):

- Udeservering skal stoppe kl. 22 i smalle gader

- Støj fra udeserveringer er barernes ansvar og niveauet skal holdes under Miljøstyrelsens gældende grænseværdier for Industri i etageboligområder.

Vi mangler at få ryddet op i mængden af spiritusbevillinger i beboelsesområder:

- der skal ikke gives bevillinger til værtshuse "skulder ved skulder", dvs at Bevillingsnævnet fremover skal forvalte efter Restaurationslovens § 12 (Bevillingsmyndigheden skal ved afgørelsen af, om alkoholbevilling vil kunne gives, iagttage samfundsmæssige, ædruelighedsmæssige, ordensmæssige og dermed sammenhængende hensyn.) i stedet for at forvalte efter et lighedsprincip (når BN har sagt ja til én ansøgning, siger de ikke nej til den næste ansøgning i nabobutikken).

Vi anbefaler desuden:

Svar til: 2021-0145883 af: Amager Øst Lokaludvalg

APPLICATION DATE

25. juni 2021

SVARNUMMER

550

INDSENDT AF

Frida Jans

TMF Center for Miljøbeskyttelse

Hørings svar vedr. Udkast til Restaurations- og nattelivsplan 2021

Amager Øst Lokaludvalg takker for muligheden for høring.
Hørings svaret er vedtaget på lokaludvalgsmødet den 24. juni 2021.

Vi mener fortsat, at der skal satses på området omkring Amager Bio som et lokalt centrum for byliv, på grund af de to spillesteder samt teater og børnekulturhus, samt at man fortsat skal overveje Kløverparken som mulig placering af en festzone.

Vi håber I har lyst til at inddrage os som led i jeres videre proces.

Venlig hilsen

Susanne Møller
Formand for Amager Øst Lokaludvalg

25. juni 2021

Sagsnummer
2021-0080592

Dokumentnummer
2021-0080592-8

Sekretariatet for Amager Øst
Lokaludvalg
Jemtelandsgade 3
2300 København S

www.aeolu.kk.dk

Svar til: 2021-0145883 af: Brønshøj-Husum Lokaludvalg

APPLICATION DATE

1. juli 2021

SVARNUMMER

551

INDSENDT AF

Marie Holm-Andersen

Til Center for Miljøbeskyttelse
Teknik- og Miljøforvaltningen

Brønshøj-Husum Lokaludvalgs hørings svar vedr. Restauration- og Nattelivsplan 2021

Brønshøj-Husum Lokaludvalg finder, at "Restauration- og Nattelivsplan 2021" giver en udmærket skitsering af dilemmaer og problemer forbundet med Københavns restaurations- og natteliv.

Problematikkerne opleves overordnet set ikke så relevante for bydelen Brønshøj-Husum, men vi har forståelse for, at der kan være behov for styrkede tiltag i form af dialog og regulering i de dele af København, hvor koncentrationen af barer og diskoteker m.v. er størst.

Derfor ser Brønshøj-Husum Lokaludvalg gerne, at kommunen ikke udelukkende arbejder med tiltag der skal regulere og forbedre forholdene i Indre By og på Nørrebro, men udvikler en politik, der sikrer lang større spredning af kulturaktiviteter i alle dele af byen og ikke kun i de centrale. En sådan spredning kan bidrage til at reducere de beskrevne problemer.

Lokaludvalget bakker også op om etablering af et partnerskab for et bredt udsnit af nattelivets aktører og andre strategier, der understøtter at serveringssteder tager ansvar og indgår i driften af byen ved fx at forpligte sig til at bidrage til reduktion af støj, affald og vold i nattelivet.

Med venlig hilsen

Hans S. Christensen

Formand for Brønshøj-Husum Lokaludvalg

24. juni 2021

Sagsnummer
2021-0065995

Dokumentnummer
2021-0065995-7

Sekretariatet for Brønshøj-
Husum Lokaludvalg
Kobbelvænget 65
2700 Brønshøj

EAN-nummer
5798009800275

www.2700lokaludvalg.dk